

جامعه آرمانی مھکدوی

درآینہ می کلام رضوی

اسماعیل حاجیان

ویراستار: عبدالکریم ہمایونی

انتشارات نباء

سرشناسه: حاجیان، اسماعیل، ۱۳۲۹
عنوان و بدیدآور: جامعه آرمانی مهدوی در آینه کلام رضوی / اسماعیل حاجیان.
مشخصات نشر: تهران: مؤسسه فرهنگی نبأ، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۱۴۴ ص.
شابک: ۱-۸۷-۲۶۴-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
یادداشت: کتابنامه.
موضوع: علی بن موسی (علیه السلام)، امام هشتم، ۱۵۳-۲۰۳ ق. احادیث
موضوع: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق. احادیث.
موضوع: مهدویت، احادیث، احادیث شیعه، قرن ۱۴
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ج ۲ ح ۲ / BP ۲۲۴
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷ / ۴۶۲
شماره کتابخانه ملی: ۵۲۴۸۳۴۳

انتشارات نبأ

جامعه آرمانی مهدوی

در آینه کلام رضوی

اسماعیل حاجیان

ویراستار: عبدالکریم همایونی

حروفچینی: انتشارات نبأ / صفحه‌آرایی: مشکاة

چاپ و صفافی: دالاهو، صالحانی

چاپ اول: ۱۳۹۷ / شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه / قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

ناشر: انتشارات نبأ / تهران، خیابان شریعتی، روبروی ملک،

خیابان شبستری، خیابان ادیبی، شماره ۲۶

صندوق پستی: ۳۷۷ / ۱۵۶۵۵

تلفن: ۷۷۵۰۶۶۰۲ فاکس: ۷۷۵۰۴۶۸۳

شابک: ۱-۸۷-۲۶۴-۶۰۰-۹۷۸

ISBN 978 - 600 - 264 - 087 - 1

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۱
فصل اول: خصوصیات و صفات رهبر و امام جامعه‌ی آرمانی مهدوی	۱۳
۱ - رهبر جامعه‌ی آرمانی: ولیّ خدا، خلیفه و حجّت خدا بر مردم است	۱۴
۲ - امام و رهبر جامعه‌ی مهدوی، زبان گویا و سخنگوی خداوند براساس حکمت‌های الهی و الهامات غیبی است	۲۰
۳ - چشم بینای هستی به اذن خدا	۲۲
۴ - مجاهد و تلاشگر بزرگ، در پناه خداوند و عبد صالح او	۲۵
أَلْبَحْجَاحِ الْمُجَاهِدِ	۲۵
أَلْعَائِدِ بِكَ	۲۶
أَلْعَائِدِ عِنْدَكَ	۲۷
۵ - خالص شده از جانب خداوند، و برگزیده شده پروردگار به جهت دریافت امور غیبی از جانب او	۲۹
۶ - امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی، معصوم از گناهان و منزّه از پلیدی‌هاست	۳۳

۳۷ ۷- انسان هدایت شده، پاک و با تقوی و مورد رضای حق

۳۹ خلاصه

فصل دوم: ضمانتهای الهی و یاری خداوند به امام و رهبر جامعهی آرمانی

۴۱ مهدوی

۱ - پناه دادن خداوند به امام مهدی (عج) از شر همه مخلوقات و حفظ

و حراست از او در برابر بلاهای گوناگون در طول قرون و اعصار ۴۲

۲ - قرار گرفتن حضرت تحت صیانت امانت و ودیعه الهی و جوار قرب او

و در کنف حمایت حق ۴۶

الف: ودیعهی الهی ۴۷

ب: جوار رحمت خدا ۴۷

ج: منع (حفظ و حراست) خداوند ۴۹

د: امان محکم و وثیق خداوند ۵۰

ارزش و اعتبار امتیّت ۵۱

ه: کنف حمایت خداوند ۵۲

۳ - یاری شدن امام، با قدرت لایزال الهی و با سربازان غیبی خداوند

و همراهی فرشتگان و... ۵۳

الف: نصرت و یاری الهی ۵۴

ب: تأیید با لشکریان خداوند ۵۷

ج: تقویت حضرت با قدرت الهی ۵۸

د: همراهی فرشتگان ۵۹

ه: دوستی با دوستان امام زمان (عج) و دشمنی با دشمنان

حضرت ۶۱

و: پوشش زره محکم الهی، افتادن ترس در دل دشمنان ۶۳

۴ - هلاکت دشمنان حضرت ۶۵

فهرست مطالب □ ۷

- ۵ - طول عمر امام (عج) برای تحقّق آرمانهای الهی ۶۷
- امام عامل زینت زمین ۷۰
- فصل سوم: صفات و مختصات کارگزاران جامعه‌ی آرمانی** ۷۳
- ۱ - در گروه و حزب او و بر پایه فرمانش ۷۷
- ۲ - در سایه رهبری امام علیه السلام صبور و بردبار، و در خیرخواهی نسبت به او
- طالب رضای حق ۸۰
- ۳ - آرزوی همراهی با امام زمان (عج) در دنیا و آخرت ۸۱
- ۴ - درخواست دوری از هر شکّ و شبهه و ریا در راه یاری حضرت و اعتماد
- به خدا و رضای او ۸۳
- ۵ - بیزاری از خستگی و کسالت و سستی درباری و اطاعت از مولا علیه السلام ۸۵
- ۶ - درخواست جدا نشدن از مولایشان ۸۷
- فصل چهارم: ویژگی‌های دشمنان جامعه‌ی آرمانی مهدوی** ۹۱
- ۱ - مکار و فریب کار ۹۲
- ۲ - جبار، ستمگر، کافر، ارکان و پایه‌های کفر ۹۳
- ۳ - سردمداران ضلالت و گمراهی، بدعت‌گزاران، نابودکنندگان سنّت
- الهی ۹۴
- ۴ - کافران و ملحدان شرق و غرب عالم ۹۶
- فصل پنجم: امتیازات، ویژگی‌ها و اصول جامعه‌ی آرمانی مهدوی** ۹۹
- ۱ - نابودی ظلم و ستم در جهان، و برپا شدن عدل جهانی ۹۹
- ۲ - از بین رفتن تفرقه و پریشانی و ناامنی ملت‌ها ۱۰۲
- ۳ - یاری شدن یاران پاک نهاد و خوارشدن دشمنان و پاک شدن زمین
- از لوث وجود ستمگران ۱۰۴

- ۴ - عزّت مؤمنان و زنده شدن سنّت‌های الهی ۱۰۶
- زمینه احیاء سنّت‌های الهی ۱۰۷
- ۵ - تجدید حیات دین ۱۰۸
- ۶ - نورانی شدن تاریکی‌ها و نابودی بدعت‌ها ۱۱۱
- بررسی سند علم فراگیر امام علیه السلام ۱۱۳
- مبارزه با بدعتها ۱۱۵
- بدعت چیست؟ ۱۱۵
- ۷ - نورانی شدن زمین به عدالت، خاموش شدن آتش کفر و نفاق و آشکار شدن حق ۱۱۷
- طرح چند سوال در مورد حقّ ۱۱۸
- ۸ - جمع شدن همه ملّت‌ها تحت رهبری الهی ۱۲۱
- ۹ - اجرا شدن احکام اسلامی، رشد جامعه در سایه‌ی معارف الهی ... ۱۲۳
- فصل ششم: ویژگی‌های جانشینان امام علیه السلام در جامعه‌ی آرمانی** ۱۲۷
- الف: چند روایت ۱۲۸
- ب: ادامه دعای امام رضا علیه السلام ۱۲۸
- ۱ - معدن کلمات الهی و خزانه داران علم او ۱۲۹
- ۲ - دوستان خداوند از اعقاب و نسل دوستان او ۱۲۹
- ذکر یک نکته ۱۳۱
- چکیده ۱۳۱
- متن و ترجمه‌ی دعای امام رضا علیه السلام (اللَّهُمَّ ادْفَعْ عَنَّا وَلِيَّكَ...) ۱۳۳
- فهرست منابع ۱۴۱

وَقَبْرٌ بِطُوسٍ يَا لَهَا مِنْ مُصِيبَةٍ،
الْحَتَّ عَلَى الْأَحْشَاءِ بِالزَّفَرَاتِ
إِلَى الْحَشْرِ حَتَّى يَبْعَثَ اللَّهُ قَائِمًا
يُفَرِّجُ عَنَّا الْغَمَّ وَالْكَرْبَاتِ

و قبری در طوس خواهد بود، ای وای بر مصیبتی که در آن
است که آتش غم آن تمام اعضا و جوارح را از جا می‌کند و
تا روز قیامت این غم ادامه می‌یابد. تا آن‌گاه که خداوند قائم
را برانگیزد و از ما غم و بلاها را بزداید.^۱

-بخشی از شعر مدارس آیات که دعبل خزاعی سروده بود و امام
هشتم علیه السلام این دو بیت را به آن اضافه فرمودند.

بیا دوباره پاک کن ز جاده‌ها غبار را
به عاشقان نوید ده رسیدن بهار را
تمام لحظه‌های من فدای یک نگاه تو
بیا و پاک کن ز دل حدیث انتظار را

پیشگفتار

مدینه‌ی فاضله، جامعه‌ی آرمانی، حکومت موعود، دهکده‌ی جهانی، جهان وطنی و... واژه‌هایی هستند که با تاریخ تمدن بشری همراه بوده، و آرمان و آرزوی بشر برای تحقق آن، در طول تاریخ پرفراز و نشیب او بوده است.

نظامی جهانی که براساس حیات طیبه انسانی، عدالت، امنیت، برادری و برابری، محبت، علم و عقلانیت، آزادی و اخلاق انسانی، رفاه همگانی و کرامت انسانی، فارغ از هر مرز جغرافیایی یا نژادی و یا... پایه‌ریزی شود.

چنین جامعه‌ای در بینش تشیع (مانند همه‌ی ادیان الهی) در آینده و با اراده‌ی خداوند و آمادگی جامعه جهانی تحقق خواهد یافت. قرن‌هاست که انسان‌های مستضعف تاریخ در انتظار امامت و وراثتی هستند که خداوند به آن‌ها وعده داده است.^۱

در معارف والای رضوی یکی از مسائل مورد توجه حضرت،

۱. مضمون آیه ۵ سوره قصص.

آماده‌سازی مردم و آگاهی بخشی به آن‌ها در راستای جامعه‌ی آرمانی مهدوی است.

در این مجموعه‌ی کوتاه تنها به گوشه‌ای از سخنان حضرت که در متن دعای آن امام علیه السلام درباره‌ی امام زمان (عج) برای روز جمعه در کتاب مفاتیح الجنان محدث قمی به همراه مستندات قرآنی و روایی آن پرداخته شده است.

این دعا دارای محورهای مهمی در مسأله جامعه آرمانی مهدوی است که به آن اشاره می‌شود:

- الف: خصوصیات و صفات رهبر و امام جامعه
 - ب: ضمانت‌های الهی و یاری خداوند به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی
 - ج: صفات و مختصات کارگزاران جامعه‌ی آرمانی
 - د: خصوصیات دشمنان جامعه‌ی آرمانی
 - ه: امتیازات، مختصات، اصول و پایه‌های جامعه‌ی آرمانی
 - و: خصلت‌های جانشینان امام در جامعه‌ی آرمانی مهدوی
- در فصول آتی به یاری خدابه شرح و توضیح این مباحث خواهیم پرداخت.

تا کی همه اوصاف جمال تو شنیدن

در کوی تو سرگشته و روی تو ندیدن

گو بهتر از این چیست تجارت به دو عالم

سرمایه خود دادن و مهر تو خریدن

شد مرغ دل آسوده که در دام تو افتاد

دیگر نکنند میل از این دام رهیدن

فصل ۱

خصوصیات و صفات رهبر و امام جامعه‌ی آرمانی مهدوی

براساس آیات قرآن و روایات معصومین علیهم‌السلام. اصولاً جامعه‌ی آرمانی و الهی موعود بدون حضور امام و ولیّ معصوم منصوب از جانب خداوند امکان ندارد. اگر قرار بود که بشر معمولی بتواند؛ چنان جامعه‌ای را سامان دهد، (با تمام ادّعاها و سازمان‌های عریض و طویل بین‌المللی و نظام‌های به اصطلاح دمکراسی و... و با توجه به این‌که قرن‌ها از آن وعده‌ی الهی گذشته است) باید شاهد تحقّق آن بودیم. کسی می‌تواند مجری و برپا دارنده‌ی عدالت باشد که خود عادل و معصوم باشد.

فردی می‌تواند جهان را مدیریت کند که آگاه به تمام مشکلات عالم و انسان‌ها باشد و قدرت رویارویی با همه‌ی این مسائل را داشته باشد. او باید ذخیره شده برای نجات انسان‌ها باشد و جهان را تحت نظارت قدرت الهی و نور توحید و علم و عقلانیت به عبودیت خدا ببرد.

لذا از این حاکمانِ قدرت طلبِ جاهل و فاسد، انتظار مدیریتِ چنین حکومتی حماقت محض است.

امام هشتم علیه السلام در این دعا و در قالب نیایش و درخواست از خداوند مشخصات، صفات برجسته و ویژه‌ی آن امام معصوم علیه السلام و رهبر و حاکم فرزانه (امام مهدی عج) را به زیبایی ترسیم می‌فرماید.

۱- رهبر جامعه‌ی آرمانی: ولیّ خدا، خلیفه و حجّت خدا بر مردم است.

اللَّهُمَّ ادْفَعْ عَنَّا وَلِيِّكَ وَ خَلِيفَتِكَ وَ حُجَّتِكَ....

خداوندا دفع کن از ولیّ خود و خلیفه و حجّت خویش.

بیان

در این فراز از دعا به سه مشخصه و صفت ممتاز امام مهدی (عج) اشاره فرموده‌اند: ولیّ، خلیفه، حجّت الهی

ولیّ: به معنای دوست، یاری کننده، سرپرست، اداره کننده‌ی امر.^۱ و در آموزه‌ها و بینش تشیع آن کس که در نظام تکوین و تشریح به اذن خدا قدرت تصرف دارد و واجب الاتباع و اولی بالتصرف است.

امام باقر علیه السلام از زمان قیام امام مهدی (عج) گزارش می‌دهند:

«قائم در آن هنگام در مکه، کنار کعبه بر آن تکیه زده می‌فرماید: من

ولیّ خدا هستم، و من از همه شما در ارتباط با خدا و پیامبر صلی الله علیه و آله اولویت دارم.^۲»

۱. قاموس قرآن جلد ۷، صفحه ۲۴۷.

۲. بحارالانوار جلد ۵۲، صفحه ۳۶.

خلیفه: جانشین، امام و امیر، جانشین پیامبر ﷺ.
از نظر قرآن تعیین و نصب خلیفه از جانب خداست آنجا که
می‌فرماید:

﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾.

من در زمین خلیفه قرار می‌دهم.^۱

و یا در مورد حضرت داود عليه السلام می‌فرماید:

﴿إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ﴾.

ما تو را خلیفه در زمین قرار دادیم.^۲

و با این بیان خلافت و جانشینی امام زمان (عج) در ادامه‌ی سلسله‌ی
اولیاء الهی از جانب خدا و با معرفتی رسول خدا صلی الله علیه و آله است.

امام صادق عليه السلام در مورد آیه‌ی ﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَ
يَكْشِفُ السُّوءَ وَ يَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ﴾. آیا چه کسی انسان مضطّر را
آنگاه که او را می‌خواند پاسخ می‌دهد و از او بدی را می‌زداید و شما را
جانشینان زمین قرار می‌دهد؟^۳ فرمودند:

«این آیه در مورد امام قائم (عج) نازل شده به خدا قسم او
مضطّر است، زمانی که در مقام ابراهیم در کعبه دو رکعت نماز به
جای می‌آورد، و خداوند را می‌خواند، خداوند او را اجابت می‌کند،
و بدی‌ها را از او دور می‌سازد و او را خلیفه در زمین قرار
می‌دهد.^۴»

۱. سوره بقره آیه ۳۰.

۲. سوره ص آیه ۲۶.

۳. سوره نمل آیه ۶۲.

۴. بحار الانوار جلد ۵۱ صفحه ۴۸.

حجّت: به معنای دلیل روشن و محکم. حجّت الهی آن که خداوند به واسطه‌ی او دلایل روشن خویش را آشکار می‌کند و براساس همان دلایل احتجاج می‌نماید.

امام رضا علیه السلام در زمینه فضل امام (عج) می‌فرماید:
 امام، امین خدا در میان مخلوقاتش و حجّت او بر بندگانش و خلیفه‌ی او در سرزمین‌های الهی است.^۱
 و امام صادق علیه السلام از علی علیه السلام نقل می‌فرماید:

.... بدانید به درستی که زمین از حجّت خدا خالی نمی‌ماند، ولی خداوند خلیفه‌اش را از آفریدگانش می‌پوشاند به خاطر ظلم و ستم و اسراف بر نفسشان، و اگر زمین یک ساعت از حجّت خدا خالی بماند زمین اهلش را فرو می‌برد. و حجّت خدا مردم را می‌شناسد ولی مردم او را نمی‌شناسند، آن چنان که حضرت یوسف علیه السلام مردم و برادرانش را می‌شناخت و برادرانش او را نمی‌شناختند.^۲

آری واقعه‌ی ظهور و قیام چیزی جز تجلی ولایت ولیّ الله و حجّة الله و.... در زمین نیست. و چون نهایت هدف هستی و حکومت و خلافت مهدوی عبودیت خدا است این عبودیت جز در سایه‌ی ولایت آنها تحقق نخواهد پذیرفت.

طرح يك سؤال:

به چه دلیل باید حاکم جهانی، ولیّ خدا، خلیفه و حجّت الهی باشد؟

۱. کافی جلد ۱ صفحه ۲۰۰.

۲. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۱۱۳.

پاسخ

الف: با شرح و بیان روشنی که از مقوله‌ی ولایت (چه تکوینی و چه تشریعی) در قرآن و روایات اهل بیت علیهم‌السلام مطرح شده، نظام هستی و از جمله زندگی و حیات انسان براساس نور ولایت جریان دارد و هیچ انسانی نمی‌تواند از حیطة‌ی ولایت خارج شود.

در زندگی و حیات فردی، نَفْسِ نَفْسِ انسان‌ها با ارتباطشان با نور ولایت استمرار می‌یابد و در زندگی جمعی باز هم اصل ولایت و حاکمیت جوامع را اداره می‌کند. به تعبیر دیگر انسان برای ادامه‌ی زندگی اجتماعی خود مجبور است حاکمیت و ولایتی را بر خود بپذیرد. حال یا حاکمیت و ولایت خدا است و شریعت و والیان الهی و یا حاکمیت و ولایت طاغوت.

﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا... وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ
الطَّاغُوتُ...﴾^۱

و اگر کسی نخواهد تحت ولایت خدا و پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و امام معصوم علیه‌السلام زندگی کند، بدون تردید گرفتار حاکمیت و ولایت طاغوت خواهد بود.

همچنان که بعد از پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم کسانی که ولایت اهل بیت علیهم‌السلام را تاب نیاوردند، گرفتار ولایت جانبدان بنی امیه و بنی عباس و... شدند. در طول تاریخ بشریت بسیاری از والیان طاغوتی بر دنیا حکومت کرده‌اند و اگر قرار باشد در جامعه آرمانی هم از این قماش والیان حاکم باشند هدف نهایی خلقت هم زیر سؤال خواهد رفت.

ب: اما چرا خلیفه باید حاکم از جانب خدا بر جهان باشد؟
 خداوند در قرآن می‌فرماید: ﴿أَتَى جَاعِلٍ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾^۱
 خلیفه از ریشه «خلف» به معنای جانشین است. هرکسی که پس از
 رفتن دیگری در آید. نایب و جانشین.

خلافت نیابت از غیر است در اثر غیبت منوبُ عنهُ و یا بعد از
 مرگش و یا برای عاجز بودنش و یا برای شرافت نائِب و از این قبیل
 است.

خداوند اولیای خویش را در ارض خلیفه کرده به خاطر شرافت
 اولیای خود: ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ﴾^۲

خداوند با مواهب زیادی که به انسان داده او را خلیفه و جانشین
 خود در زمین قرار داده و او عجایب صنع خدا و اسرار خلقت خدا و
 بدایع حکمت او را آشکار می‌کند.^۳

بنابراین تنها حاکمی که می‌تواند انسان را تا اوج ملکوت به پرواز در
 آورد خلیفه‌ی خدا در زمین است که از جانب خود خدا معرفی شود.

ج: حَجَّتْ خدا بودن چه مفهومی دارد؟

حَجَّتْ، دلیلی است که مقصود را روشن می‌کند. حَجَّتْ به معنای
 اصلی آن همان برهان است.

حَجَّتْ در لغت عبارت است از هر آن‌چه که صلاحیت دارد در
 استدلال بر ضدّ خصم به آن تمسک و به وسیله‌ی آن علیه دیگری

۱. ۳۰ / بقره.

۲. انعام / ۱۶۵.

۳. قاموس قرآن جلد ۳.

احتجاج شود. و یا هر چیزی که سبب غلبه و پیروزی بر خصم گردد.^۱
از ویژگی‌های ممتاز معارف اسلامی این است که به تعبیر امام هفتم
موسی بن جعفر علیه السلام خداوند دو حجت را در بین خلق قرار داده، حجت
باطنی و حجت ظاهری، حجت باطنی عقل است و حجت ظاهری انبیا
و ائمه علیهم السلام.^۲ در حالی که در تمام مکاتب بشری تنها میزان عقل انسان
است

پیامبران و ائمه و عقل از این جهت حجت نامیده شده‌اند که
خداوند به وجود آن‌ها بر بندگان خود احتجاج می‌کند. همچنین آن دو
آیت الهی و آثار و سخنانشان دلیل بر نیاز مردم به قوانین آسمانی است.
و بر اساس روایات فراوان، هرگز زمین از حجت خدا خالی نیست.
چنان که امام رضا علیه السلام فرمودند:

اگر زمین از حجت خدا خالی باشد اهلش را فرو می‌برد.^۳

در شرح و بیان این روایت، سیدمرتضی رحمته الله علیه در کتاب شافی
می‌نویسد: معلوم نیست که از نظر شیعه این فرورفتن زمین امری
تکوینی باشد بلکه ممکن است مراد به وجود آمدن فتنه و گمراهی و
هلاکت مردم با از بین رفتن امنیت و سعادت، بانبودن امام علیه السلام باشد که
خود بزرگ‌ترین نوع نابودی است.^۴

و امام علی علیه السلام می‌فرمایند:

پائین‌ترین مرتبه‌ای که یک بنده گمراه می‌شود این است که

۱. (ویکی فقه)

۲. کافی ۱ / ۶۱.

۳. علل الشرایع شیخ صدوق ۱ / ۱۹۸.

۴. شرح اصول کافی ۵ / ۱۵۳.

حجّت خدا و شاهد بر بندگانش را که امر به اطاعت از او نموده
و ولایتش را واجب کرده شناسد.^۱

پس لازمه‌ی حاکمیت جهانی در جامعه‌ی آرمانی، خلافت و
ولایت الهیه و حجّت خدا بودن است و گرنه کدام حاکمی در طول
تاریخ بدون داشتن این ویژگی‌ها و ارزش‌ها توانسته است عدالت،
عبودیت و آزادگی را در سطح جهانی گسترش دهد؟

۲ - امام و رهبر جامعه‌ی مهدوی، زبان گویا و سخنگوی خداوند
بر اساس حکمت‌های الهی و الهامات غیبی است.

لِسَانِكَ الْمُعَبَّرِ عَنْكَ النَّاطِقِ بِحِكْمَتِكَ....

امام زمان علیه السلام زبان گویای تو است که از تو سخن می‌گوید و
سخنگوی تو بر اساس حکمت است.

بیان

حکمت: یک حالت و خصیصه‌ی درک و تشخیص است که شخص
به وسیله‌ی آن می‌تواند حقیقت و واقعیت را درک کند و مانع از فساد
شود. حکمت، رسیدن به حق به واسطه‌ی علم و عقل است. حکمت
نوری است که با موهبت الهی بر قلب‌ها می‌تابد.^۲ بشریت در طول
تاریخ با تمام تلاش‌های فکری و علمی و فرهنگی خود به دنبال یافتن
حقیقت هستی بوده است اما آن چه مسلم است هنوز راه به جایی نبرده
است.

۱. کافی ۴ / ۱۹۸.

۲. قاموس قرآن جلد ۲ صفحه ۱۶۳.

خصوصیات و صفات رهبر و امام جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۲۱

در قرآن در مورد اکثر پیامبران الهی مانند حضرت ابراهیم و سلیمان، داود و یوسف علیهم‌السلام و همچنین لقمان این تعبیر به کار رفته که همه آن‌ها از جانب خداوند حکمت آموخته و همه ناطق به علم و حکمت الهی هستند.

با این ترتیب حکمت جز از طریق ناطق به حکمت الهی یعنی پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و یا امام معصوم علیه‌السلام به دست نخواهد آمد. آن‌ها سرچشمه و معدن حکمت الهی هستند. و این همه سرگردانی بشر در طول تاریخ به خاطر آن است که انسان‌ها نخواستند علم و حکمت را از سر چشمه‌ی زلال آن به دست آورند. یا خود مدعی حکمت شدند و یا به دامن ناهلان افتاده‌اند. به یاری خدا در زمان ظهور آمادگی نیل به آن برای انسان‌ها فراهم خواهد شد.

امام باقر علیه‌السلام می‌فرمودند:

ما ائمه علیهم‌السلام حجت خدا و باب الهی و زبان گویای خداوند و وجه خدا و چشم خدا در بین مخلوقاتش و والیان فرمان خداوند در بین بندگانش هستیم.^۱

و امام صادق علیه‌السلام می‌فرمودند:

خداوند ما را به بهترین صورت آفرید و ما را چشم خویش در بین بندگانش و زبان خود در بین خلقش و دست گشاده‌ی او بر بندگانش قرار داد.^۲

و از امام زمان (عج) در زیارت آل یس می‌خوانیم:

خداوندا بر محمدبن الحسن علیه‌السلام درود فرست که حجت تو در

۱. کافی جلد ۱ صفحه ۱۴۵.

۲. کافی جلد ۱ صفحه ۱۴۴.

زمین و خلیفه‌ی تو در شهرها و سخنگوی براساس حکمت و صدق و کلمه‌ی کامل و تامّ تو در زمین تو است.^۱

حکمت و دانش یکی از مهم‌ترین ارکان حاکمیت بر جهان و لازمه‌ی مدیریت جهانی، حکمت و تدبیر و علم به وسعت قدرت بر حکومت جهانی است.

کسانی که مدّعی رهبری جهانی بوده و هستند، تا چه اندازه بر مسائل جهانی، چه در ابعاد سیاسی و یافرنگی و اقتصادی و اجتماعی، و چه بر نظام‌های ملّت‌ها و نژادها و حکومت‌های گوناگون دنیا آگاهی دارند. و تا چه اندازه به حقایق و جود انسان و جهان سلطه‌ی علمی و معنوی پیدا کرده‌اند؟ و از اسرار پشت پرده و غیبی آفرینش باخبرند؟

۳ - چشم بینای هستی به اذن خدا

و شاهد ناظر و حاضر بر انسان به فرمان خداوند:

وَ عَيْنِكَ النَّاطِرَةَ بِإِذْنِكَ وَ شَاهِدِكَ عَلَى عِبَادِكَ.

و امام مهدی (عج) چشم بینای تو که به امر تو می‌نگرد و شاهد از جانب تو بر بندگان تو است.

بیان

عین: به معنای چشم، چشمه، در این بیان یعنی دیده ناظر از جانب خداوند و در تعبیر بعضی از دعاها مضمون عَيْنِكَ النَّاطِرَةَ فِي بَرِيَّتِكَ. دیده بینای تو در بین مخلوقات^۲ نیز آمده است.

۱. مفاتیح الجنان.

۲. جمال الاسبوع صفحه ۵۰۶.

خصوصیات و صفات رهبر و امام جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۲۳

رهبر و پیشوا و قائدی که ذخیره‌ی الهی و بقیه‌ی الله برای اجرای حق و عدل در روی زمین است. امامی که می‌خواهد جهان پر از ظلم و فساد را به جامعه‌ای براساس عدل و صلاح و امنیت تبدیل کند، امکان ندارد از حوادث تاریخی انسان بیگانه و بی‌خبر باشد. او قرن‌هاست دیده‌بان و ناظر تحولات و افت و خیزهای جامعه بشری است و لازمه‌ی حکومت عدل او دیده‌بانی قوی و نظارت جهانی با چشم بینای الهی است.

امام علی بن ابیطالب علیه السلام در مورد شخصیت معنوی خود می‌فرماید:

من علم خدا، قلب من ظرف علم الهی و زبان گویای خداوند و چشم بینای او، و جَنبُ الله و دست قدرت خداوندم.^۱

امام صادق علیه السلام ضمن روایتی می‌فرماید:

خداوند بزرگ مخلوقاتی دارد که آن‌ها را از نور و رحمت خویش آفریده است. پس آن‌ها چشم بینای خدا و گوش شنوای او و زبان گویای الهی در بین آفریدگان به اذن او هستند.^۲

شاهد: گواه، آن‌که صحنه‌ای را مشاهده کرده است. از کلمه شهادت، حضور و مشاهده با چشم برمی‌آید، در عین آن‌که عقل و درک و شعور هم لازمه شهادت است. و از این‌که خداوند در قرآن می‌فرماید که دست و پا و زمین و زمان و فرشتگان و... در روز قیامت شاهدند. بر این مبناست که همه مختصات یک شاهد را دارا هستند. و از طرفی لازمه

۱. بحارالانوار جلد ۲۴ صفحه ۱۹۸.

۲. بحارالانوار جلد ۲۶ صفحه ۲۴۰.

شهادت عدالت هم هست.

قرآن در آیه ۱۴۳ سوره بقره می‌فرماید: «این چنین ما شما را امت معتدل و میانه قرار دادیم تا گواهان بر مردم باشید، و رسول خدا گواه و شاهد بر شما باشد».

امام صادق علیه السلام در شرح و بیان آیه می‌فرماید:
ما امت میانه و معتدل هستیم و ما گواهان بر آفریدگانیم و حجّت‌های الهی در زمین هستیم.^۱
و در زیارت جامعه‌ی کبیره خطاب به ائمه علیهم السلام می‌خوانیم که:

شما شاهدان و گواهان بر خلق هستید و گواه مردم در دنیا...^۲

و چگونه می‌توان جامعه‌ای آرمانی بر مبنای عدالت و امنیت و علم و آزادی و عبودیت حق داشت و حتی تصور کرد بدون رهبر و امامی معصوم و شاهد و ناظری آگاه...؟

به طور مسلم یکی از لوازم رهبری جهانی، شاهد بودن بر تمام صحنه‌های زشت و زیبای تاریخ انسان و آگاهی از همه‌ی علل و عوامل وقایع تلخ و شیرین حکومت‌ها و ملت‌ها است. و کسی که خود رهبر، ولی و در عین حال بیش از هزار سال شاهد و ناظر بر همه‌ی این صحنه‌ها و جریانات است به طور مسلم شایسته‌ترین حاکم و رهبر جهانی خواهد بود.

۱. تفسیر کنزالدقائق در تفسیر آیه ۱۴۳ بقره.

۲. مفاتیح الجنان.

۴ - مجاهد و تلاشگر بزرگ، در پناه خداوند و عبد صالح او

الْجَحْجَاحِ الْمُجَاهِدِ، أَلْعَائِذُ بِكَ، أَلْعَابِدِ عِنْدَكَ....

آقای با کرامت و مجاهد، پناه آورنده به تو، و عابد در درگاه
عظمت تو.

جَحْجَاحِ به معنای آقای با کرامت السَّيِّدُ الْكَرِيمُ

بیان

جامعه آرمانی که بشارت همه انبیاء و اولیاء الهی است، در برابر
همه حکومت‌های جور و سلطه‌های ظالمانه و شیطانی، دنیا را به عدالت
و عبودیت حق می‌برد، لازمه مدیریت تحقق این جامعه تلاش و
مجاهده‌ی بزرگ با استعانت از خداوند و عبودیت حق است. و فقط
پیشوای با کرامت و مجاهد و عبد صالح خداوند می‌تواند با استعانت از
او از عهده‌ی این امر خطیر برآید.

الْجَحْجَاحِ الْمُجَاهِدِ:

پیامبر ﷺ و ائمه با ائمه و امام عصر (عج) و یاران و شیعیان آن‌ها
مجاهدان در راه خدایند:

در آیه ۷۳ سوره توبه می‌خوانیم:

ای پیامبر ﷺ با کافران و منافقان جهاد کن و بر آن‌ها سخت
بگیر.

و در آیه ۸۸ همان سوره می‌فرماید:

رسول خدا ﷺ و آن‌ها که با او ایمان آورده‌اند با مال‌ها و
جان‌هایشان جهاد می‌کند، و خیر و نیکی با آن‌هاست.

و در آیه ۵۴ سوره مائده می‌فرماید:

ای آن‌ها که ایمان آورده‌اید کسی که از دین خدا برگردد، به زودی خداوند گروهی را خواهد آورد که آن‌ها را دوست دارد و آن‌ها هم او را دوست دارند. در برابر مومنان خاضع و در برابر کافران قاطع و استوارند. در راه خدا جهاد می‌کنند و از ملامت هیچ ملامت‌گری نمی‌هراسند.

امام باقر علیه السلام در تفسیر آیه فرمودند:

آیه خطاب به اصحاب رسول خدا صلی الله علیه و آله است که حقّ آل محمد علیهم السلام را غصب کردند و از دین خدا روی برگرداندند (مرتد شدند). پس به زودی خداوند قومی را خواهد آورد که آن‌ها را دوست دارد و آن‌ها هم او را دوست دارند. این موضوع در مورد امام زمان (عج) (قائم) و یاران او نازل شده آن‌ها که در راه خدا جهاد می‌کنند (و از ملامت و سرزنش هیچ ملامت‌گری نمی‌هراسند).^۱

و در زیارت نامه‌های پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام می‌خوانیم:

... وَ جَاهَدَتْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ.

أَعَائِدُ بِكَ:

انبیا و اولیای الهی در تمام زندگی خود و تحت هر شرایطی به خدا پناه می‌بردند، حضرت یوسف علیه السلام: در برابر درخواست زلیخا با تمام وجود به خدا پناه برد و دعا کرد و فرمود: مَعَاذَ اللَّهِ^۲

۱. بحار الانوار جلد ۳۱ صفحه ۵۷۷.

۲. سوره یوسف آیه ۲۳.

خصوصیات و صفات رهبر و امام جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۲۷

پیامبر گرامی ﷺ در نماز وتر خویش هفت بار می‌فرمودند هذا مقامُ العائِدِ بِكَ مِنَ النَّارِ. این جایگاه کسی است که از آتش به تو پناه آورده است.^۱

و امام صادق علیه السلام در مراسم حج در کنار رکن مستجار دعا می‌فرمود:

این مکان پناه آورنده به تو از آتش است.^۲

و در سوره‌های مُعَوِّذَتَین فرمان خداوند به پناه بردن به او است در تمام شرور و بدی‌ها و در آیات دیگر قرآن هم به این امر تأکید شده است.

پناه امام عصر (عج) در طول دوران زندگی‌اش و سپس بعد از ظهور و قیامش تنها خداست.

الْعَابِدِ عِنْدَكَ:

بزرگترین و والاترین مقام انبیاء و اولیاء عبودیت خدا و بزرگترین افتخار آن‌ها بندگی حق است.

در مورد حضرت یوسف علیه السلام در آیه ۲۴ سوره یوسف علیه السلام می‌خوانیم:

این چنین بدی و زشتی را از یوسف علیه السلام دور کردیم زیرا او از بندگان خالص شده‌ی ما بود.

در تشهد نمازهایمان در مورد پیامبر ﷺ می‌خوانیم: أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ در آیه ۱۰۵ سوره انبیاء می‌خوانیم:

۱. وسایل الشیعه جلد ۶ صفحه ۲۷۹.

۲. کافی جلد ۴ صفحه ۴۱۱.

به تحقیق در کتاب زبور بعد از یادآوری نوشتیم که زمین را
بندگان صالح من به ارث خواهند برد.
و از امام باقر علیه السلام نقل شده که فرمودند:
به وسیله‌ی ما خداوند پرستیده می‌شود و به وسیله‌ی ما خداوند
شناخته می‌شود و به واسطه‌ی ما توحید الهی مطرح می‌شود
و....^۱

و امام رضا علیه السلام در آخر دعای قنوت روز جمعه در مورد امام زمان
(عج) می‌فرمایند:

يَعْبُدُكَ لَا يُشْرِكُ بِكَ شَيْئًا.

او تنها ترا عبادت می‌کند و چیزی را شریک تو قرار نمی‌دهد.^۲
اگر وعده‌ی الهی تحقق‌هدف آفرینش انسان یعنی عبودیت حق
در سراسر هستی است، چگونه بندگان طاغوت می‌توانند حاکمان
آن باشند؟ آیا جز بندگان خالص خدا که با عبودیت آنان، خدا
عبادت شود، می‌توانند دنیا را به سوی عبادت و بندگی خدا دعوت
کنند؟

چه کسی می‌تواند مدعی چنین حکومتی باشد؟ جز آخرین وصی
پیامبری که برانگیخته شده بود تا بندگان خدا را از بند بندگی
طاغوت آزاد کند، و غل و زنجیرهای بردگی و بندگی غیر خدا را از
دست و پای آنان باز کند و بار جهل و ظلم و فساد و بیداد را از دوش آنان
برگیرد.

۱. کافی جلد ۱ صفحه ۱۴۵.

۲. دعای اللهم أصلح - جمال الاسوع.

۵ - خالص شده از جانب خداوند، و برگزیده شده پروردگار به جهت دریافت امور غیبی از جانب او

فَاتَهُ عَبْدُكَ الَّذِي اسْتَخَلَصْتَهُ لِنَفْسِكَ وَ اصْطَفَيْتَهُ عَلَى غَيْبِكَ.
خداوندا امام مهدی (عج) بنده تو است که خود او را برای خویش
خالص گردانیده‌ای، و آن کسی است که به جهت دریافت امور
غیبی‌ات برگزیدی.

بیان

خالص شدن و خالص گردانیدن و گزینش و انتخاب بندگان به عنوان
بندگان صالح و مخلص خداوند، و اولیاء الهی از جانب خداوند و به
اراده‌ی اوست.

و این پالایش و گزینش براساس شایستگی‌های ذاتی است که
خداوند به آن علم دارد و خود شایسته‌ترین‌ها را برمی‌گزیند. آیات
قرآن و روایات این مسئله را به شکل زیبایی ترسیم می‌کنند:
در سوره آل عمران آیه ۳۳ می‌خوانیم:

خداوند آدم و نوح و آل ابراهیم و آل عمران علیهم‌السلام را بر جهانیان
برگزید.

امام موسی بن جعفر علیه‌السلام در مورد آیه ۳۲ فاطر سوره ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ
الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا... ﴿...﴾ سپس به ارث دادیم کتاب را به کسانی از
بندگانمان که آن‌ها را برگزیدیم می‌فرماید:

ما اهل بیت علیهم‌السلام کسانی هستیم که خداوند ما را برگزید و به ما
ارث داد چیزی را که در آن بیان هر چیزی است.^۱

و امام حسن مجتبی علیه السلام می فرمایند:

... ما اهل بیت علیهم السلام اولیاء خالص شده‌ی خدا و بندگان برگزیده‌ی او هستیم.^۱

امام باقر علیه السلام در مورد صحنه‌ی زمان ظهور امام زمان (عج) می فرمایند:

آن‌گاه که لشکر سفیانی در زمین فرو می‌رود.... قائم علیه السلام در مکه به کعبه پناه می‌برد و در آنجا خطاب به مردم می‌فرماید: من ولیّ خدا و ولیّ از جانب محمد صلی الله علیه و آله هستم هرکس که در ارتباط با آدم علیه السلام با من محاجّه کند من شایسته‌ترین انسان‌ها نسبت به آدم علیه السلام هستم. و هر کس مرا در مورد نوح علیه السلام مورد محاجّه و استدلال قرار دهد، من شایسته‌ترین انسان‌ها نسبت به نوح علیه السلام هستم. و هر کس با من در مورد ابراهیم علیه السلام محاجّه کند من شایسته‌ترین انسان‌ها نسبت به ابراهیم علیه السلام هستم. و هر کس در ارتباط با رسول خدا صلی الله علیه و آله با من محاجّه کند، من شایسته‌ترین انسان‌ها نسبت به محمد صلی الله علیه و آله می‌باشم. و اگر کسی در رابطه‌ی با انبیاء استدلال کند خداوند فرموده است: (خداوند برگزید آدم و نوح و آل ابراهیم و.... ۳۳ آل عمران) من باقی مانده‌ی از آدم علیه السلام و اختیار شده‌ی نوح و برگزیده‌ی ابراهیم و خالص شده از رسول خدا محمد صلی الله علیه و آله هستم.^۲

همان‌طور که از آیات الهی برمی‌آید، خداوند در عین آن‌که به انسان آزادی و اختیار داد که راه خویش را به سوی کمال برگزیند، اما او را از

۱. بحارالانوار جلد ۹ صفحه ۳۲۲.

۲. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۳۰۶.

خصوصیات و صفات رهبر و امام جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۳۱

طریق برگزیدگانش هدایت کرد. و هشدار داد که جز از طریق راهنمایی برگزیدگان و چراغ‌های هدایت و کشتی‌های نجات برای شما راهی به ساحل نجات نیست.

اما انسان‌ها به این همه هشدارهایی توجهی کردند و قرن‌ها با افتادن در وادی جهالت و ظلم و فساد و غرق شدن در گرداب‌های مخوف هلاکت و نابودی را آزمودند. در عین حال خداوند براساس لطفش انسان را بدون هدایت و رهبری برگزیدگان و آگاهان رها نمی‌کند.

قرآن در مورد دانایان علم غیب می‌فرماید:

خداوند دانای غیب است و بر این علم غیبش کسی را آگاه نمی‌کند مگر رسولی را که مورد رضای او باشد.^۱

از امام باقر علیه السلام در مورد این آیات پرسیدند: حضرت فرمودند:

به خدا قسم محمد صلی الله علیه و آله رسولی است که خدا از او راضی است - بنابراین علمش را به او داده است و در ادامه فرمودند:

این همان علمی است که به پیامبر صلی الله علیه و آله منتهی شده و سپس به ما رسیده است.^۲

و امام علی بن موسی الرضا علیه السلام در مورد همین آیه می‌فرمایند: آیا خداوند نفرموده است (عالم الغیب...) رسول خدا نزد او و مورد رضای اوست و ما امامان، وارثان آن رسول هستیم که

۱. آیه ۲۶ و ۲۷ جن.

۲. کافی جلد ۱ صفحه ۲۵۶.

خداوند ما را بر آن چه که از علم غیبش خواسته آگاه کرده است، پس ما می‌دانیم آن چه را که بوده و آن چه که تا روز قیامت خواهد بود.^۱

طرح يك پرسش: چرا حاکم جامعه‌ی آرمانی باید دانای علم غیب باشد؟

مطرح شد که دنیای ما علاوه بر چهره‌ی ظاهری که هنوز همه‌ی حقایقش برای انسان‌ها کشف نشده، چهره‌ی دیگری هم دارد که برای نظام تأثیرگذار است و از آن به عالم غیب یاد می‌شود. کسی که از اسرار هستی پشت پرده آگاه نیست، در اداره‌ی این نظام دچار هزاران مشکل خواهد بود. هر چند متخصص و عالم و دانشمند باشد. او نمی‌تواند پیش‌بینی کند که این همه تجربیات تلخ و شیرین بشری نتیجه‌اش چه خواهد بود؟

بنابراین آگاهی از اسرار درهم تنیده‌ی غیب و شهود لازم‌ه‌ی رهبری جهانی است. و کسانی که جهان بینی آن‌ها نظام مادی جهان است چگونه بر اسرار عالم آگاهند؟ و چگونه می‌توانند بشریت را در مسیر سعادت رهنمون شوند؟

آری، جامعه آرمانی موعود خالصترین و شایسته‌ترین انسان برگزیده‌ی خدا را می‌طلبد، و امام زمان (عج) رهبر الهی آن جامعه همچون همه‌ی انبیاء و اولیای برگزیده‌ی خاص و خالص خداوند و آگاه به اسرار غیب از جانب او برای تحقق وعده‌ی الهی است.

۶ - امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی، معصوم از گناهان و منزّه از پلیدی‌هاست

وَ عَصَمْتَهُ مِنَ الذُّنُوبِ وَ بَرَأْتَهُ مِنَ الْعُيُوبِ وَ طَهَّرْتَهُ مِنْ
الرِّجْسِ وَ سَلَّمْتَهُ مِنَ الدَّنَسِ، اَللّٰهُمَّ فَاِنَّا نَشْهَدُ لَكَ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَ يَوْمِ حُلُولِ الطَّامَّةِ اَنَّهُ لَمْ يُذْنِبْ ذَنْبًا وَ لَا اَتَى حُوبًا
وَ لَمْ يَرْتَكِبْ مَعْصِيَةً وَ لَمْ يُضَيِّعْ لَكَ طَاعَةً وَ لَمْ يَهْتِكْ لَكَ
حُرْمَةً وَ لَمْ يُبَدِّلْ لَكَ فَرِيضَةً وَ لَمْ يُغَيِّرْ لَكَ شَرِيْعَةً.

خداوندا، امام زمان (عج) را از گناهان حفظ کردی و از هر عیبی پاک و از هر پلیدی تطهیر نمودی و از هر ناپاکی سالم نگهداشتی. خداوندا ما در مورد او در روز قیامت و روز ورود حادثه بزرگ شهادت می‌دهیم که آن حضرت گناهی مرتکب نشده، و جرمی را انجام نداده و مرتکب هیچ معصیتی نشده و اطاعتی از تو ضایع ننموده و هیچ حریمی را ندیده و امر واجبی را تبدیل نکرده و شریعتی را تغییر نداده است.

بیان

عصمت پیامبران و ائمه عليهم السلام از اعتقادات مهم و بینش‌های اساسی تشیع در مسیر هدایت و رهبری جامعه و در رهبری و زعامت جامعه‌ی آرمانی مهدوی است. در هیچ‌کدام از فرقه‌های اسلامی چنین اعتقاد راسخی وجود ندارد.

حجت و دلیل استوار و محکم شیعه در بحث عصمت آیات قرآن و روایات فراوانی است که از پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه عليهم السلام در اختیار ماست،

به عنوان نمونه:

قرآن در آیه ۳۳ سوره احزاب می‌فرماید:

﴿ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً ﴾

قطعاً خداوند اراده کرده است که از شما اهل بیت علیهم‌السلام هر گونه پلیدی را دور کند و شمار را پاکیزه و مطهر نماید.
(این آیه در جریان واقعه حدیث کساء نازل شده است).
امام صادق علیه‌السلام در مورد این آیه فرمودند:

مقصود ائمه و ولایت آنها است و هر کس در بین آنها داخل شود، وارد خانه پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم شده است.^۱
این‌که در آیه می‌فرماید رِجْس را از شما دور کند، رِجْس به معنای هر کار بد و زشت، و سوسه‌ی شیطان، گناه، شیئی نجس و پلید، عذاب و لعنت است، که با کلمه (رِجْز) هم معناست، به معنای عذاب، یا فعلی که منجر به عذاب شود. هم معنا شده است.

به طور قطع و یقین ائمه علیهم‌السلام مصداق اهل بیت علیهم‌السلام هستند که خداوند در این آیه عصمت آنها را تضمین فرموده و امام زمان علیه‌السلام از اهل بیت عصمت هستند.^۲

امام حسن مجتبی علیه‌السلام در مناظره‌ای با معاویه می‌فرماید:
ما اهل بیتی هستیم که خداوند به وسیله ما اسلام را گرامی داشته و ما را انتخاب کرد و برگزید و اختیار فرمود. از ما رِجْس و

۱. کافی جلد ۱ صفحه ۴۳۳.

۲. لسان العرب - مجمع البحرین.

خصوصیات و صفات رهبر و امام جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۳۵

پلیدی را دور کرد و ما را پاکیزه نمود. مقصود از رجس شک و تردید است، و ما در مورد خداوند و دین او هیچ شکی نداریم و از هر زشتی و پلیدی پاکیزه هستیم.^۱
و در زیارت جامعه کبیره می‌خوانیم:

خداوند شما را از هر لغزشی مصون داشته و شما را از فتنه‌ها ایمن گردانیده و از هر پلیدی پاکیزه نموده و هر نوع رجس و پلیدی را در شما از بین برده است.

و نیز علی علیه السلام در تفسیر همین آیه (۳۳- احزاب) می‌فرماید:

خداوند عَزَّوَجَلَّ، ما اهل بیت علیهم السلام را فضیلت داده، و چگونه این چنین نباشد، در حالی که خداوند بزرگ در کتابش می‌فرماید:
﴿انَمَا يُرِيدُ اللهُ...﴾ به تحقیق خداوند ما را از تمام زشتیهای ظاهر و باطن پاک کرده است، پس ما بر مسیر حق هستیم.^۲

امام علی بن موسی الرضا علیه السلام در مناظره‌ای مفصل با علمای یهود و... در توصیف امام علیه السلام می‌فرمایند:

سپس با همه این فضایل، امام با تقوی، و پاک از هر پلیدی و پاکیزه از هر عیب، عادل، منصف، حکم، رئوف و مهربان، آمرزنده، با عاطفه، صادق، مهربان، نیکوکار، امین و مورد اعتماد، گشاینده‌ی گره‌ها و مشکلات مردم است.^۳

از نظر قرآن هر گناه و جرمی ظلم است. و انسان مجرم ظالم است، چگونه کسی که باید مجری عدالت در دنیا باشد می‌تواند خود گرفتار

۱. بحارالانوار جلد ۱۰ صفحه ۱۳۸.

۲. بحارالانوار جلد ۲۵ صفحه ۲۱۳.

۳. بحارالانوار جلد ۴۹ صفحه ۸۰.

گناه باشد؟! پس تنها راه تحقّق عدالت در جامعه‌ی آرمانی مهدوی (عج) ولایت و امامت و زعامت معصوم علیه السلام است.

طرح يك سؤال

چرا حاکم و رهبر جامعه‌ی آرمانی باید معصوم باشد؟ آیا انسان‌های برگزیده به وسیله‌ی آرای مردم جهان نمی‌توانند رهبران آن جامعه باشند؟

پاسخ

الف - در نظام جهانی و آرمانی و حاکمیت آن، دیگر انتظار نیست که اشتباهات و انحرافات گذشته‌ی تاریخ، براساس آزمون و خطا ادامه یابد. پس قول و فعل و تقریر قطعی و مطلق حاکم باید حجت و دلیل راه باشد. و چگونه انسانی و یا انسان‌هایی که معصوم نیستند، هدایتشان تواند حجت قطعی برای جامعه باشد؟

ب - در حکومت جهانی موعود، هدف نهایی حفظ دین و ارزش‌های الهی و گسترش عبودیت خدا است و تنها کسی می‌تواند این هدف را تأمین کند که به همه‌ی ابعاد دین عالم و آگاه است و از هرگونه خطا و اشتباه و خود محوری برکنار و معصوم است.

ج - همان طور که مطرح شد کسی که معصوم نیست و دچار اشتباه و گناه و انحراف می‌شود، ظالم است، و جامعه‌ی آرمانی، جامعه‌ای براساس عدالت است. چگونه یک انسان ظالم می‌تواند مجری عدالت باشد؟

د - قرن‌ها است بر بشریت قدرت‌ها و انسان‌های گوناگونی حکومت کرده‌اند و اکثریت آن‌ها، به خاطر عدم توانایی رهبری، و یابه خاطر خیانت و ظلم به مردم، و استعمار و استثمار و به استضعاف

خصوصیات و صفات رهبر و امام جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۳۷

کشاندن آنان اعتماد مردم را نسبت به خود از دست داده‌اند. حاکم جامعه‌ی آرمانی باید بتواند اعتماد جامعه‌ی جهانی را به دست آورد و این حاکم کسی جز یک امام معصوم نخواهد بود.

ه - براساس وعده‌ی الهی، در جامعه‌ی آرمانی زمین به نور پروردگارش روشن خواهد شد. آن نور، نور توحید، نور علم، نور عقلانیت، نور عدالت، نور امنیت، و نور صفا و محبت و... خواهد بود که همه‌ی این‌ها جز تجلی نور ولایت امام معصوم در پهنه‌ی گیتی نیست و اگر غیر از این باشد ورود به وادی تاریکی و ظلمات است.

۷ - انسان هدایت شده، پاک و با تقوی و مورد رضای حق

وَ أَنَّهُ الْهَادِي الْمُهْتَدِي الطَّاهِرُ التَّقِيُّ النَّقِيُّ الرَّضِيُّ الزَّكِيُّ.

و او هدایت‌گر هدایت شده، پاکیزه و با تقوی، پاک و مورد خوشنودی و تزکیه شده است.

بیان

اگر وعده‌ی خدا است که جامعه موعود تحقق یابد مسلماً این جامعه، جامعه هدایت شده به سوی توحید و عبودیت حق و جامعه‌ی عدل و داد تحت هدایت و رهبری الهی خواهد بود. مسلماً هدایت‌گر این جامعه به سوی پاکی و تقوی و رضای حق انسان معصوم هدایت شده از جانب خدا است.

قرآن در سوره یونس آیه ۳۵ می‌فرماید:

... بگو خداوند به حق هدایت می‌کند. آیا کسی که به سوی حق هدایت شده شایسته‌ترین فرد برای تبعیت است یا کسی که هدایت نشده، مگر آن‌که هدایت شود....

پاسخ این پرسش قرآنی مشخص است، کسی شایستگی تبعیت دارد که خود هدایت شده از جانب خداوند باشد.

در سوره رعد آیه ۷ می خوانیم:

﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾

همانا تو (ای پیامبر ﷺ) هشدار دهنده هستی و برای هر قومی هدایتگری هست.

امام باقر علیه السلام در بیان این آیه می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم مُنذِرٌ و هشدار دهنده است، و علی علیه السلام هدایتگر اما به خدا قسم این هدایتگری در بین ما از بین نخواهد رفت و این امر تا روز قیامت در مورد ما ادامه خواهد یافت.^۱

و از امام صادق علیه السلام تفسیر همین آیه (۷ رعد) می فرماید:

مُنذِرٌ و هشدار دهنده، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و هادی بعد از او امیر مؤمنان و ائمه علیهم السلام هستند. و این همان فرموده خداوند است که ﴿وَ لِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾. در هر زمانی امامی است هدایتگر و بیان کننده‌ی حقائق دین. و این آیه ردّ کسانی است که منکر آنند که در هر عصر و زمانی باید امامی باشد و این که زمین از حجت خدا خالی نخواهد بود.

هم چنان که علی علیه السلام می فرماید:

زمین از یک قیام کننده به حجت‌های الهی خالی نخواهد بود. یا ظاهر و مشهود و یا خائف و پوشیده، به جهت این که حجت‌های الهی و دلایل او باطل نشود.^۲

۱. کافی جلد ۱ صفحه ۱۹۲.

۲. بحار جلد ۲۳ صفحه ۳۰.

با این ترتیب رهبری جامعه آرمانی موعود و هدایتگری در آن جز از طریق حضور امام معصوم عجل الله فرجه امکان ندارد.

خلاصه

این ویژگیها و بسیاری از خصلت‌های والا و ممتاز دیگر، مشخصات و امتیازات رهبری و زعامت و امامت در جامعه آرمانی مهدوی است. و با این بیان تنها حاکم و امام و پیشوای جهانی کسی خواهد بود که مأذون به تجلی ولایت و رحمت‌های الهی و حیات طیبه است، آن کشتی نجات و کهف الحصینی (پناهگاه استوار) که هیچ شائبه ظلم و ستم و فساد و جهالت و تردید... در او نباشد، و از آن همه بدعتها، و ستم و بیدادهایی که حاکمان به ناحق تاریخ به نام عدالت و حقوق انسان و آزادی و... به وجود آورده‌اند مبرا بوده و خود میزان عدل الهی باشد.

فصل ۲

ضمانتهای الهی و یاری خداوند به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی مهدوی

گروهی معتقدند که قیام و پیروزی قیام امام مهدی (عج) از طریق استفاده از شرایط و امکانات علمی و تکنولوژی تمدن بشری و دستاوردهای مادی و وسایط و علل ظاهری است و حضرت براساس آن چه که تاریخ تمدن بشری در اختیار او گذاشته بر اوضاع جهانی مسلط خواهد شد، چون در مورد خدا هم در روایات آمده است که:

ابی الله ان یجری الامور الا باسبابها.

خداوند امتناع می‌کند که کارها را جز از طریق اسباب و وسایط انجام دهد.

اما آن چه مسلم است اینست که نتیجه اختراعات و اکتشافات تکنولوژی تمدن جدید چیزی جز تخریب و فساد، و نابودی فرهنگها و محیط زیست انسانها نبوده است. این واقعیتی است که دنیای امروز به آن معترف است. حال با توجه به این حقیقت چگونه می‌توان پذیرفت

که رهبر و امام معصوم جامعه‌ی آرمانی از همان امکانات و وسایل مخرب برای به پیروزی رساندن و حیات طیبه‌ی انسان بهره‌بگیرد. آری، این حقیقت دارد که امام از راه اسباب و وسایط پیروز خواهد شد اما هیچ دلیلی ندارد که همه اسباب و وسایط او مادی و از نوع آثار تمدن و تجدد بشری باشد.

بلکه چون او بزرگترین آیت الهی است و قیام و پیروزی او و جامعه والای آرمانیش آیه و نشانه‌ی الهی خواهد بود، براساس متون اسلامی و وعده‌های الهی انقلاب و پیروزی حضرت بر پایه عنایت‌ها و نصرت‌ها و پیروزی‌های غیبی و آشکار شدن آیات قدرت و عظمت حق خواهد بود.

امام و رهبر و مقتدایی که براساس وعده‌ی الهی و اراده‌ی او حیات بخش دوباره‌ی زمین و اجراکننده‌ی عدالت و امنیت در پهنه‌ی گیتی و محور عبودیت انسان در برابر خداست، مسلماً مورد لطف و عنایت و توفیق الهی در راه هدفش خواهد بود، و خداوند همه امکانات و نصرت‌های خویش را در اختیار او خواهد گذاشت.

امام هشتم علیه السلام در این دعا به این محور اساسی قیام امام عصر (عج) اشاره جدی فرموده‌اند و به چند نکته در این باب عنایت خاص دارند:

۱ - پناه دادن خداوند به امام مهدی (عج) از شر همه مخلوقات و حفظ و حراست از او در برابر بلاهای گوناگون در طول قرون و اعصار

وَ أَعِذْهُ مِنْ شَرِّ جَمِيعِ مَا خَلَقْتَ وَ بَرَأْتَ وَ أَنْشَأْتَ وَ صَوَّرْتَ وَ أَحْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ وَ عَنِ يَمِينِهِ وَ

ضمانت‌های الهی به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۴۳

عَنْ شِمَالِهِ وَ مِنْ فَوْقِهِ وَ مِنْ تَحْتِهِ بِحِفْظِكَ الَّذِي لَا يَضِيعُ
مَنْ حَفِظْتَهُ بِهِ، وَ احْفَظْ فِيهِ رَسُولَكَ وَ آبَاءَهُ أَيْمَتَكَ وَ دَعَائِمَ
دِينِكَ.

خداوندا او را از شرّ جمیع مخلوقات که ایجاد نمودی و
تصویرگری کردی در پناه خود حفظ کن و از شرور پیش رو و
پشت سر و طرف راست و چپ و بالا و پائین، از همه آن‌ها او را
حفظ نما، که هر کس را تو حفظ کنی مصون از هر فساد و نابودی
است، و نیز به وجود مبارک او پیغمبر اکرم و پدران او امامان
هدایت را که ارکان دین تو هستند، همه را حفظ فرما.

بیان

حفظ و حراست از آرمانها و ارزشها، ایمان و اعتقاد پیامبران و
اولیاء الهی و انسانهای پاک براساس تعلیمات قرآن جزء سنتهای الهی
است.

قرآن از قول حضرت یعقوب به فرزندان خود می‌فرماید:

﴿قَالَ اللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَ هُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾

خداوند بهترین حافظ و رحم‌کننده‌ترین رحم‌کنندگان است.^۱

و یاد در سوره سبأ آیه ۳۱ می‌خوانیم:

﴿وَ رَبِّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيزٌ﴾

(خداوند حافظ همه چیز است) (حفظ و حراست از همه هستی به
عهده اوست).

و براساس همین سنّت در روایات در مورد اولیاء خدا و امامان علیهم السلام می خوانیم:

علی علیه السلام در قسمتی از فرمایشات خود به کمیل بن زیاد می فرماید: آری، زمین بدون حجّتی که برای خدا قیام کند خالی نمی ماند، چه آن حجّت ظاهر و آشکار باشد و چه ترسان و مخفی.... خداوند به وسیله آن ها حجّتها و بیّنات خود را حفظ می کند.^۱ و امام صادق علیه السلام در مورد فضائل ائمّه علیهم السلام می فرمود:

... دائماً در محضر خدا مورد عنایت اند، و خداوند آن ها را به وسیله فرشتگان حفظ می کند. و آن ها را از افتادن در گودالهای تاریک نگه می دارد.^۲

خداوند نه تنها امامان علیهم السلام را حفظ می کند بلکه به وسیله آن ها نظام تکوین را حفظ کرده است.

رسول خدا صلی الله علیه و آله در مورد امامان علیهم السلام می فرماید:

به وسیله ی آن ها خداوند آسمان را از آن که بر زمین بیفتد حفظ می کند، و به وسیله ی آن ها زمین از این که زیر و رو شود حفظ می شود.^۳

و امام باقر علیه السلام در فضیلت زیارت قبر امام حسین علیه السلام می فرماید: خداوند فرشته بزرگواری بر زائر امام حسین علیه السلام می گمارد که او را از جلو و پشت سر و از راست و چپ و از بالای سر و زیر قدم هایش حفظ کند.^۴

۱. بحارالانوار جلد ۲۳ صفحه ۴۵.

۲. بحارالانوار جلد ۲۵ صفحه ۱۵۲.

۳. بحارالانوار جلد ۲۷ صفحه

۴. مستدرک جلد ۱۰ صفحه ۳۱۰.

ضمانت‌های الهی به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۴۵

براساس همین سنت حفظ و حراست از جانب خداوند، امام علی بن موسی الرضا علیه السلام و ائمه علیهم السلام حفظ و حراست امام زمان علیه السلام را چه در زمان غیبت و چه در دوران حضور و قیام از خداوند می‌خواهند به عنوان نمونه:

امام رضا علیه السلام در قسمتی از دعای قنوت نماز جمعه از خداوند درخواست می‌کنند:

اللَّهُمَّ أَصْلِحْ عَبْدَكَ... خداوندا کار بنده و خلیفه خود را اصلاح فرما، آنچنان که امر پیامبران و رسولانت را اصلاح کردی... و او را از پیش رو و پشت سر در پناه خود قرار ده، که او را از هر بدی حفظ کند، و خوف او را تبدیل به امنیت و آسایش نما.^۱

و در زیارت آل یس، صادره از ناحیه مقدسه امام عصر (عج) می‌خوانیم:

خداوندا امام زمان علیه السلام را از شرّ هر متجاوز و ظالم و از شر تمام مخلوقات در پناه حق قرار ده و از پیش رو و از پشت سر و از راست و چپ او را حفظ کن و مانع بشو که بدی به او برسد و به واسطه او رسول خودت و آل او را حفظ فرما.^۲

و در دعای سلامتی امام زمان علیه السلام می‌خوانیم:

اللَّهُمَّ كُنْ لَوْلِيِّكَ... خداوندا ولی و حافظ و پیشوا و یاور امام زمان (عج) باش.^۳

و همچنین در دعای برای حضرت آمده است:

۱. بحارالانوار جلد ۸۶ صفحه ۲۵۱.

۲. بحارالانوار جلد ۵۳ صفحه ۱۷۳.

۳. کافی (فروع) جلد ۴ صفحه ۱۶۲.

خداوندا امام زمان عجلایه را از شرّ هر طغیانگر متجاوز پناه ده و او را از شرّ همه مخلوقات حفظ کن.^۱

بنابراین خداوند ودیعه خود را برای برپایی حکومت حق و عدل در سایه حفظ و حراست خویش نگاه خواهد داشت.

۲ - قرار گرفتن حضرت تحت صیانت امانت و ودیعه الهی و جوار قرب او و در کنف حمایت حق

وَاجْعَلُهُ فِي وَدِيعَتِكَ الَّتِي لَا تَضِيعُ، وَ فِي جِوَارِكَ الَّذِي لَا يُخْفَرُ، وَ فِي مَنَعِكَ وَ عِزِّكَ الَّذِي لَا يَفْهَرُ، وَ آمِنَهُ بِأَمَانِكَ الْوَثِيقِ الَّذِي لَا يُخْذَلُ مِنْ آمَنَتِهِ بِهِ وَاجْعَلُهُ فِي كَنَفِكَ الَّذِي لَا يُرَامُ مِنْ كَانَ فِيهِ.

خداوندا او را قرار ده در گنجینه ودایع خود که هرگز در جوار تو ضایع نخواهد گشت و در آن محیط قوت و عزّتت که هرگز کسی مقهور نمی‌گردد. و او را در پناهگاه محکم و استوار خود ایمن بدار که هر کس آنجا درآید در امان از هر خواری است. و او را در کنف حمایت خود بدار که در آنجا ناآرام و ناشاد نگردد.

بیان

در این فراز از دعا از خداوند برای یاری و نصرت امام عصر (عج) چند درخواست شده است:

الف: ودیعه‌ی الهی

ودیعه به معنای سپرده و امانت که براساس آیات و روایات؛ انبیاء و اولیاء و ائمه علیهم‌السلام و دایع الهی و امانتدار او در هستی و علم و حکمت و دین امانتهای خداوندند.

امام صادق علیه‌السلام در بیان روشنی می‌فرمایند:

ما ودایع و امانتهای الهی در بین بندگانش هستیم.^۱

از رسول‌گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم نقل شده که فرمودند:

علم امانت خداوند در زمین و دانشمندان و امینان الهی بر علم هستند، لذا هر کس به علم خویش عمل کند اداء امانت کرده است. و هر کس به علمش عمل نکند نام او در دیوان خائنان نوشته می‌شود.^۲

و همان حضرت در شب ازدواج علی علیه‌السلام با صدیقه کبری علیه‌السلام به علی علیه‌السلام می‌فرماید:

ای ابوالحسن علیه‌السلام این ودیعه‌ی رسول او (محمدص) نزد توست پس امانت خدا و امانت مرا حفظ کن...^۳

ب: جوار رحمت خدا

امام زمان (عج) در جوار رحمت خدا هستند، مقصود از جوار رحمت خدا چیست؟

قرآن در سوره جن آیه ۲۲ می‌فرماید:

۱. کافی جلد ۱ صفحه ۲۲۱.

۲. بحارالانوار جلد ۲ صفحه ۳۶.

۳. بحارالانوار جلد ۲۳ صفحه ۴۸۴.

ای پیامبر ﷺ (بگو من در پناه هیچکس جز خداوند قرار نمی‌گیرم و غیر از خداوند برای خود تکیه‌گاهی نمی‌یابم).
در روایات هم از مصادیق مختلف به عنوان (جوار خداوند) سخن به میان آمده است:

امام باقر علیه السلام می‌فرماید:

جوار خداوند خاص مؤمنان است.^۱

و از امام صادق علیه السلام روایت شده که فرمودند:

حج و عمره دو بازار از بازارهای آخرتند و کسی که به آن‌ها عمل کند و آن‌ها را انجام دهد در جوار خداوند است.^۲

و امام باقر علیه السلام از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل می‌فرماید:

هر گاه روز قیامت شود نداکننده‌ای از جانب خداوند ندا می‌کند، که آخرین و اولین انسانها می‌شنوند. نداکننده می‌گوید: کجایند همسایگان خداوند بزرگ در خانه‌ی او؟ عده‌ای از مردم برمی‌خیزند که گروهی از فرشتگان به استقبال آن‌ها می‌روند و می‌پرسند عمل شما در دنیا چه بوده است که امروز همسایگان خدا شده‌اید در خانه‌ی او؟ می‌گویند: ما در راه خدا محبت ورزیدیم، در راه خدا به زیارت یکدیگر رفتیم، پس نداکننده‌ای از جانب خداوند ندا می‌کند که این بندگان من راست می‌گویند. راهشان را باز کنید و آن‌ها به جوار خدا در بهشت بدون حساب و آزادانه وارد می‌شوند.

سپس امام علیه السلام فرمودند:

۱. کافی جلد ۲ صفحه ۳۲.

۲. کافی جلد ۴ صفحه ۲۶۰.

ضمانت‌های الهی به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۴۹

این‌ها همسایگان خدا در خانه‌اش خواهند بود، مردم بیمناکند و آن‌ها هراسی ندارند، مردم حسابرسی می‌شوند و آن‌ها حسابرسی نمی‌شوند.^۱

و پیامبرگرامی اسلام خطاب به علی علیه السلام می‌فرماید:

ای علی، دوستان تو همسایگان خدا در بهشت فردوس هستند.^۲

امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

ما جیران (همسایگان) خداوند، در روز قیامت و در خانه‌ی خدا هستیم.^۳

این جوار رحمت الهی در دنیا هم برای ائمه علیهم السلام و مخصوصاً امام زمان (عج) خواهد بود.

ج: مَنَع (حفظ و حراست) خداوند

جایگاه مَنَيع: جایگاه استواری که دست یافتن به آن دشوار است. عزّت و استواری و حفظ و حراست از جانب خداوند برای رسول صلی الله علیه و آله و مؤمنان است.

قرآن در آیه ۸ منافقون می‌فرماید:

عزّت برای خدا و رسولش و مؤمنان است ولی منافقان نمی‌فهمند.

و در آیه ۲۵ حدید می‌خوانیم:

خداوند قوی و عزیز است.

۱. وسایل الشیعه جلد ۱۶ صفحه ۱۷۰.

۲. بحارالانوار جلد ۳۹ صفحه ۳۰۶.

۳. دعائم الاسلام جلد ۱ صفحه ۵۰.

در یکی از دعاها در صفات خداوند می خوانیم:

وَ أَنْتَ الْمَنِيْعُ الْقَدِيْر.^۱

و امام صادق علیه السلام هم در یکی از دعاها درخواست می فرماید:
خداوندا مرا، در پوشش زره محکم خود و جایگاه استوار خویش و
در جوار قرب خودت قرار بده.^۲

با تعبیر امام رضا علیه السلام مسلماً امام زمان (عج) و رهبر جامعه آرمانی
در جایگاه استوار و تحت حفظ و حراست خداوند قرار خواهد
گرفت.

د: امان محکم و وثیق خداوند

در راستای وعده الهی برای تحقق جامعه آرمانی مهدوی، امنیت و
آرامش هم به وجود خواهد آمد و اصولاً اگر در جامعه ای امنیت نباشد
اجرای عدالت هم بسیار مشکل خواهد بود. و این دو لازم و ملزوم
یکدیگرند.

خداوند در آیه ۵۵ سوره نور ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا...﴾، در ادامه
آیه می فرماید: (خداوند خوف و ترس آن ها را تبدیل به امنیت و
آسایش می کند).

امام صادق علیه السلام در مورد این آیه می فرماید:
کسانی را که خداوند وعده داده است قائم و اصحاب او
هستند.^۳

۱. کافی جلد ۲ صفحه ۵۸۳.

۲. مستدرک جلد ۴ صفحه ۱۴۸.

۳. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۵۸.

ضمانت‌های الهی به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۵۱

و در آیه ۸۲ سوره انعام می‌فرماید:

آن‌ها که ایمان آورده و ایمانشان را با ستم و ظلم درهم
نمی‌آمیزند، امنیت و آسایش برای آن‌ها است و آن‌ها هدایت
شده‌اند.

امام صادق علیه السلام در مورد ائمه علیهم السلام می‌فرماید:

علی علیه السلام و دو فرزند علی علیه السلام دری از درهای امن و آسایشند،
هر کس در این در وارد شود در امنیت خواهد بود و کسی که از
آن خارج شود کافر است.^۱

امام زین العابدین علیه السلام می‌فرماید:

ما ائمه مسلمانان و حجتهای خداوند بر جهانیان هستیم، و
موجب امنیت اهل زمین می‌باشیم همچنان که ستارگان موجب
امنیت اهل آسمانها هستند.^۲

ارزش و اعتبار امنیت

امنیت به معنای مصون بودن از تهدیدها و خطرهای جانی، مالی،
شغلی، حیثیتی و روانی است.

دنیای امروز، دنیای وحشت و دلهره و ظلم و فساد و در یک کلمه
ناامنی است. امروز بیشترین ناامنی‌ها در سطح ملی، منطقه‌ای، روابط
بین‌المللی و در دنیای سایبری است. براساس وعده‌های خدا و
معصومین علیهم السلام از ویژگی‌های جامعه‌ی موعود، امنیت فراگیر حتی
برای موجودات دیگر است.

۱. مستدرک جلد ۱۸ صفحه ۱۷۳.

۲. بحارالانوار جلد ۲۳ صفحه ۵.

در ارزش و اهمّیت امنیّت سخنان عمیقی از امام علی علیه السلام در نهج البلاغه و مصادر روایی ذکر شده که به موارد کوتاهی از آن اشاره می‌شود:

... جدایی از دین، جدایی از امنیّت است و زندگی با هراس
گوارای انسان نیست.^۱

... خداوندا تو می‌دانی که آن چه ما انجام داده‌ایم به خاطر آن
است که... صلح و مسالمت را در شهرهای تو آشکار سازیم تا
بندگان ستم دیده‌ی تو در امنیّت قرار گیرند.^۲

رفاه زندگی در امنیّت است.

بدترین شهرها، شهری است که در آن امنیّت نباشد.

هیچ نعمتی گواراتر از امنیّت نیست.^۳

ه: کنف حمایت خداوند

کنف، به معنای احاطه و پوشش است.

و امام علیه السلام به طور قطع و یقین در کنف حمایت خداوند است:

امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

کسی که توکل به خدا دارد، صبح و شام در کنف حمایت خداست

و در عافیت و سلامت از جانب اوست.^۴

و امام موسی بن جعفر علیه السلام فرمودند:

۱. کافی ۱ / ۲۷.

۲. نهج البلاغه خ ۱۳۱.

۳. غررالحکم.

۴. مستدرک جلد ۱۲ صفحه ۶۰.

ضمانت‌های الهی به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۵۳

انسان سخاوتمند و خوش خلق در کنف حمایت خداست، خداوند
رهایش نمی‌کند تا این‌که او را وارد بهشت نماید.^۱

و امام سجاد علیه السلام می‌فرمایند:

سه گروه از مؤمنان در کنف حمایت خداوند هستند، و خداوند
آن‌ها را در سایه‌ی عرش خود نگه می‌دارد و از اندوه بزرگ
قیامت حفظ می‌کند. گروه اول کسانی که به مردم آنچه را که
خود به آن نیاز دارند می‌بخشند. گروه دوم هیچ دست و پایی را
به پیش نمی‌گذارند مگر این‌که می‌دانند قدم آن‌ها در راه اطاعت
یا معصیت خداست. و کسانی که عیب هیچ کس را مطرح
نمی‌کنند مگر این‌که همان عیب را در خودشان ترک کنند.^۲

امام زمان (عج) علاوه بر این‌که مصداق ائمه و اکمل این صفات و
ارزش‌هایی بسیار والاتر از این صفات هستند، خلیفه و حجت باقیه‌ی
خداوند در عالمند. با این بیان قطعاً و دائماً و بدون شک در کنف
حمایت خداوند خواهند بود.

۳ - یاری شدن امام، با قدرت لایزال الهی و با سربازان غیبی
خداوند و همراهی فرشتگان و...

وَ انصُرُهُ بِنصْرِكَ الْعَزِيزِ، وَ اَيَّدُهُ بِجُنْدِكَ الْغَالِبِ، وَ قَوِّهِ
بِقُوَّتِكَ وَ اَرْدِفُهُ بِمَلَائِكَتِكَ وَ وَاٰلِ مَنْ وَاٰلِهِ وَ عَادٍ مِّنْ عَادَاهُ
وَ اَلْبَسَهُ دِرْعَكَ الْحَصِيْنَةَ وَ حَقَّهُ بِالْمَلَائِكَةِ حَقًّا... وَ اَيَّدَهُ
بِالنَّصْرِ وَ انصُرُهُ بِالرُّعْبِ.

۱. بحار الانوار جلد ۷۵ صفحه ۳۷۴.

۲. تحف العقول ۲۸۲.

خداوندا او را با نصرت و عزّت خود یاری فرما، و به سپاه غالب و قاهر خویش مؤیّد کن و به قوّت و نیروی متناهی خود قوی و نیرومند گردان. و فرشتگانت را با او همراه ساز و دوستانش را دوست دار و دشمنانش را دشمن و با زرهی حفظ او را بپوشان. و گرداگرد وجود مبارکش، فرشتگان را برای، محافظت او بدار... و او را با تأیید خود یآوری کن و با ترس در دل دشمنانش یاری اش فرما.

بیان

در این بخش از فرازهای دعا، امام هشتم علیه السلام به چند جهت مهمّ از نمونه‌های یاری و نصرت امام زمان (عج) از جانب خداوند اشاره فرموده است:

الف: نصرت و یاری الهی

از وعده‌های الهی، نصرت و یاری انبیاء و اولیاء و یاری کنندگان دین خداست. قرآن در سوره محمد صلی الله علیه و آله آیه ۷ می‌فرماید ﴿إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ...﴾ اگر خدا را یاری کنید، خداوند شما را یاری خواهد کرد. و مسلماً انتظار قیام امام علیه السلام و تحقّق وعده‌ی الهی در حکومت عدل یکی از مصادیق روشن یاری خدا و دین خدا است.

نصرت و یاری خداوند در مورد انبیاء و اولیای الهی در گذشته، وعده‌ی نصرت او به انسانهای مخلص در بسیاری از آیات قرآن مطرح شده است:

قرآن در آیه ۶۴ سوره اعراف از یاری و نجات حضرت نوح علیه السلام و در آیه ۷۲ سوره اعراف از یاری و نصرت حضرت هود، و در آیات ۵۸

ضمانت‌های الهی به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۵۵

و ۶۶ و ۹۴ و ۱۱۶ سوره‌ی هود از یاری و نجات حضرت هود و صالح و شعیب و انسانهای صالح سخن به میان آورده است.

و در شرایطی که رسولان و اولیای خدا تحت انواع فشارها و گرفتاریها دچار یأس می‌شدند خداوند آن‌ها را نجات می‌داد، چنان که می‌فرماید:

تا زمانی که رسولان رو به یأس می‌بردند و گمان می‌کردند که وعده‌ها عملی نیست یاری ما می‌رسید، و هر که را خواستیم نجات دادیم^۱

و در آیه ۵۱ سوره غافر می‌خوانیم:

قطعاً ما رسولانمان و کسانی را که ایمان آورده‌اند در دنیا و روز قیامت یاری خواهیم نمود.

و خداوند خطاب به رسول گرامیش می‌فرماید:

اگر اراده کردند که بر تو خدعه کنند خداوند تو را کفایت می‌کند. اوست آن‌که تو و مؤمنان را با نصرت و یاری خویش تأیید کرد.^۲

و در آیه ۲۶ سوره انفال می‌خوانیم:

به یاد آورید آن زمان که شما عده‌ی کمی از مستضعفان بودید... پس شما را پناه داد و با یاری خویش تأییدتان فرمود.

و در سوره صافات آیه ۱۷۱ و ۱۷۲ می‌خوانیم:

کلام ما بر بندگان رسول ما سبقت گرفت که آن‌ها یاری شدگان هستند.^۳

۱. یوسف / ۱۱۰.

۲. انفال / ۶۳.

۳. امام صادق علیه السلام فرمودند: (ما اهل بیت علیهم السلام مصادق این آیه هستیم) □

و در جریان پس از هجرت و آغاز جنگ بدر آیه ۳۹ سوره حج نازل شد که می فرماید:

اجازه داده شده به کسانی که به آنها ستم شده مبارزه را در دفاع از خود با دشمنانشان آغاز کنند و خداوند بر نصرت آنها قادر است.

امام صادق علیه السلام در تأویل آیه می فرماید:

اهل سنت می گویند که این آیه در مورد رسول خدا صلی الله علیه و آله زمانی که قریش او را وادار به هجرت به مدینه کردند نازل شده است. ولی تأویل آیه در مورد قائم علیه السلام است، زمانی که به طلب خون امام حسین علیه السلام قیام کند. این سخن امام عصر (عج) است که ما اولیای خون و طلب کننده‌ی دیه خون سیدالشهداء هستیم.^۱

و در طلب وجود مبارک امام مهدی (عج) در دعای ندبه زمزمه می کنیم:

أَيْنَ الْمَنْصُورِ عَلَى مَنِ اعْتَدَى عَلَيْهِ وَافْتَرَى

کجاست یاری شده بر علیه کسی که به او ظلم کرده و یا افترا زده است.

امام زمان (عج) آینه‌ی تمام نمای انبیاء و اولیاء در طول تاریخ است و مسلماً همه‌ی عوامل یاری خداوند در او جمع است و او منصور از جانب خدا است.

ب: تایید بالشکریان خداوند

در بینش الهی - علیرغم بینش‌های مادی جهان - عوامل مؤثر در زندگی و در پیروزی‌ها فقط عوامل مادی نیستند. درست است که خداوند کارهای نظام هستی را با اسباب و وسایل مناسب آن سامان می‌دهد، اما اسباب و وسایل تنها اسباب و وسایل ظاهری و سلاحهای مدرن و مخرب نیستند بلکه بر این عالم شهود، عالم غیب حاکم است که براساس آن مقدرات الهی مدیریت می‌شوند.

قرآن در سوره توبه آیه ۲۶ می‌فرماید:

سپس خداوند آرامش خود را بر رسول و بر مؤمنان فرو فرستاد و لشکریانی را گسیل داشت که آنها را نمی‌دیدید....

در گرفتاریها و درگیری‌های انبیای گذشته با دشمنانشان خداوند مکرر از یاری بالشکریان غیبی خود خبر داده است، و در آیه ۱۷۳ سوره صافات می‌فرماید:

﴿وَإِن جُنَدْنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾

قطعاً لشکریان ما پیروزند.

و در آیه ۹ سوره انفال از جریان جنگ بدر سخن به میان آمده و یاری لشکریان خدا:

آنگاه که از پروردگارتان فریادرسی خواستید شما را اجابت کردیم و شما را با هزار فرشته مدد رساندیم و همراهی کردیم.

امام باقر علیه السلام هم در مورد آیه ۳۱ سوره مدثر (لشکریان خدا را کسی جز او نمی‌داند) می‌فرماید:

لشکریان پروردگار تو شیعیان هستند که آن‌ها گواهان خداوند در زمین‌اند.^۱

مسلماً امام عصر (عج) با آن مأموریتی که برای تشکیل حکومت حق دارد بالشکریان ظاهری و غیبی و پیروز خداوند نصرت و یاری خواهد شد.

ج: تقویت حضرت با قدرت الهی

اگر قرار بود بشر بتواند با قدرت ظاهری خویش جهان را مدیریت کند و یک حکومت واحد جهانی براساس عدالت و امنیت و عقلانیت و علم تشکیل دهد. این همه فساد و تباهی شرق و غرب عالم را پر نمی‌کرد و این همه فریاد بشر از بیچارگی، تنهایی، ظلم و ستم در دنیا بلند نمی‌شد.

قدرتی جز حول و قوه‌ی خداوند بر جهان حاکم نیست و اگر انسان‌ها اندک قدرتی دارند براساس تملیک خداوند به آن‌ها و اذن و اجازه‌ی اوست. و این قدرت معنوی الهی در دوران قیام امام عصر (عج) در اختیار او قرار خواهد گرفت.

در آیه ۸۰ سوره هود می‌خوانیم:

حضرت لوط فرمودند: کاش برای من قوت و قدرتی در برابر شما بود یا پناه می‌بردم به رکن محکم و استواری.

امام صادق علیه السلام در مورد این آیه می‌فرمایند:

مقصود حضرت لوط از قوت قدرت قائم علیه السلام و مقصود از رکن شدید سیصد و سیزده یار حضرت بود.^۲

۱. بحارالانوار جلد ۲۴ صفحه ۳۲۵.

۲. بحارالانوار جلد ۱۲ صفحه ۱۵۸.

و در روایت دیگری از امام ششم آمده است که:
سخن حضرت لوط جز این نبود که تمنای قوت قائم را داشت و
هیچ یادی جز یاد قدرت اصحاب مهدی را نداشت زیرا هر مردی
از اصحاب امام مهدی (عج) به او قوت چهل مرد داده شده
است. و قلب او (هر یار امام عج) سخت‌تر از پاره‌های آهن است
و اگر بر کوه آهن بگذرند آن را قطعه قطعه می‌کنند.^۱
و در ادامه فرازهای همین دعای امام رضا علیه السلام می‌خوانیم:

وَ قُوِّ ناصِرِيَه

خداوند یارانش را قوت بده.

امام صادق علیه السلام در یکی از دعاهاى خود برای یاران امام مهدی (عج)
می‌فرماید:

خداوندا یارانش را تقویت کن و به آن‌ها صبر عطا فرما و برای
آن‌ها از جانب تو قدرت یاری شده باشد.^۲

تشکیل حکومت عدل الهی در سایه‌ی چنین قدرت موهبتی از
جانب حق امکان پذیر خواهد بود.

د: همراهی فرشتگان

قرآن از فرشتگان به عنوان (مُدَبِّرَاتِ أَمْرٍ)^۳ (تدبیرکننده‌ی
امور هستی به اذن خدا) نام می‌برد. وجود فرشتگان در سراسر هستی
قبل از خلقت آدم علیه السلام و تا روز قیامت از مسائل اعتقاد اسلامی به

۱. کمال الدین جلد ۲ صفحه ۶۷۳.

۲. مستدرک جلد ۵ صفحه ۹۴.

۳. آیه ۵ سوره نازعات.

عالم غیب است.

در متن همین دعا از بیان امام هشتم علیه السلام آمده است که (خداوند از فرشتگان را با او همراه ساز) و در دعای دیگری در مورد حضرت از خدا می‌خواهیم: (گرداگرد وجودش را از فرشتگان قرار ده).

در قرآن و روایات از همراهی فرشتگان با انبیاء و اولیائکات فراوانی مطرح شده است. به عنوان نمونه:

در آیات ۱۲۴ و ۱۲۵ آل عمران خطاب به پیامبر صلی الله علیه و آله می‌فرماید:

آن زمان که به مؤمنان گفتی: آیا کافی نبود شما را که خداوند با سه هزار فرشته نازل شده شما را کمک کرد؟ آری اگر صبر کنید و تقوی داشته باشید و چون کافران بر سر شما شتابان بیایند پروردگارتان شما را با پنج هزار فرشته نشان‌دار یاری خواهد کرد.

در حدیث مفصّلی از امام صادق علیه السلام:

از یاری شدن و همراهی سه هزار و سیصد و سیزده فرشته و فرشته‌های که با حضرت نوح علیه السلام در کشتی بودند و با ابراهیم علیه السلام زمانی که به آتش افکنده می‌شد، و با موسی علیه السلام در شکافته شدن دریا، و زمان صعود حضرت مسیح به آسمان، و چهار هزار فرشته نشان‌داری که با پیامبر صلی الله علیه و آله بودند، و هزار و سیصد و سیزده فرشته فرود آمده در بدر و چهار هزار فرشته‌ای که برای یاری امام حسین علیه السلام آمدند. اما به آن‌ها اجازه نبرد داده نشد. و دائماً در کنار قبر امام حسین علیه السلام غبار آلوده بر او گریه می‌کنند و رئیس آن‌ها فرشته‌ای است به نام منصور که همه این‌ها هر زائر امام حسین علیه السلام را استقبال و بدرقه می‌کنند. و در مریضی و تشییع جنازه‌ی زائر حاضر می‌شوند و... از همه این‌ها سخن

ضمانت‌های الهی به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۶۱

می‌گوید. و در ادامه می‌فرماید: همه این‌ها برای یاری امام زمان (عج) می‌آیند.^۱

و امام باقر (ع) می‌فرماید:

هر گاه قائم آل محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قیام کند خداوند او را با فرشتگان، جبرئیل و میکائیل و اسرافیل یاری می‌کند. و ترس از او در دل دشمنان با فاصله یک ماه، جلو روی او و پشت سرش خواهد افتاد.^۲

و در روایت دیگری از همان حضرت نقل شده که:

خداوند قائم را با فرشتگان نشان‌دار و همراهی کننده و فرود آمده از آسمان‌ها و کزوبین، به همراه جبرئیل و میکائیل و اسرافیل یاری می‌کند.^۳

یاری و همراهی فرشتگان و نیروهای غیبی الهی پشتوانه‌ی بسیار نیرومندی برای تشکیل جامعه آرمانی مهدوی و تحقق آرمانهای انبیاء و وعده الهی خواهد بود.

اما این‌که فرشتگان الهی چگونه مخلوقاتی هستند؟ و یاری رساندن آن‌ها چگونه است؟ با علوم بشری قابل دریافت نیست. و بشر نیازمند اتصال به علوم اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام در همه‌ی اسرار غیب و شهود است.

هذ دوستی با دوستان امام زمان (عج) و دشمنی با دشمنان حضرت

پیامبرگرامی در خطابه‌ی غدیر از خداوند درخواست کردند: **اللَّهُمَّ**

۱. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۳۲۸.

۲. الصراط المستقیم جلد ۲ صفحه ۲۱۰.

۳. غیبت نعمانی صفحه ۲۳۴.

وَالِ مَنْ وَالَاهُ و عَادِ مَنْ عَادَاهُ.

امام هشتم علیه السلام در این فراز از دعا همان درخواست را از خداوند در مورد دوستان و دشمنان امام زمان (عج) دارند. این خواست و دعا در قرآن هم مورد عنایت و تایید قرار گرفته است.

در آیه ۴۵ سوره نساء می خوانیم:

خداوند دشمنانتان را می شناسد و کافی است که خداوند ولیّ شما و یاور شما باشد.

و در آیه ۱۹۶ اعراف خداوند به پیامبر صلی الله علیه و آله می فرماید که (به مردم بگو...):

همانا ولیّ من خدایی است که کتاب را نازل فرموده و او ولایت صالحان را به عهده دارد.

و همچنین در آیه ۹۸ بقره در مورد دشمنان خدا و پیامبران و... می فرماید:

کسی که دشمن خدا و فرشتگان و رسولانش و جبرئیل و میکائیل باشد خداوند دشمن کافران خواهد بود.
و این دعا در دعاهای دیگر هم درخواست شده است:

در دعای روز اول ماه رمضان می خوانیم:

خدایا بر حجّت خود بعد از امام حسن عسکری علیه السلام درود فرست، که او امام و پیشوای مسلمانان است. دوست بدار کسی را که او را دوست بدارد و دشمن بدار آن که او را دشمن بدارد و در فرجش تعجیل فرما.^۱

بنابراین درخواست امام رضا علیه السلام در مورد حضرت ولی عصر (عج) تضمین شده است و از امتیازات حکومت جهانی حضرت خواهد بود.

و: پوشش زره محکم الهی، افتادن ترس در دل دشمنان

درع: به معنای زره پوشش محکمی است که انسان را در برابر ضربات دشمن حفظ کند. در روایات نقل شده از امام علی علیه السلام از جهاد به عنوان زره محکم الهی نام برده شده^۱ و در روایات دیگری از امام صادق علیه السلام از حیاء و عقّت به عنوان زره تعبیر شده است.^۲

و امام سجاد علیه السلام در یکی از دعاهاى خویش برای امام عصر (عج) از خداوند طلب می‌کند که: (خداوندا زره محکم خود را به او بپوشان).^۳ مسلماً در مورد امام عصر (عج) این دعا مورد اجابت است و خداوند محکم‌ترین زره خود را چه از جهت ظاهری و چه از جهت باطنی بر او خواهد پوشاند. و در حفظ و حراست قدرت خدا خواهد بود.

رُعب: به معنای ترس؛ همانطور که مطرح شد یکی از جنود الهی که وسیله‌ی یاری امام زمان (عج) و یارانش است. افتادن ترس در دل دشمنان از جانب حضرت و یارانش خواهد بود.

تحت هر شرایطی اگر ترس در دل لشکریان دشمن بیفتد همه‌ی سلاح‌های قوی و مدرن آن‌ها از کار خواهند افتاد و لشکری که ترسیده به راحتی تسلیم خواهد شد و این از قواعد نظامی در تمام دنیا است.

۱. روضة الواعظین جلد ۲ صفحه ۳۶۳.

۲. کافی (فروع) جلد ۵ صفحه ۳۲۴.

۳. بحارالانوار جلد ۹۲ صفحه ۳۳۰.

نمونه‌های فراوانی در قرآن و روایات از لشکر ترس مطرح شده است.

در آیه ۱۵۱ سوره آل عمران می‌خوانیم:

به زودی در دل‌های کسانی که کافر شدند ترس می‌اندازیم به خاطر شرک آوردن آن‌ها و بر آن‌ها قدرتی نازل نمی‌شود.

و در داستان خیانت یهودیان بنی‌نضیر زمانی که به دستور پیامبر ﷺ از مدینه اخراج شدند قرآن می‌فرماید:

خداوند در دل‌هایشان ترس انداخت به طوری که خانه‌های خود را با دست خویش تخریب می‌کردند.^۱

از امام صادق علیه السلام نقل شده که فرمودند:

در مورد سخن خداوند که می‌فرماید: ﴿أَتَى أَمْرَ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ﴾ - فرمان خدا آمد عجله نکنید^۲ این مسئله امر ما است که خداوند می‌فرماید در مورد آن (امر فرج) عجله نکنید. خداوند امام قائم (عج) را تأیید می‌فرماید با سه لشکر ملائکه، مؤمنان، و ترس در دل دشمن. و قیام او مانند قیام پیامبر ﷺ است.^۳

و از همان حضرت در مورد اصحاب قائم (عج) آمده که:

آن‌ها از خوف و خشیت خداوند هراسان و بی‌منا کند، دعا می‌کنند که به شهادت برسند و تمّای کشته شدن در راه خدا دارند. شعار آن‌ها (یا لثاراتِ الحُسَینِ علیه السلام) - ای خونخواهان حسین علیه السلام

۱. آیه ۲ سوره حشر.

۲. نحل آیه ۱.

۳. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۳۵۶.

ضمانت‌های الهی به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۶۵

است، هرگاه به حرکت درمی‌آیند از پیش روی آن‌ها ترس به اندازه مسیر یک ماه در دل دشمن می‌افتد.^۱

۴ - هلاکت دشمنان حضرت

وَ أَخَذُ خَاذِلِيهِ، وَ دَمِدِمٍ مَن نَصَبَ لَهُ.

خداوندا خوار کن خوارکنندگان حضرت را و نابود کن کسی را که دشمن با اوست.

بیان

این فراز از دعا در مورد امام زمان (عج) همانند دعای رسول اکرم ﷺ در مورد علی عليه السلام در روز غدیر است که فرمودند:

خداوندا کسی که علی عليه السلام را یاری کند یاری کن و آن‌که او را خوار گرداند خوار و ذلیل کن.^۲

ناصبی، به کسی اطلاق می‌شود که از او شرّ و بلا و دشمنی صادر گردد و خداوند دشمنان این چنینی امام زمان (عج) را نابود خواهد کرد و در طول تاریخ دشمنان حق این چنین نابود شده‌اند.

خداوند در آیه ۱۴ سوره‌ی شمس می‌فرماید:

... قوم ثمود حضرت صالح را تکذیب کردند و ناقه‌ی صالح را کشتند. خداوند به خاطر گناهشان آن‌ها را نابود کرد و شهر آن‌ها را با خاک یکسان نمود و هیچ باکی از هلاکت آن‌ها نداشت.

امام صادق عليه السلام در توضیح و تبیین آیه می‌فرماید:

۱. مستدرک جلد ۱۱ صفحه ۱۱۴.

۲. بحارالانوار جلد ۲۱ صفحه ۲۳۷.

سخن خداوند که می‌فرماید: (رسول خدا به آن‌ها فرمود)، مقصود پیامبر اسلام ﷺ است و این که می‌فرماید (مواظب ناچه‌ی الهی و آبشخورش باشید) مقصود از ناچه امامی است که از خدا و رسولش فهم و معرفت خود را دارد. و مقصود از (آبشخور) یعنی نزد این امام آبشخور علم و دانش است (پس او را تکذیب کردند و کشتند، و خداوند به خاطر گناهشان آن‌ها را نابود و شهرشان را با خاک یکسان نمود). این مسئله در رجعت اتفاق می‌افتد. (و هیچ باکی از عقوبتشان نداشت). یعنی خداوند از عقوبت مثل آن جنایتکاران آنگاه که در رجعت بازگردند باکی ندارد.^۱

در زیارت عاشورا می‌خوانیم:

من تقرب می‌جویم به خدا و سپس به شما با ولایتان و ولایت اولیاءتان و با بیزاری از دشمنانتان و (ناصریان) آن‌ها که با دشمنی جنگ را بر علیه شما ایجاد کردند.

و علی ع می‌فرمایند:

از امت اسلامی جز ناصبیان (دشمنان خونی) و متکبران و انکارکنندگان و دشمنان، هلاک نمی‌شوند.^۲

و در مورد عاقبت حيله گران و مگاران، قرآن در آیه ۵۱ سوره نمل در مورد کشندگان ناچه‌ی صالح (از قوم ثمود) می‌فرماید:

پس بنگر چگونه بود عاقبت مکر و حيله‌ی آن‌ها، ما آن‌ها و قومشان را مجموعاً نابود کردیم.

قطعاً دشمنان امام زمان (عج) هم نابود خواهند شد.

۱. تأویل الآيات الظاهرة صفحه ۷۷۷.

۲. بحارالانوار جلد ۶۹ صفحه ۱۷۱.

۵ - طول عمر امام (عج) برای تحقق آرمانهای الهی

وَزَيْنٍ بِطُولِ بَقَائِهِ الْأَرْضَ.

زمین را با عمر طولانی‌اش زینت بخش.

بیان

باگذشت یکهزار و یکصد و هشتاد و چند سال از عمر امام زمان (عج)، مسئله‌ی طول عمر حضرت که از زمان رسول گرامی اسلام ﷺ مطرح شده و با بیان ائمه علیهم السلام بر آن تاکید شده است روشن‌ترین اعتقاد شیعیان و حتی بعضی از دانشمندان اهل سنت است. و مسئله‌ای است که هیچ مشکل عقلی و منطقی و علمی ندارد.

طولانی شدن عمر امام زمان (عج) دلایل قرآنی و روایی فراوانی دارد. که در کتابهای مربوط به این بحث به طور مفصل مطرح شده است حتی در بعضی روایات طولانی شدن عمر حضرت خضر علیهم السلام را دلیل بر امکان طول عمر امام زمان (عج) می‌دانند و یا عمر حضرت نوح علیهم السلام را یکی از شاهدان طولانی شدن عمر حضرت ذکر کرده‌اند.^۱

طرح يك سؤال

در مورد مسئله‌ی طول عمر امام زمان علیهم السلام اشکالات مختلفی مطرح کرده‌اند از جمله:

الف - انسان خاصیت ماشین دارد، ماشین پس از مدتی کار و فعالیت فرسوده می‌شود. اعضا و جوارح، مفاصل و استخوان‌های بدن انسانی در اثر کار و فعالیت، فرسوده و از بین می‌رود.

ب - هر نوعی از موجودات یک عمر معمولی دارد که در نوعیت خود همان قدر عمر می‌کند. انسان در نوعیت خودش ۸۰ تا ۱۰۰ سال عمر می‌کند یا حداً کمتر تا سنّ ۱۵۰ یا ۲۰۰ سالگی دوام می‌آورد.

ج - یکی از مسائل مربوط به وراثت طول عمر است. اگر در یک خانواده، عمر آنها بین ۶۰ و ۷۰ می‌باشد در این صورت فرزندان آنها همین اندازه عمر عادی خواهند داشت. پس وقتی که عمر اجداد حضرت مهدی علیه السلام اکثراً در حدود ۴۰ تا ۶۰ سال و یا کمتر بوده طبق قانون وراثت حضرت هم نمی‌تواند بیش از این عمر کند.

د - موضوع جوان ماندن حضرت بیشتر مورد اشکال است و با معیارهای علمی موافقتی ندارد زیرا سلول‌های بدن روبه کهنگی می‌روند و قرآن هم می‌فرماید: «وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ»، هر که را عمر می‌دهیم او را از نظر خلقت در هم می‌شکنیم.^۱

باتوجه به این اشکالات آیا عمر طولانی حضرت مهدی علیه السلام امکان دارد؟

پاسخ

در پاسخ به این اشکالات به چند نکته باید توجه کرد:

الف - هیچ پدیده‌ای در نظام هستی بدون دلیل نیست. همان‌گونه که زندگی فرد با عوامل خاص خود بستگی تامّ دارد، پیری و مرگ هم سبب و دلیل خاصّ دارد. ما وجود و حیات حضرت را قطعی می‌دانیم، و اثبات کرده‌ایم کسانی که مدّعی پیری و یا وفات او هستند دلیل بیاورند.

ب - انسان ماشین نیست، ماشین از روزی که تولید می‌شود در

معرض استهلاک است. در حالی که انسان از بدو تولد در حال تغذیه، نمو، رشد و کمال می‌باشد.

ج - مسئله‌ی وراثت هم در طول عمر مسئله‌ی اثبات شده‌ای نیست و از طرف دیگر اجداد حضرت مهدی علیه السلام هیچ کدام عمر طبیعی خود را نداشته‌اند (یا مسموم شده‌اند و یا مقتول) و اگر به عمر طبیعی خود ادامه می‌دادند می‌توانستیم به آن استدلال کنیم.

د - وجود انسان‌هایی که در طول تاریخ بشر دارای عمر طولانی بوده‌اند مانند: حضرت نوح و حضرت آدم علیهم السلام و لقمان و... اثبات کننده‌ی مسئله است.

ه - نظریات بعضی از دانشمندان زیست شناس دنیا موضوع را روشن تر می‌کند به عنوان نمونه:

۱ - دکتر آلکسیس کارل دانشمند فرانسوی می‌نویسد:

اگر ترکیبات محیط غذایی را ثابت نگه دارند اجتماعات سلولی الی غیر التّهایه به فعالیت خود ادامه می‌دهند... و اگر از افزایش حجم آن‌ها جلوگیری نمایند هیچگاه پیر نخواهد شد.^۱

۲ - یوری فیالکوف می‌گوید:

چهل سال است که سلول‌های جاندار در آزمایشگاه‌ها به زندگی ادامه می‌دهند و چهل سال عمر آن‌ها از روی تناسب به اندازه‌ی چند هزار سال عمر آدمی می‌باشد و اگر آزمایشگاه‌های ما هزار سال هم از سلول جاندار نگهداری نمایند آن سلول با تولید مثل به زندگی ادامه خواهد داد.^۲

۱. انسان موجود ناشناخته ۱۸۲.

۲. مجله‌ی خواندنی‌ها ۳۸ سال ۲۸ صفحه‌ی ۴۳.

۳- مجله‌ی المقتطف شماره‌ی ۳ سال ۵۹ از قول دانشمندان

می نویسد:

دانشمندانی که از نظر علمی مورد اعتماد می‌باشند معتقدند، که هر یک از بافت‌های مهم از جسم حیوان می‌تواند برای زمان بسیار طولانی و بی‌نهایت زنده و باقی بماند، و با این حساب ممکن است انسان هزار سال در جهان زنده باشد و عمر کند و این سخن تنها جنبه‌ی فرضیه و تئوری ندارد، بلکه مورد آزمایش علمی قرار گرفته است.

و - البتّه ذکر نظر دانشمندان در ارتباط با امکان طول عمر پاسخ به کسانی است که این امکان را منکر هستند و به این معنا نیست که امام زمان علیه السلام هم برای طول عمر خویش نیازمند به زندگی آزمایشگاهی باشد.

استدلال این است که در شرایطی که بشر می‌تواند با همین امکانات مادی عمر انسان را چندین برابر طولانی کند چه استبعادی وجود دارد که خداوند بنده‌ی برگزیده‌ی خویش را عمر طولانی و هزاران ساله عطا کند؟

امام عامل زینت زمین

اما این نکته که بقای امام عصر (عج) عامل زینت زمین خواهد بود، از اسناد روایی ما برمی‌آید که پیامبر صلی الله علیه و آله و همه‌ی امامان زینت‌های آسمان و زمین هستند.

در زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله می‌خوانیم:

ضمانت‌های الهی به امام و رهبر جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۷۱

سلام بر خطیب پیامبران و زینت زمین و آسمان و رحمت خدا و
برکات او بر حضرت.^۱

و پیامبر اکرم ﷺ در مورد حضرت علی علیه السلام می‌فرمودند:

علی علیه السلام زینت زمین و ساکنان زمین است.^۲

و امام حسین علیه السلام می‌فرمایند:

بر حضرت رسول ﷺ وارد شدم... حضرت به من فرمودند:

مرحبا به تو ای ابا عبدالله، ای زینت آسمانها و زمین‌ها.^۳

و در زیارت حضرت زهرا علیها السلام می‌خوانیم:

خداوندا بر حجت قائم فرزند امام حسن عسکری علیه السلام درود

فرست و خدایا... زمین را با عمر طولانی‌اش زینت ببخش.^۴

و جود حضرت مسلماً زینت بخش همه هستی و آسمان‌ها و زمین

خواهد بود و عمر طولانی‌اش عامل برکت و زینت فراوان عالم.

۱. بحارالانوار جلد ۹۹ صفحه ۱۹۸.

۲. بحارالانوار جلد ۳۶ صفحه ۲۹۴.

۳. بحارالانوار جلد ۹۱ صفحه ۱۸۴.

۴. من لایحضره الفقیه جلد ۲ صفحه ۵۷۲.

فصل ۳

صفات و مختصات کارگزاران جامعه‌ی آرمانی

لازمه‌ی حیات و زندگی پاک، رشد و کمال هر جامعه‌ای در کنار رهبری شایسته، وجود کارگزارانی خدمتگزار، امین، عادل و با تقوی است. به ویژه جامعه‌ی آرمانی مهدوی با آن آرمان‌های والا و وعده‌های غیبی و رهبری امام معصوم علیه السلام.

در بخشی از دعای امام رضا علیه السلام به این امر مهم توجه شده، و تحت چند عنوان به طرح آن خواهیم پرداخت:

۱- اهل و فرزندان و ذریه و امت و رعیتی که محبوب و موجب

روشنایی چشم رهبرند

اللَّهُمَّ اعْطِهِ فِي نَفْسِهِ وَ أَهْلِهِ وَ وَ لَدِهِ وَ ذُرِّيَّتِهِ وَ أُمَّتِهِ وَ
جَمِيعَ رَعِيَّتِهِ مَا تُقَرُّ بِهِ عَيْنُهُ وَ تَسُرُّ بِهِ نَفْسُهُ.

خداوندا در جان و اهل و فرزندان و ذریه و امت و جمیع رعیت حضرت مهدی آن‌چه را که موجب روشنی چشم و سرور و شادمانی جان او خواهد شد عطا کن.

بیان

طرح يك سؤال

چه مسائلی موجب روشنایی چشم و سرور و شادمانی خواهد شد؟
و اهل و فرزندان و ذریه و امت حضرت به عنایت خداوند از آن
بهره مند خواهند شد؟

پاسخ: در روایات اسلامی موارد گوناگونی را به عنوان عوامل چشم
روشنی مطرح کرده اند.

از جمله:

پیامبر اکرم ﷺ می فرمودند:

اطاعت از خدا موجب چشم روشنی ما خواهد شد.^۱

و همچنین:

روشنی چشم من در نماز و روزه است.^۲

و امام صادق علیه السلام می فرمایند:

از موارد چشم روشنی اینست که تسلیم ما باشید، به این معنا که

آن چه را که در آن اختلاف دارید به ما بازگردانید و همان را

بگوئید که ما می گوئیم.^۳

و حضرت امام سجاد علیه السلام در مناجات خمس عشره می فرماید:

خداوندا لقاء تو موجب روشنی چشم من است.^۴

و علی علیه السلام در نامه به مالک اشتر می فرماید:

۱. مستدرک جلد ۱۱ صفحه ۲۵۷.

۲. مستدرک جلد ۱ صفحه ۴۱۹.

۳. بحارالانوار جلد ۲ صفحه ۲۰۴.

۴. بحارالانوار جلد ۹۱ صفحه ۱۴۷.

... برترین چشم روشنی برای فرمانداران، گسترش امنیّت در شهرها و آشکار بودن محبّت و مودّت لشکریان است.^۱
و در ادامه همان نامه، در فراز دیگری می‌فرمایند:

... و بهترین چشم روشنی فرمانداران برپایی عدالت در شهرها و آشکار شدن مودّت در بین رعیت است.^۲

مسلماً و ابستگان به امام زمان (عج) از خویشاوندان و رعیت و اّمّت دارای چنین مشخصات ممتازی (اطاعت خدا، علاقمند به لقاء حق، انجام واجبات، وسیله گسترش امنیّت و عدالت و محبّت و مودّت و تسلیم فرمان امام بودن) هستند، و با این شرایط موجب روشنی چشم حضرت می‌باشند.

۲- در اطاعت از او قوی و ثابت قدم و در متابعت از او رهین منتش می‌باشند.

وَقَوْنَا عَلَى طَاعَتِهِ وَتَبَّيْنَا عَلَى مُشَايَعَتِهِ وَآمَنَّا عَلَيْهِ
بِمُتَابَعَتِهِ.

خداوندا ما را در اطاعت از ولیمان تقویت کن و در پیروی از او ما را ثابت قدم بدار، و در متابعت از او ما را رهین منتش فرما.

بیان

یکی از مهمترین عوامل پیروزی در نبرد نهایی جامعه موعود و تشکیل جامعه‌ی آرمانی اطاعت خالصانه و تسلیم محض بودن یاران

۱. مستدرک جلد ۱۳ صفحه ۱۴۹.

۲. مستدرک جلد ۱۳ صفحه ۱۶۴.

امام عصر (عج) خواهد بود.

تبعیت و اطاعت خالصانه یاران مهدی (عج) از آن حضرت براساس فرمانهای الهی در قرآن و سفارشات معصومین علیهم السلام در فرمایشات آن‌ها و عشق و محبت فراوان آن‌ها نسبت به ولی و امامشان است.

آن‌ها گوش به فرمان خدایی هستند که می‌فرماید:

ای آن‌ها که ایمان آورده‌اید از خدا و رسول و اولی الامر اطاعت کنید.^۱

که براساس روایات متواتر از اهل سنت و شیعه مقصود از اولی الامر ائمه علیهم السلام هستند.

و خود از شیعیان خالصی هستند که از امام زین العابدین علیه السلام در شرح^۲ ﴿وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لِأَبْرَاهِيمَ﴾ نقل شده که:

مردی به امام سجاد علیه السلام عرض کرد: ای فرزند رسول خدا صلی الله علیه و آله من از شیعیان خالص تو هستم؟ حضرت به او فرمودند: اگر تو مانند ابراهیم خلیل هستی که خداوند در مورد ایشان فرمودند (به درستی که از شیعیان او ابراهیم بود، آن زمان که به سوی پروردگارش با قلب سلیم آمد).^۳ اگر تو قلبت مانند ابراهیم علیه السلام است پس از شیعیان ما هستی و اگر قلب تو مانند او نیست در حالی که از دروغ و کلک پاک است تو از دوستان ما هستی.^۴

۱. آیه ۵۹ سوره نساء.

۲. آیه ۸۳ صافات.

۳. ۸۳ و ۸۴ صافات.

۴. بحار الانوار جلد ۶۵ صفحه ۱۵۶.

صفات و خصوصیات کارگزاران جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۷۷

و محبت آنها به امامشان براساس آیه ۳۱ سوره آل عمران است که:

بگو اگر شما خداوند را دوست دارید از من تبعیت کنید، خداوند شما را دوست می‌دارد.
آنها مطیع محض خدا و تسلیم فرمان‌های امامشان هستند.

۱- در گروه و حزب او و بر پایه فرمانش

وَ اجْعَلْنَا فِي حِزْبِهِ الْقَوَّامِينَ بِأَمْرِهِ.
خداوندا ما را در حزب او، و بر پادارندگان فرمان او قرار بده.

بیان

حزب را به معانی، دسته، دسته هم فکر، دسته متشکل، جمعیت طرفدار یک ایده و فرقه به هم پیوسته معنا کرده‌اند.^۱
قرآن هم بر همین مبنا دو حزب را مطرح می‌کند، حزب خدا و حزب شیطان. یاران مخلص مهدی (عج) در حزب خدا و جبهه حق قرار می‌گیرند.

حزب امام همان حزب خدا و گروه حق هستند که در قرآن و روایات از آنها سخن به میان آمده است. به عنوان نمونه:
در آیه ۵۶ سوره مائده می‌خوانیم:

کسی که ولایت خدا و رسول و مؤمنان را بپذیرد، حزب خدا غالب و پیروزند.

۱. لغت نامه دهخدا.

امام حسین علیه السلام می فرماید:

ما حزب خدا و پیروز هستیم.^۱

و امام صادق علیه السلام در مورد حزب خدا می فرماید:

ما و شیعیان ما حزب خدا هستیم و حزب خداوند پیروزند.^۲

و پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله به علی علیه السلام می فرماید:

ای علی علیه السلام ... شما حزب خدا و دشمنان حزب شیطان هستند.^۳

قرآن در آیه ۲۲ سوره مجادله در مورد صفات گروه و حزب خدا می فرماید:

هیچ قومی را نیابی که به خدا و روز واپسین ایمان آورده باشند در حالی که با مخالفان خدا و رسولش طرح دوستی بریزند، هر چند پدرانشان و با پسرانشان و یا برادرانشان یا عشیره آنها باشند. آنانند که خدا ایمان را در دلهاشان رقم زده، و با روحی از جانب خود تقویتشان کرده است و... خدا از ایشان خشنود و آنها از او خشنودند، آنها حزب خدا هستند، آگاه باش که حزب خدا رستگارانند.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله ضمن بیان مفصلی در مورد ائمه علیهم السلام و امام زمان (عج) و در ارتباط با همین آیه ۲۲ مجادله می فرماید:

... خوشا به حال صابران در دوران غیبت امام زمان (عج)، و خوشا به حال آنان که در کوی محبت امامان مقیمند. آنها

۱. وسایل الشیعه جلد ۲۷ صفحه ۱۹۵.

۲. بحارالانوار جلد ۴ صفحه ۲۵.

۳. بحارالانوار جلد ۲۳ صفحه ۱۴۲.

کسانی هستند که خداوند در کتاب خود توصیفشان فرموده و بیان کرده که: (آن‌ها که ایمان به غیب دارند...) و همچنین فرموده است. (آن‌ها حزب خدا هستند و آگاه باشید که حزب خدا رستگارانند).^۱

در این دعا امام رضا علیه السلام از خدا می‌خواهد که ما را در حزب امام مهدی (عج) که همان حزب خداست قرار دهد.

و در ادامه دعا در توصیف یاران امام (عج) می‌فرماید:

آن‌ها را از برپا دارندگان فرمان او قرار بده.

در زیارت قبر امام حسن علیه السلام در بقیع می‌خوانیم:

سلام بر شما ای برپادارندگان قسط و عدل در بین مخلوقات.^۲

و در زیارت جامعه‌ی کبیره خطاب به ائمه‌ی اطهار علیهم السلام اظهار می‌داریم:

شما برپادارندگان فرمان خدا، و عمل‌کننده به اراده‌ی او هستید.^۳

و در حدیثی قدسی از رسول اکرم صلی الله علیه و آله از جانب خداوند آمده است:

این چنین، دوست داشتنی‌ترین مخلوقات نزد من آن‌ها هستند

که حق مرا برپامی‌دارند.^۴

با این بیان یاران خاص امام (عج) که در حزب او هستند و

برپا دارندگان حقوق الهی برترین و دوست داشتنی‌ترین بندگان خدا

هستند.

۱. بحار جلد ۳۶ صفحه ۳۰۶.

۲. من لایحضره الفقیه جلد ۲ صفحه ۵۷۵.

۳. مفاتیح الجنان.

۴. بحار الانوار جلد ۲۷ صفحه ۹۶.

۲ - در سایه رهبری امام علیه السلام صبور و بردبار، و در خیرخواهی نسبت به او طالب رضای حق

الصَّابِرِينَ مَعَهُ، الطَّالِبِينَ رِضَاكَ بِمُنَاصَحَتِهِ.

بیان

صبوری و خیرخواهی امام و پیشوا، خصوصیتی است که در تمام یاران و همراهان صدیق انبیاء و اولیاء در طول تاریخ بوده است.

خداوند در داستان طالوت و رویارویی او با جالوت در آیه ۲۵۰ سوره بقره می فرماید:

زمانی که جالوت و لشکریانش در برابر طالوت قرار گرفتند، لشکریان طالوت گفتند: خدایا صبر را بر ما ارزانی دار و ما را ثابت قدم بدار و بر قوم کافر یاریمان کن.

تعداد یاران طالوت ۳۱۳ نفر (به تعداد اصحاب بدر و یاران خاص امام زمان (عج) بودند) اما بر لشکریان فراوان جالوت پیروز شدند و در ادامه ی همان آیه می فرماید:

لشکریان طالوت دشمن را شکست دادند و حضرت داود (در سنّ نوجوانی) جالوت را کشت.

و در آیه ۲۰۰ آل عمران می خوانیم:

ای ایمان آورندگان، صبر کنید، و یکدیگر را به صبر سفارش نمائید، و با هم (مربطه) ارتباط داشته باشید و تقوا پیشه کنید، باشد که رستگار شوید.

امام باقر علیه السلام در بیان این آیه می فرمایند:

... در واجبات صبر کنید، در برابر ادبیت دشمنان یکدیگر را به

صبر دعوت کنید و با امامتان ارتباط داشته باشید.^۱

رابطوا - مرابطه - هم به معنای ارتباط طرفینی، و هم به معنای

مرزبانی و پاسداری است، رباط هم از همین ریشه است.^۲

و با این ترتیب در این آیه علاوه بر صبر و مقاومت یاران امام زمان

(عج)، پاسداری از حریم ولایت و مرزبانی از همه ارزشهای ولایی هم

جزء مختصات یاران حضرت علیه السلام است.

و امام صادق علیه السلام در بیان آیه ۱۵۵ بقره ﴿وَلَتَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ

الْخَوْفِ...﴾ ﴿شما را به اندکی از ترس می‌آزمائیم...﴾ می‌فرماید:

مقصود از آن‌ها که مورد آزمایش قرار می‌گیرند مؤمنان و شیعیان

قبل از قیام حضرت مهدی (عج) هستند و (بشارت بده به

صابران - وَ بَشِّرِ الصَّابِرِينَ) صبرکنندگانی که در آن شرایط

برای تعجیل در فرج حضرت صابرند.^۳

و در همه شرایط مرزبانی (صبر و مقاومت و انتظار) در کنار

مولایشان طالب رضای حق هستند.

۳ - آرزوی همراهی با امام زمان (عج) در دنیا و آخرت

حَتَّى تَحْشُرْنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي أَنْصَارِهِ وَ أَعْوَانِهِ وَ مُقَوِّبَةِ

سُلْطَانِهِ.

خداوندا ما را در سایه‌ی این پاسداری و صبر در روز قیامت در

۱. تفسیر کنزالدقائق آخر سوره آل عمران.

۲. قاموس قرآن جلد ۲ واژه رباط.

۳. بحارالانوار جلد ۵۳ صفحه ۹۵.

زمره‌ی یاران و کمک‌کاران و تقویت‌کننده‌ی قدرت او محشور
کن.

بیان

یاران خاص حضرت ﷺ همان‌ها که قدرت و قوت و یاری آن‌ها در آرزوی حضرت لوط عليه السلام بود^۱ کسانی هستند که در دنیای خودشان پروانه‌وار گرد شمع وجود حضرت می‌گردند و آرزو دارند که در قیامت هم در پرتو شعاع وجودی او با او همراه باشند.

قرآن در سوره محمد صلى الله عليه وآله آیه ۷ می‌فرماید:

(ای ایمان‌آوردگان اگر خدا را یاری کنید خداوند شما را یاری می‌کند و شما را ثابت قدم می‌دارد) و مسلماً یاری امام زمان (عج) یاری خداست.

در یکی از زیارت‌های امام زمان (عج) می‌خوانیم:

خداوندا حضرت را به یاری خویش تأیید کن و یاریش نما و
یارانش را تقویت کن و آن‌ها را صبور ساز.^۲

قرآن در آیه ۱۱۹ توبه می‌فرماید:

ای کسانی که ایمان آورده‌اید تقوای الهی را پیشه کنید و با
صادقان باشید.

امام باقر عليه السلام در بیان آیه می‌فرماید:

با صادقان باشید یعنی با علی بن ابی طالب عليه السلام و آل محمد صلى الله عليه وآله
همراه باشید.^۳

۱. آیه ۸۰ سوره هود.

۲. مستدرک جلد ۵ صفحه ۹۳.

۳. بحارالانوار جلد ۲۴ صفحه ۳۳.

صفات و خصوصیات کارگزاران جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۸۳

امام صادق علیه السلام در مورد دعای عهد (که عهد و پیمان هر روز شیعه در همراهی و همگامی با امام زمان (عج) است) می‌فرماید:

کسی که چهل صبح خداوند را با این عهد بخواند از یاران قائم ما خواهد بود و اگر قبل از قیام حضرت بمیرد خداوند او را در زمان ظهور از قبرش برای یاری حضرت خارج می‌کند.^۱

و در یکی از دعاها برای امام زمان (عج) می‌خوانیم:
خداوندا ما را از یاران و تقویت‌کنندگان قدرت او و فرمان‌بران از فرمان او قرار بده...^۲

برای برقراری جامعه آرمانی در شعاع وجودی رهبری الهی چنین انسان‌های مخلص و برجسته‌ای افتخار آفرینند.

۴ - درخواست دوری از هر شک و شبهه و ریا در راه یاری حضرت و اعتماد به خدا و رضای او

اللَّهُمَّ وَ اجْعَلْ ذَلِكَ لَنَا خَالِصًا مِنْ كُلِّ شَكٍّ وَ شُبْهَةٍ وَ رِيَاءٍ وَ
سُمْعَةٍ، حَتَّى لَا نَعْتَمِدَ بِهِ غَيْرَكَ وَ لَا نَطْلُبَ بِهِ إِلَّا وَجْهَكَ.

خداوندا همه این یاری‌ها را از جانب ما، از هر شک و شبهه و ریا و سمعه خالص گردان تا به جز تو اعتماد نکنیم، و جز خودت را نطلبیم.

ریا: اعمال نیکی که در معرض دید دیگران قرار بگیرد. نشان دادن (دیده شدن).

۱. بحارالانوار جلد ۵۳ صفحه ۹۵.

۲. البلدالامین صفحه ۳۰۸.

سُمعه: عمل نیکی که در معرض سمع دیگران قرار بگیرد - شنواندن (شنیده شدن).

بیان

قرآن مجید در نتیجه عمل خالصانه برای خدا می فرماید:
 نزد خداوند به هیچکس نعمتی به عنوان جزا داده نمی شود، مگر آن که کاری برای طلب وجه او (رضای او) انجام داده باشد.^۱
 وَجْهُ اللَّهِ: به معنای آن چه که در جهت رضای خدا، و مورد توجه او باشد، روی همین اصل در مصداق وَجْهُ اللَّهِ و در تأویل آن مقصود ائمه علیهم السلام هستند.

همان طور که در دعای ندبه خطاب به امام زمان (عج) می خوانیم:

أَيْنَ وَجْهُ اللَّهِ الَّذِي إِلَيْهِ يَتَوَجَّهُ الْأَوْلِيَاءُ.

کجاست وجه خدا که اولیاء به سوی او توجه می کنند.^۲

و امام باقر علیه السلام می فرماید:

... وَ نَحْنُ وَجْهُ اللَّهِ

ما وجه خدا هستیم.^۳

یاران امام مهدی (عج) طالب وجه خدایند که هم رضای او و هم توجه به او از طریق و وساطت امام زمانشان علیه السلام است.
 امام صادق علیه السلام در مورد یاران حضرت مهدی (عج) می فرماید:

۱. آیات ۱۹ و ۲۰ سوره لیل.

۲. مفاتیح الجنان.

۳. کافی / ۱ / ۱۴۵.

مردانی هستند که شبها را نمی‌خوابند. شبها در نمازهایشان زمزمه‌هایی دارند، مانند زمزمه و هیاوهی زنبوران عسل، شبها را برای عبادت بر پامی‌خیزند و روزها بر اسبهایشان سوارند، راهبان شب و شیران روزند. مطیع‌تر از کنیزکان برای ارباب خود هستند، همچون چراغند، گویا که قلبهای آن‌ها قندیل‌های نور است و از خشیت خدا بیمناکند، دعا و درخواست شهادت دارند و تمتاً و آرزو می‌کنند که در راه خدا (و در کنار امامشان) به شهادت برسند.^۱

آری یارانی سرزنده و شاداب محبت مولایشان، بدون هیچ شائبه‌ی شک و شبهه و ریا و نفاق مخلص با تمام وجودشان.

۵ - بیزاری از خستگی و کسالت و سستی در یاری و اطاعت از

مولا ﷺ

وَ أَعِدْنَا مِنَ السَّامَةِ وَ الْكَسَلِ وَ الْفَتْرَةِ وَ اجْعَلْنَا مَمَّنْ تَنْصَرُّ
بِهِ لِدِينِكَ وَ تُعِزُّ بِهِ نَصَرَ وَلِيِّكَ.

خداوندا ما از خستگی و بی‌میلی و کسالت در کار مولایمان و سستی در طاعت از تو به تو پناه می‌بریم، و ما را از کسانی قرار ده که به یاری دین تو برمی‌خیزد و با یاری ولی تو عزت می‌یابد.

بیان

یاران و همراهان امام زمان (عج) از خستگی و کسالت و سستی

بدورند زیرا رسول گرامی اسلام ﷺ می فرماید:

آفت عبادت سستی و تنبلی است.^۱

و امام علی بن ابی طالب علیه السلام می فرماید:

درد سستی و تنبلی را در قلبت با اراده قوی مداوا کن.^۲

و همچنین از امام صادق علیه السلام نقل شده که:

از کسالت و تنبلی برحذر باشید زیرا انسان کسل حقوق الهی را نمی تواند ادا کند.^۳

و از همان حضرت در مورد انسان های با ایمان روایت شده که:

انسان مؤمن، قدرت در دین... و ایمان در یقین... و نشاط در هدایت و... دارد.^۴

و در توصیف یاران امام عصر (عج) فرموده اند:

قلبه‌هاشان مانده پاره‌های آهن است که هیچ زمینه و شائبه‌ی شکی در قلوبشان نسبت به خدا نیست، سخت‌تر از سنگ هستند اگر به کوهها حمله کنند آن را از بین می‌برند، سوار بر اسب‌های خود چون عقابند. زین اسب امام را مسح می‌کنند و با این رفتارشان برکت می‌یابند. و در اطراف او جان‌هایشان را در جنگ‌ها تقویت می‌کنند و آنچه را که اراده می‌کند برایش فراهم می‌نمایند.^۵

۱. من لایحضره الفقیه جلد ۴ صفحه ۳۷۱.

۲. غررالحکم صفحه ۴۷۶.

۳. وسایل الشیعه جلد ۱ صفحه ۲۴۶.

۴. کافی جلد ۲ صفحه ۲۳۱.

۵. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۳۰۷.

۶ - درخواست جدا نشدن از مولایشان

وَلَا تَسْتَبَدِّلْ بِنَا غَيْرَنَا فَإِنَّ اسْتِبْدَالَكَ بِنَا غَيْرَنَا عَلَيْكَ يَسِيرٌ
وَ هُوَ عَلَيْنَا كَثِيرٌ، وَ حَتَّى تُحِلَّنَا مَحَلَّهُ وَ تَجْعَلَنَا فِي الْجَنَّةِ
مَعَهُ.

خداوندا جایگاه ما را به غیر ما مبدل نفرما (این سعادت خدمت را از ما سلب نکن) که البته این تبدیل ما به غیر بر تو آسان است اما برای ما بسیار گران تا این که در جایگاه او واردمان کنی و ما را در بهشت همراه او قرار دهی.

بیان

خداوند در قرآن در مورد کسانی که قدر نعمت ایمان را ندانسته و شکرگزار آن نیستند و از دین خدا مرتد می‌شوند در آیه ۵۴ سوره مائده می‌فرماید:

ای ایمان آورندگان کسی که از دینش مرتد شود به زودی خداوند گروهی را خواهد آورد که خداوند آن‌ها را دوست دارد و آن‌ها هم خداوند را دوست دارند. در برابر مؤمنان خاضعند و در برابر کافران قوی و غالب. در راه خدا جهاد می‌کنند و از ملامت هیچ ملامت کننده‌ای نمی‌هراسند....

امام باقر ع در بیان این آیه فرمودند:

«مورد خطاب آیه بعضی اصحاب رسول خدا ص بودند که حق آل محمد ع را غصب کردند و مرتد شدند. به زودی خداوند در برابرشان گروهی را خواهد آورد که آن‌ها را دوست دارد و آن‌ها هم خداوند را دوست دارند. این گروه یاران امام قائم هستند که

در راه خدا همراه امامشان جهاد می‌کنند و از ملامت ملامتگران
هراسی ندارند»^۱.

یارانی که خود دوستان خدا هستند و مورد عنایت خاصه‌ی خداوند
و امام خود هستند و هرگز نمی‌خواهند با کسالت و سستی و شگ،
توفیق خدمت به امام علیه السلام را از دست بدهند، و گروهی دیگر جایگاه
آن‌ها را پرکنند. از طرفی دیگر از خدا می‌خواهند در جایگاه اصلی
خود و در کنار امام و مولایشان در دنیا و در بهشت باشند.

و آرزوی همراهی آن‌ها با رهبر فرزانه‌شان براساس بشارت‌هایی
است که در روایات اهل بیت علیهم السلام آمده است:

رسول اکرم صلی الله علیه و آله خطاب به علی علیه السلام می‌فرماید:

ای علی علیه السلام از خدا درخواست کردم که تو را با من در بهشت
جای دهد و خداوند پذیرفت و از خداوند خواستم که بر این
فضلش بیفزاید، ذریه تو را هم به ما افزود و از او خواستم باز هم
اضافه کند، همسرت را به جمع ما افزود، و باز هم درخواست
کردم که بر جمع ما بیفزاید، خداوند محبتانت را هم افزودند.^۲

و خطاب به سلمان می‌فرماید:

ای سلمان، کسی که محبت حضرت زهرا علیها السلام دختر من در
قلبش باشد در بهشت با من خواهد بود.^۳

و امام رضا علیه السلام خطاب به ابن شیبب ضمن توصیه به گریه برای
مصیبت‌های امام حسین علیه السلام می‌فرماید:

۱. بحارالانوار جلد ۳۱ صفحه ۵۷۷.

۲. بحارالانوار جلد ۷ صفحه ۳۳۳.

۳. بحارالانوار جلد ۲۷ صفحه ۱۱۶.

صفات و خصوصیات کارگزاران جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۸۹

ای پسر شیبیب، اگر تو را خوشحال می‌کند که با ما در درجات
بالای بهشت باشی با اندوه ما اندوهناک باش و با شادی ما شاد.
و تو را سفارش می‌کنم به اتصال به ولایت ما اهل بیت علیهم‌السلام، اگر
کسی سنگی را هم دوست داشته باشد خداوند روز قیامت او را با
آن سنگ محشور می‌کند.^۱

جامعه‌ی آرمانی مهدوی با آن رهبر الهی و آسمانی و معصوم،
مسلماً چنان یاران و محبان مخلص و فدایی خواهد داشت.

۴ فصل

ویژگی‌های دشمنان جامعه‌ی آرمانی مهدوی

سراسر تاریخ پر فراز و نشیب انسان حکایت درگیری باطل در برابر حقّ است، و در مسیر مبارزه حقّ و باطل و تا پیروزی حقّ در دوران شکوفایی جامعه‌ی آرمانی مهدوی، باطل دست از دشمنی‌های خود، حتّی تا لحظه‌ی نابودی‌اش برنخواهد داشت.

برای شناخت جبهه‌ی حقّ، شناخت ویژگیهای جبهه‌ی باطل و دشمنان جامعه‌ی آرمانی لازم و ضروری است.

براساس آنچه که در قرآن و روایات معصومین علیهم‌السلام، و به ویژه در این دعا مطرح شده دشمنان دارای ویژگیهای خاصی هستند که می‌توان با آن مختصات آن‌ها را شناخت. در این مجموعه آن ویژگی‌های خاصی که در دعا بیان شده مطرح می‌شود:

۱ - مکار و فریب کار

وَ دَمَّرَ مَنْ عَشَّهُ.

نابود کن کسی را که با او مکر و دغل ورزد.

بیان

قرآن فراوان از مکاران و فریب کاران تاریخ سخن به میان آورده و عاقبت کار آن‌ها را نابودی در دنیا و عذاب آخرت رقم زده است. به عنوان نمونه:

در آیه ۵۱ سوره نمل، از قوم ثمود و مکر و حيله آن‌ها در کشتن ناقه‌ی حضرت صالح عَلَيْهِ السَّلَام سخن می‌گوید و در ادامه می‌فرماید:

بنگر که عاقبت مکر آن‌ها چه شد، ما آن‌ها و قومشان را نابود کردیم، اما نابودی و هلاکت جمعی.

و در بعضی روایات معصومین عَلَيْهِمُ السَّلَام هم از فرجام مکر و نیرنگ سخن به میان آمده است:

رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می‌فرمایند:

کسی که در برابر مسلمانان مکر کند خداوند در روز قیامت او را با یهودیان محشور می‌کند، زیرا یهودیان مکارترین انسانها نسبت به مسلمانان هستند.^۱

و امام علی بن ابی طالب عَلَيْهِ السَّلَام می‌فرمایند:

کسی که در دین مردم و نسبت به مردم مکر و حيله کند، نزد خدا و رسولش از دشمنان خواهد بود.^۲

۱. من لایحضره الفقیه جلد ۳ صفحه ۲۷۳.

۲. بحارالانوار جلد ۳۳ صفحه ۵۲۸.

و دریکی از سخنان کوتاه خود فرموده‌اند:
بزرگترین خیانت، خیانت به اَمّت است و زشت‌ترین مکر، کید به
امامان است.^۱
و مسلماً در جامعه‌ی موعود زشت‌ترین مکرها و مکارترین انسانها
به دست خود حضرت نابود خواهند شد.

۲ - جَبَّار، ستمگر، کافر، ارکان و پایه‌های کفر

وَ اقْتُلْ بِهِ جَبَابِرَةَ الْكُفْرِ وَ عُمَدَهُ وَ دَعَائِمَهُ.
خداوندا به وسیله حضرت، ستمگران کافر و ارکان و پایه‌های کفر
را بکش.

بیان

جَبَّاران، زورگویان و دیکتاتورهای تاریخ، دشمنان همیشگی
انسان‌ها بوده و هستند. و جامعه‌ی مهدوی آرمان و آرزوی حیات
مجدّد انسان و نجات بشر از سلطه جَبَّاران تاریخ است.
پیامبر بزرگوار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ در مورد زمان ظهور امام مهدی (عج)
می‌فرمایند:

به زودی بعد از من خلفاء و پس از خلفاء امیران و بعد از امیران
پادشاهان جَبَّار خواهند آمد، سپس مردی از اهل بیت من قیام
می‌کند و زمین را پر از عدل می‌نماید، آن چنان که (به دست
جَبَّاران) از ظلم پر شده باشد.^۲

۱. غررالحکم صفحه ۸۶.

۲. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۸۴.

امام باقر علیه السلام در توضیح آیه ۶۴ مائده (هرگاه آتشی برای جنگ افروختند خداوند آن را خاموش نمود) می‌فرماید:

هرگاه جباری از جباران، اراده هلاکت و نابودی آل محمد صلی الله علیه و آله را داشتند، خداوند آن اراده را درهم شکست.^۱

و در یکی از دعاها می‌خوانیم:

خداوند جباران تاریخ را از ابتدا تا انتها که به حقوق اولیای تو تجاوز کرده‌اند لعنت کن و پایه‌های قدرت آن‌ها را درهم بشکن و پیروانشان و عوامل آن‌ها را هلاک کن، و در هلاکت آن‌ها تعجیل نما.^۲

با وعده‌هایی که از جانب خداوند و اولیای خداوند داده شده، درهم شکستن هیمنه و جبروت و قدرت طلبی‌های جباران در زمان ظهور حضرت تحقق قطعی خواهد یافت.

۳ - سردمداران ضلالت و گمراهی، بدعت‌گزاران، نابودکنندگان سنت الهی

وَ اقْصِمِ بِرُؤْسِ الضَّلَالَةِ وَ شَارِعَةِ الْبِدْعِ وَ مُمِيتَةِ السَّنَةِ وَ
مُقَوِّیَةِ الْبَاطِلِ.

خداوند با وسیله امام زمان (عج) سران ضلالت و گمراهی و بدعت‌گزاران، و نابودکنندگان سنت‌های الهی و تقویت‌کنندگان باطل را درهم بشکن.

۱. بحارالانوار جلد ۹ صفحه ۱۹۸.

۲. الاقبال صفحه ۳۱۲.

بیان

در کتاب و سنت و در دعاها و مناجات‌ها، در مورد صفات الهی این تعبیرات را ملاحظه می‌کنیم:

قاصِمُ الْجَبَّارِینَ، قاصِمُ شَوْكَةِ الْمَعْتَدِینَ، قاصِمُ شَوْكَةِ الْجَبَّارِینَ، قاصِمُ الْكُفْرَةِ الْفَجْرِهٖ، قاصِمُ الظَّلْمَةِ، قاصِمُ الْمُتَكَبِّرِینَ.

خداوند در هم شکننده شوکت و قدرت جبّاران، تجاوزگران، کافران و فاجران و.... است، که همه این‌ها دشمنان خدا و اهل بیت علیهم‌السلام و دشمنان تشکیل جامعه‌ی توحیدی موعود هستند و به دست امام عصر (عج) و به یاری خداوند در هم شکسته می‌شوند.

امام صادق علیه‌السلام در تفسیر آیه‌ی «غیر المَغضوبِ عَلَیْهِمْ وَ لَا الضَّالِّینَ» می‌فرماید:

مقصود از غضب شدگان، ناصبی‌ها (دشمنان اهل بیت علیهم‌السلام) و مقصود از ضالّین، شکاکان هستند که امام علیه‌السلام را نمی‌شناسند.^۱ و در مورد بدعت‌گزاران در بخشی از نامه‌ی خود به اصحاب خویش فرمودند:

آگاه باشید که تبعیّت از هوای نفس و تبعیّت از بدعت‌ها بدون هدایتی از جانب خداوند ضلالت و گمراهی است و هر ضلالتی بدعت و هر بدعتی در آتش است.^۲

و رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم در مورد بدعت‌ها می‌فرمودند:

۱. بحارالانوار جلد ۲۴ صفحه ۲۰.

۲. کافی جلد ۸ صفحه ۷.

هرگاه بدعت‌ها در بین امت من آشکار شد، باید دانشمند علم خود را آشکار سازد و اگر چنین نکند لعنت خداوند بر او باد.^۱

امام باقر علیه السلام هم در مورد آیه ۴۱ سوره حج (آن‌ها که اگر در زمین به ایشان قدرت بدهیم نماز را بر پامی دارند و...) می‌فرمایند:

این آیه در مورد آل محمد صلی الله علیه و آله تا آخر امامان علیهم السلام است، و خداوند، حضرت مهدی (عج) و یارانش را مالک مشرق و مغرب زمین می‌کند، و به وسیله آن‌ها دین را آشکار می‌سازد. و خداوند به وسیله حضرتش و یاران او، اصحاب بدعت‌ها و باطل را نابود می‌کند همان گونه که سفیهان حق را محو کرده بودند که جلوه‌ای نداشته باشد.^۲

و همچنین در دعای ندبه زمزمه می‌کنیم:

کجاست درهم شکننده شوکت و قدرت تجاوزگران، کجاست منهدم کننده بناهای شرک و نفاق و....

۴ - کافران و ملحدان شرق و غرب عالم

وَ اَبْرَ بِهِ الْکَافِرِیْنَ وَ جَمِیْعِ الْمُلْحِدِیْنَ فِی مَشَارِقِ الْاَرْضِ وَ
مَغَارِبِهَا وَ بَرِّهَا وَ بَحْرِهَا وَ سَهْلِهَا وَ جَبَلِهَا حَتّٰی لَا تَدَعَّ
مِنْهُم دِیَّاراً وَ لَا تُبْقِیَ لَهُمْ اَثَاراً.

و به وسیله حضرت بر کافران و ملحدان در مشرق و مغرب زمین و خشکی و دریا، و صحراها و کوهها غلبه کن، تا هیچ فردی از آن‌ها رها نشود و هیچ آثاری از آن‌ها باقی نماند.

۱. کافی جلد ۱ صفحه ۵۴.

۲. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۴۸.

بیان

کافران، مشرکان و ملحدان در طول تاریخ، مخالفان حاکمیت توحید و مخالفان مصلحان الهی بوده و هستند. و این تصوّر که در حکومت آخر الزّمان و جامعه‌ی آرمانی هر گروهی با هر نوع تفکر التقاطی و الحادی بتواند آزادانه به مخالفت‌های بی‌منطق خود ادامه دهد خوش خیالی محض است.^۱

در این فراز از دعا و متون دیگر اسلامی با قاطعیت از رو در روی رهبری جامعه‌ی آرمانی مهدوی با جهان کفر و الحاد سخن به میان آمده است:

امام موسی بن جعفر علیه السلام در مورد زمان ظهور امام عصر (عج) می‌فرماید:

به وسیله او هر ستمگر لجبازی مغلوب می‌شود و به دست او هر شیطان رانده شده‌ای به هلاکت می‌رسد.^۲

امام علی بن موسی الرضا علیه السلام در ضمن صفات امام علیه السلام می‌فرماید: امام، خشم منافقان و نابودی کافران است.^۳

و در زیارت آل یس در مورد حضرت مهدی (عج) می‌خوانیم:

امام عصر علیه السلام قیام کننده به عدل تو، و مجری فرمان تو، و دوست مؤمنان و نابودی کافران است.^۴

و در زیارت سرداب مقدّس می‌خوانیم:

۱. چنان‌که از روشنفکران جامعه با تفکر پلورالیستی این نظریه را مطرح کرده‌اند.

۲. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۱۵۰.

۳. کافی جلد صفحه ۱۹۸.

۴. بحارالانوار جلد ۵۳ صفحه ۱۷۲.

سلام بر ذخیره شده برای کرامت اولیای خدا و نابودی دشمنان
حق.^۱

و در دعای ندبه:

کجاست آن که بناهای شرک و نفاق را تخریب و منهدم
می‌کند،.... کجاست آن که اهل عناد با حق، و گمراه کنندگان مردم
و ملحدان را ریشه کن می‌کند.^۲

و چگونه چنین نباشد که او تجلی حقّ است که با ظهورش همه‌ی
باطل (جبهه کفر و نفاق و ظلم و بدعت و فساد) نابود خواهد شد. و این
مبارزه‌ی تاریخی حقّ و باطل از زمان آدم عَلَيْهِ السَّلَامُ تا قیام قائم به پیروزی
حقّ خواهد انجامید.

۱. بحارالانوار جلد ۹۹ صفحه ۱۰۲.

۲. مفاتیح الجنان دعای ندبه.

فصل ۵

امتیازات، ویژگی‌ها و اصول جامعه‌ی آرمانی مهدوی

از مضامین بلند این دعا و بعضی متون اسلامی برمی‌آید که جامعه‌ی مهدوی، جامعه‌ی آرمانی و آسمانی یگانه‌ای است، که در طول تاریخ انسان نمونه و نظیر ندارد و قابل مقایسه با دستاوردهای هیچکدام از مکاتب و حکومت‌های بشری نیست و در مخیله‌ی انسان‌های مادی و زمینی نمی‌گنجد.

در این مجموعه به چند ویژگی مهم آن جامعه بر مبنای مضامین دعای مورد بحث اشاره می‌شود:

۱ - نابودی ظلم و ستم در جهان، و برپا شدن عدل جهانی

وَ أَمَّتْ بِهِ الْجَوْرَ وَ أَظْهَرَ بِهِ الْعَدْلَ.

خداوندا به وسیله‌ی امام زمان (عج) ظلم و ستم را بمیران و عدالت را به وسیله‌ی او آشکار کن.

بیان

نابودی ستم و برپایی عدالت و قسط در جهان، یکی از مهمترین رسالت انبیاء است^۱ که در قرآن و نهج البلاغه و روایات اهل بیت علیهم السلام بر آن تاکید شده است. در بیشترین بشارت‌هایی که از انبیای گذشته و اهل بیت عصمت (ع) در مورد جامعه‌ی مهدوی داده شده، به برپایی عدالت و قسط اصرار فراوان شده است.

امام صادق علیه السلام در مورد آیه ۱۷ سوره حدید که خداوند می‌فرماید:

بدانید خداوند زمین را بعد از مرگش زنده می‌کند بیان می‌فرماید:
مقصود اجرا شدن عدالت در زمین بعد از فراگیری ظلم و بیداد
است.^۲

و علی علیه السلام در بیان کوتاهی می‌فرماید:

الْعَدْلُ حَيَاةٌ.

عدالت، زندگی و حیات انسان است.^۳

و امام عصر (عج) ار و احنا فداه برای احیای انسان در سایه‌ی حکومت عدل و حق خواهد آمد.

و امام علی بن موسی الرضا علیه السلام از پدراناش و از علی علیه السلام و از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل می‌فرماید:

دنیا از بین نمی‌رود تا این‌که مردی از فرزندان امام حسین علیه السلام به

۱. بر اساس مضمون آیه ۲۵ سوره حدید.

۲. کافی جلد ۸ صفحه ۲۶۷.

۳. غررالحکم صفحه ۶۹.

امتیازات و ویژگی‌ها و اصول جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۱۰۱

امر امت قیام می‌کند که زمین را پر از عدل و داد می‌کند. آن چنان که پر از ظلم و جور شده است.^۱
و از خود حضرت رضا علیه السلام نقل شده که فرمودند:

قائم، چهارمین فرزند من و فرزند سیده‌ی زنان است که خداوند به وسیله‌ی او زمین را از هر ستم پاک می‌کند و از هر ظلم و جوری منزه می‌سازد.... و میزان عدالت را بین مردم قرار می‌دهد و هیچکس به کسی ستم نمی‌کند.^۲
و علی علیه السلام در مورد حضرت می‌فرمایند:

امام مهدی (عج) امیران جور و ستم را برکنار می‌کند و زمین را از وجود هر انسان فریب‌کار پاک می‌نماید.^۳
و امام حسن عسکری علیه السلام در مورد فرزند عزیزشان می‌فرمایند:

این صاحب شما بعد از من و جانشین من بر شما است، او قائمی است که گردن‌ها در انتظار او کشیده خواهند شد. و آن‌گاه که زمین پر از ظلم و ستم شد قیام می‌کند و آن را پر از عدل و داد می‌نماید.^۴

و رسول خدا صلی الله علیه و آله بیان دیگری در مورد امام مهدی (عج) می‌فرمایند:

خداوند او را با ترس در دل دشمن یاری می‌کند، زمین را پر از عدل و داد می‌کند، آن چنان که از جور و ستم پر شده باشد.^۵

۱. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۶۶.

۲. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۳۲۱.

۳. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۱۲۰.

۴. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۵.

۵. بحارالانوار جلد ۱۲ صفحه ۹۵.

البته عدالتی را که امام مهدی (عج) به وجود می‌آورد ابتدا تحقّق عدالت در خود انسان است. عدلی که محقّق می‌شود همان عدل فطری است. امام عَلَيْهِ السَّلَام بافت فکری انسان و درک او را از حقّ و باطل و عدل و جور عوض می‌کند.

عدالت او عدالت تحریف شده توسط سیاست‌ها و مکرهای بشری نیست. عدالت او عدالت شیطان نیست که توانسته است معادلات جائرانه را جای معاملات عادلانه بگذارد. او پایگاه عدل را در درون جان انسان‌ها براساس میزان حقّ و عدل، در جامعه درست می‌کند و آن وقت مناسبات در درون و بیرون عادلانه می‌شوند و این عدالت هم جز در سایه ولایت ولّی الله امکان ندارد. انسان معصوم است که می‌تواند هم در درون انسان‌ها و هم در محیط اجتماعی عدالت را تحقّق بخشد. میزان عدل خود ولّی خدا است. و امام زمان (عج) میزان عدل را در بین مردم قرار می‌دهد.^۱

۲ - از بین رفتن تفرقه و پریشانی و ناامنی ملت‌ها

اللَّهُمَّ اشْعَبْ بِه الصَّدْعَ وَ ارْتُقِ بِه الْفَتْقَ.

خداوندا تفرقه‌ها و شکاف‌ها را به وسیله‌ی او جمع گردان، و به وسیله‌ی او رخنه‌های در دین را مسدود کن.

بیان

دنیای امروز اسلام، دنیای تفرقه، اختلاف، ناامنی، اضطراب و

۱. برگرفته از مقاله میرباقری در مجله موعود.

امتیازات و ویژگی‌ها و اصول جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۱۰۳

شکاف‌های وحشتناک طبقاتی و سیاسی و فرهنگی است. اتّفاقی که پیامبر رحمت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ برای از بین بردن آن مأمور شده بود. اما متأسفانه بعد از رحلت پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دشمنان داخلی و خارجی اسلام بر سر جامعه‌ی اسلامی آن‌چه شایسته این امت نبود آوردند. و ما امروز شاهد فجیع‌ترین جنایات در دنیای اسلام و در سطح جهان هستیم. آن‌چه که از این فراز از دعا به دست می‌آید این است که: همانطور که پیامبر خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ در عصر خویش عامل از بین بردن همه شکاف‌های اجتماعی و وحشیگری‌های جاهلی بودند، قیام فرزند گرانقدرشان نیز مهم‌ترین عامل آسایش، امنیت، اتّحاد و یکرنگی و محبّت در سراسر گیتی خواهد بود.

امام علی بن ابیطالب عَلَيْهِ السَّلَام در مورد پیامبر رحمت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می‌فرمایند:
پیامبر بزرگوار، آنچه را که مأمور بود آشکار کرد و رسالت پروردگارش را ابلاغ فرمود. خداوند به وسیله او شکاف‌ها و پریشانی‌های جامعه را جمع کرد و رخنه‌ها را مسدود ساخت
و....^۱

و در دعای افتتاح از امام عصر (عج) می‌خوانیم:
خداوندا پریشانی ما را با آن امام عَلَيْهِ السَّلَام جمع گردان، و پراکندگی امور ما را به وجود او اصلاح فرما، و شکاف و تفرقه‌های ما را اتّحاد بخش.^۲

صدیقه کبری عَلَيْهِ السَّلَام در خطابه معروف فدک فرمودند:

۱. بحارالانوار جلد ۱۸ صفحه ۲۲۵.

۲. مفاتیح الجنان دعای افتتاح.

اطاعت از ما اهل بیت علیهم السلام عامل نظام امت و امامت ما سبب امنیت از تفرقه و اختلاف خواهد بود.
 آری مهمترین عامل نابود شدن اختلافات و از بین رفتن شکاف‌های طبقاتی و سیاسی و عقیدتی، امامت امام معصوم علیه السلام در دوران طلایی ظهور خواهد بود.

۳ - یاری شدن یاران پاک نهاد و خوارشدن دشمنان و پاک شدن زمین از لوث وجود ستمگران

وَقَوِّ ناصِرِيهِ وَ اخذُلْ خاذِلِيهِ... وَ ذَلِّلْ بِهِ الجَبَّارِينَ حَتَّى لَا تَدَعَّ مِنْهُمُ دِيَّارًا وَ لَا تُبَقِيَ لَهُمُ آثَارًا، اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ مِنْهُمُ بِلَادَكَ، وَ اَشْفِ مِنْهُمُ عِبَادَكَ.

خداوندا یارانش را تقویت کن و دشمنانش را خوار گردان، به وسیله او جبّاران را ذلیل گردان تا جایی که کسی از آن‌ها را فروگذار نکنی و آثاری از آن‌ها باقی نگذاری، خداوندا سرزمین‌هایت را از وجود آن‌ها پاک گردان و بندگانت را از دست آن‌ها شفا بخش.

بیان

لازمه به وجود آمدن جامعه‌ای متحد، امن، پر از محبت و عدل و داد، نابودی دشمنان آن جامعه و از بین رفتن آثار ظلم و ستم و تفرقه است.

امام موسی بن جعفر علیه السلام در توصیف امام مهدی (عج) می‌فرمایند:
 خداوند برای او هر امر سختی را آسان و... هر دوری را نزدیک

امتیازات و ویژگی‌ها و اصول جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۱۰۵

می‌کند. و به دست او هر ستمگر لجبازی را نابود و هر شیطان رانده شده‌ای هلاک خواهد شد.^۱

امام صادق علیه السلام در دعا برای یاران حضرت از خدا درخواست می‌کند:

خداوندا یارانش را قوی کن و به آن‌ها صبر عطا فرما و برای آن‌ها از جانب خود قدرت یاری کننده‌ای عطا فرما.^۲
و در قسمتی از دعای افتتاح می‌خوانیم:

ای بهترین کسی که همیشه مورد درخواست هستی. و ای کسی که اعطای او از همه توسعه‌ی بیشتری دارد، به وسیله‌ی حضرت سینه‌های ما را شفا بخش و به واسطه‌ی او خشم و کینه‌ی قلب‌هامان را از بین ببر.^۳

امام رضا علیه السلام در توصیف فضایل امام معصوم علیه السلام می‌فرماید:
امام، عامل نظام دین و عزت مسلمانان، و خشم منافقان و نابودی کافران است.^۴

در زیارت سرداب مقدس سامرا خطاب به امام عصر (عج) عرضه می‌داریم:

سلام بر آن کسی که برای کرامت و عزت اولیاء خدا ذخیره شده و درود بر آن که باعث نابودی دشمنانش خواهد شد.^۵

۱. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۱۵۰.

۲. مستدرک الوسایل جلد ۵ صفحه ۹۴.

۳. مفاتیح الجنان - دعای افتتاح.

۴. بحارالانوار جلد ۲۵ صفحه ۱۲۵.

۵. بحارالانوار ۱۹ / ۱۰۲.

امام حسن عسکری علیه السلام در توصیف فرزند بزرگوارشان فرمودند:
 در دوران ظهورش ابرهای پرباران ظفر و پیروزی بر او می‌بارند،
 هر دشمنی در برابر او خفقان می‌گیرد و هر ولی و محبّی یاری
 می‌شود. در روی زمین هیچ جنّار ستمگری و هیچ منکر لجبازی
 و هیچ ناسزاگوی کینه‌ورزی و.... باقی نمی‌ماند.^۱
 مژده‌ای بهتر از این نمی‌توان به بردگان و ستمدیدگان و مستضعفان
 تاریخ داد. که با تجلّی ظهور حضرت، دوران برده‌داری و ستم و
 استکبار جهانی به پایان خواهد رسید و زمین جلوه‌ای از بهشت خواهد
 بود.

۴ - عزّت مؤمنان و زنده شدن سنّت‌های الهی

وَ أَعِزَّ بِهِ الْمَوْمِنِينَ، وَ أَحْيَىٰ بِهِ سُنَنَ الْمُرْسَلِينَ وَ دَارِسَ حُكْمِ
 النَّبِيِّينَ.

خداوند با وسیله‌ی امام زمان علیه السلام به مؤمنان عزّت بدهد و به
 وسیله‌ی او سنّت‌های رسولان را زنده کند، و به واسطه‌ی او
 حکم انبیاء را که مندرس و کهنه شده احیاء نماید.

بیان

از نظر قرآن و اهل بیت علیهم السلام عزّت و سربلندی و شوکت از آن خدا و
 پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل ایمان است. و در دوران دولت کریمه‌ی امام مهدی
 (عج) اهل ایمان هستند که بعد از قرن‌ها ذلّت، صاحب عزّت و شوکت
 می‌شوند.

قرآن در آیه ۸ سوره منافقون می‌فرماید:
عزّت از آن خداوند و رسول او و مؤمنان است.
امام صادق علیه السلام در بیان این آیه می‌فرماید:
سزاوار است که انسان مؤمن عزیز باشد و دلیل نشود زیرا خداوند
او را با ایمان و اسلام عزیز کرده است.^۱
و در دعای افتتاح از بیان امام زمان (عج) می‌خوانیم:
خداوندا ما به دولت با کرامت از جانب تو آرزومندیم که به
وسیله‌ی آن اسلام و اهلش عزیز و نفاق و اهل آن دلیل گردند.^۲
امام صادق علیه السلام در بیان کوتاهی می‌فرماید:
برای هر چیزی عزّتی است و عزّت اسلام شیعه است.^۳

زمینه احیاء سنت‌های الهی

در دعای ندبه می‌خوانیم:
کجاست زنده کننده‌ی نشانه‌های دین و اهل آن.^۴
و یا در صلوات ابوالحسن ضراب اصفهانی از خداوند می‌خواهیم:
خداوندا به ولیّ خودت که احیاکننده‌ی سنت تو است درود
فرست.^۵

و امام باقر علیه السلام در بیان آیه ۱۷ حدید ﴿اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا...﴾ می‌فرماید:

۱. کافی جلد ۵ صفحه ۶۳.

۲. مفاتیح الجنان - دعای افتتاح.

۳. کافی جلد ۸ صفحه ۲۱۲.

۴. مفاتیح الجنان.

۵. مفاتیح الجنان.

بدانید خداوند زمین را بعد از مرگش زنده می‌کند) یعنی مرگی که با کفر اهل آن دامنگیرش شده چون کافر مرده است (و خداوند زمین را به وسیله‌ی قائم علیه السلام زنده می‌کند. امام زمان (عج) براساس عدل عمل می‌کند، زمین زنده می‌شود و مردم آن بعد از مرگشان زنده خواهند شد).^۱

امام مهدی (عج) پیام آور و حیات بخش دین و دنیا بر محور حیات طیبه است و حیات طیبه‌ای هم جز در سایه‌ی رهبری و زعامت و امامت امام معصوم علیه السلام امکان ندارد.

کی می‌شود بیایی و نیلوفر آوری
 گلهای رنگ رنگ صفاگستر آوری
 باران شوی، بهار شوی، غنچه غنچه گل
 لب واکنی گلاب خوش قمصر آوری^۲

۵ - تجدید حیات دین

وَجَدِّدْ بِهِ مَا امْتَحَىٰ مِنْ دِينِكَ وَ بُدِّلْ مِنْ حُكْمِكَ حَتَّىٰ تُعِيدَ
 دِينَكَ بِهِ وَ عَلَىٰ يَدَيْهِ جَدِيدًا، غَضًّا مُحَضًّا صَحِيحًا لَا عِوَجَ
 فِيهِ وَ لَا بَدْعَةَ مَعَهُ.

و آنچه را که دشمنان از دین تو محو کرده و حکم شرع ترا تبدیل نموده‌اند از نو بنیاد کن تا آن‌که به واسطه‌ی او و به دست او شرعی جدید و آئینی کاملاً تازه که با آن هیچ ناراستی و بدعت نباشد برای امت باز آید.

۱. بحارالانوار جلد ۲۴ صفحه ۳۲۵.

۲. بخشی از غزل بیژن اوزن.

طرح يك اشكال

در تعدادی از روایات مربوط به قیام حضرت مهدی (عج)، تعبیر قیام به امر جدید و کتاب جدید و سنت جدید آمده است مانند روایت امام باقر علیه السلام که در مورد امام عصر عج می‌فرماید:

امام زمان علیه السلام قیام می‌کند به امر جدید و کتاب جدید و سنت جدید و قضاوت جدید که این‌ها بر قوم عرب بسیار گران است.^۱

و یا سخن امام صادق علیه السلام در این مورد:

هر گاه قائم قیام کند با امر جدید قیام می‌کند همانطور که رسول خدا در ابتدا اسلام مردم را به امر جدید می‌خواند.^۲

از این تعبیرات گروهی از فرقه‌های انحرافی مانند بهائیت سوءاستفاده کرده و حرکت خودشان را به عنوان امر جدید و کتاب جدید و.... معرفی کرده‌اند، و مدعی شده‌اند که مدعیان آن‌ها همان مهدی موعود علیه السلام هستند با دین جدید و... .

پاسخ

آنچه که در مضامین اکثر روایات و حتی تفسیر بعضی از آیات به دست می‌آید، این است که اسلام دین خاتم است و تا روز قیامت ادامه خواهد یافت و امام زمان (عج) هم برای پیاده کردن قوانین و مقررات و حدود اسلامی بر مبنای قرآن قیام خواهد کرد. پس وجود دین جدید مفهومی نخواهد داشت.

۱. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۲۳۰.

۲. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۳۲۸.

ولی تعبیر تجدید حیات دینی و یا تجدید اسلام به مفهوم اینست که در طول تاریخ با ترفندهای دشمنان داخلی و خارجی معارف اسلامی و حقائق دینی مورد هجوم، بی مهری و حتی تعطیل قرار گرفته، و معروف جای منکر و منکر جای معروف نشسته است و زمانی که حضرت ظهور می‌کند و می‌خواهد احکام واقعی و حقیقی الهی را اجرا کند به نظر مردم جدید می‌آید و بر آن‌ها سخت است.

در واقع قیام امام عصر (عج) نوعی تجدید حیات و زنده کردن مجدد اسلام و قرآن و احکام الهی در جامعه است. همانطوری که از متن همین دعا و از روایات برمی‌آید.

امام صادق علیه السلام در این مورد می‌فرماید:

هر گاه که قائم علیه السلام قیام کند، مردم را به اسلام جدید (تجدید شده) می‌خواند و آن‌ها را به امری هدایت می‌کند که در طول زمان کهنه شده و مردم آن را گم کرده‌اند و به این خاطر آن حضرت، مهدی علیه السلام نامیده شده که مردم را به راهی هدایت می‌کند که آن را گم کرده‌اند و به این جهت او را قائم نامیده‌اند که قیام به حق می‌کند.^۱

و از امام باقر علیه السلام سوال می‌شود که:

موقعی که قائم قیام می‌کند با چه روشی در بین مردم رفتار می‌کند؟ امام علیه السلام فرمودند: همه‌ی مبانی قبل از خود را منهدم می‌کند. چنان که رسول خدا صلی الله علیه و آله انجام داد، و دوباره اسلام را تجدید می‌کند.^۲

۱. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۳۰.

۲. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۳۵۴.

و در صلوات ابوالحسن ضراب اصفهانی دعا می‌کنیم:

خداوندا آن چه از دینت محو شده تجدید کن و آن چه که از کتاب تو تبدیل شده به واسطه‌ی او زنده نما و آن چه از حکم تو تغییر کرده به وسیله‌ی او آشکار کن تا این که دین به وسیله‌ی او و به دست او خالص و جدید و صحیح برگردد، در حالی که خالص باشد و شک و تردیدی در آن نباشد.^۱

و در قسمتی از دعای ندبه می‌خوانیم:

کجاست ذخیره شده برای تجدید واجبات و سنت‌ها.^۲

۶ - نورانی شدن تاریکی‌ها و نابودی بدعت‌ها

اَللّٰهُمَّ نُوِّرْ بُنُوْرَهٗ كُلَّ ظُلْمَةٍ، وَهْدِّ بُرْکِنِهٖ كُلَّ بَدْعَةٍ....

خداوندا با نور امام مهدی (عج) هر تاریکی را روشن کن و براساس و پایه‌ی آن نور هر بدعتی را نابود ساز.

بیان

نور به معنای چیزی که به ذات خود ظاهر است و غیر خود را هم ظاهر می‌کند. نور غیر از معنای ظاهری، به معنای باطنیش مصادیق مختلفی در قرآن و روایات دارد.

خداوند براساس آیه ۳۵ سوره نور مصداق مطلق نور و خالق و مدبّر نور است. عقل و علم و حکمت و قرآن و.... و اهل بیت علیهم‌السلام و وجود آن‌ها مصداق نور است. وجود مقدس امام زمان علیه‌السلام یکی از چهارده

۱. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۲۱.

۲. مفاتیح الجنان.

نور مقدّسی است که قبل از خلقت هستی و جهان مادّی از نور مقدّس پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که اوّلین مخلوق خداست منشا گرفته است.^۱ بنابراین با نور حضرتش همه ظلمت‌ها و تاریکی‌ها روشن خواهد شد. امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام در توضیح بخشی از آیه نور (سوره نور آیه ۳۵) می‌فرماید:

مقصود از نُورٍ عَلَيَّ نُورٍ - امام بعد از امام و ﴿وَقَدْ يَهْدِي اللهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ یعنی خداوند به وسیله‌ی امامان عَلَيْهِمُ السَّلَام هر کسی را که بخواهد هدایت می‌کند.^۲

امام موسی بن جعفر عَلَيْهِ السَّلَام در شرح آیه ۸ سوره صف ﴿يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ...﴾ می‌فرماید:

مقصود این است که اراده کرده‌اند نور ولایت امیرالمومنین را با دهان‌های خود خاموش کنند، و خداوند نور خود را کامل می‌کند، یعنی امامت را کامل می‌کند که امامت همان نور است.^۳

امام (عج) با نور خویش، نور ایمان، نور علم، نور عدالت، نور عقل، نور قرآن و... را در جهان هستی پراکنده خواهد کرد.

از امام هشتم عَلَيْهِ السَّلَام در مورد آیه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ﴾ - بگو ملاحظه کردید که اگر آب شما در زمین فرو رود چه کسی آب گوارا برای شما خواهد آورد؟^۴ پرسیدند، حضرت فرمودند:

۱. کافی جلد ۱ صفحه ۴۴۲ از امام باقر عَلَيْهِ السَّلَام.

۲. کافی جلد ۱ صفحه ۱۹۶.

۳. کافی جلد ۱ صفحه ۱۹۷.

۴. سوره ملک آیه ۳۰.

مقصود از آب، ابواب الهی یعنی امامانند، و امامان ابواب الهی‌اند، پس چه کسی علم امام را برای شما خواهد آورد؟^۱

دوران غیبت، دوران انسداد باب علم امام علیه السلام بر روی شیعه است و زمان ظهور، زمان باز شدن درهای علم حضرت و نورانیت علم او و نوشیدن مردم از سرچشمه گوارای علم اوست.

امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

علم و دانش بیست و هفت حرف است پس تمام آن‌چه انبیاء آورده‌اند دو حرف بوده است. مردم تا امروز غیر از آن دو حرف رانشناخته‌اند. پس هرگاه قائم ما قیام کند بیست و پنج حرف دیگر را می‌آورد و در بین مردم می‌پراکند، و دو حرف گذشته را به آن اضافه می‌فرماید. تا بیست و هفت حرف پراکنده شود.^۲

بررسی سند علم فراگیر امام علیه السلام

پاسخ

۱ - حفظ دین الهی و اصلاح امور مردم جهان بدون آگاهی کامل از علم و هبّی الهی امکان پذیر نیست. کسی که مدیریت جهانی را به عهده دارد باید بیش از هر کسی دیگر و بیش از همه‌ی مدّعیان بشری علم و آگاهی کافی و اطلاع کامل و جامع به امور جهان داشته باشد.

۲ - پیشوایی که می‌تواند دین خدا را در جامعه‌ی جهانی بر تمامی تفکّرات و اندیشه‌ها و ادیان دیگر پیروز کند باید قدرت و احاطه‌ی علمی برای مقابله و مناظره و پاسخ‌گویی به همه‌ی این مخاطبان را

۱. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۵۰.

۲. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۳۳۶.

داشته باشد و در علم او سهو و نسیان و نقص و تردید وجود نداشته باشد. چنان که پدر و اجداد طاهرینش چنین بودند.

۳ - علم امام زمان علیه السلام، علمی از مقوله‌ی علوم بشری نیست که از معلّمان دیگر آموخته باشد. بلکه همان طور که امام هشتم علیه السلام تصریح فرموده‌اند:

خداوند متعال وقتی کسی را به امامت برمی‌گزیند چشمه‌های حکمت را در دل او به ودیعه می‌گذارد و علم را به او الهام می‌کند تا در جواب هیچ سؤالی دچار مشکل نشود و از راه حق و صواب دور نگردد، و تردید و تحیر در او راه نیابد.^۱

۴ - همان طور که در جایگاه خود بیان شده است: علم نوری است که خداوند به قلب هر کس که بخواهد القامی کند... و کسی که عمل خود را چهل شبانه روز برای خداوند خالص کند خداوند سرچشمه‌های حکمت را از قلبش به زبانش جاری می‌سازد... و قلوب امامان علیهم السلام ظرف‌های مشیت خدا است... و به همان شکل که امام صادق علیه السلام می‌فرمودند: ... هر شب جمعه به علم آن‌ها افزوده می‌شود... و شب‌های قدر، فرشتگان با مقدرات، به حضور ایشان بار می‌یابند و اسراری عمیق از علوم و هبّی الهی به آن‌ها داده می‌شود... امام زمان علیه السلام با همه‌ی این اوصاف، هزاران شب‌های جمعه و شب‌های قدر را تجربه کرده‌اند و با عالم ملکوت و روح القدس ارتباط کامل دارند. و شاهد بر تمام تحولات علوم بشری در طول قرن‌ها غیبت بوده‌اند.^۲

۱. کافی ۱ / ۲۰۱.

۲. مصباح الشریعه ۱۶ - جامع الاخبار شعیری ۹۴ - الغیبه شیخ طوسی ۲۴۵ -

بصائر الدرجات ۱ / ۱۳۰ - کافی ۱ / ۶۰۹.

آری این است پیشوای معصوم و آسمانی جهان در عصر غیبت و در جامعه‌ی موعود، امام حجّة بن الحسن العسکری علیه السلام ارواحنا فداه.

مبارزه با بدعتها

بدعت چیست؟

بدعت در لغت به معنای نو آورد، یا نو آورده است. و در اصطلاح دانش کلام و علوم دینی، پدید آوردن رسم و آئین و باور تازه در زمینه‌ی دین است. رسم و آئین و باوری که ریشه در قرآن و سنت پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه ندارد و با آن مخالف است و پس از پیامبر صلی الله علیه و آله و پیشوایان معصوم علیهم السلام و در مقابل آن‌ها پدیدار گشته است.

مطالعه‌ی تاریخ اسلام روشن‌گر به وجود آمدن بسیاری از بدعت‌ها است:

- به وجود آمدن غوغای سقیفه پس از رحلت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله. و بر خلاف فرمان خداوند و سنت نبوی صلی الله علیه و آله خلافت و زعامت را از مسیر حقّ و جایگاه صحیح آن منحرف کردن...

- با انحراف مسیر صحیح امامت و رهبری جامعه در شورای سقیفه زمینه را برای ایجاد حکومت‌های ظالمانه و مرتجعانه‌ی اموی و عباسی و اعقاب آن‌ها فراهم نمودن.

- با سلطه بر سرزمین‌های اسلامی، به نام خلافت اسلامی، قدرت، اموال و بیت‌المال مسلمانان را اموال خود و خانواده‌ی خود دانستن، و استثمار مردم، و غارت و دزدی اموال مردم. و به بردگی کشاندن آن‌ها. و قتل و غارت و هتک حرمت‌ها و نوامیس خلق.

- با در دست داشتن همه‌ی اسباب و وسایل تبلیغاتی عظیم ضدّ علوی
 امّابه نام دین، معروف رامنکر و منکر رامنکر و جلوه دادن و چهره‌ی
 ناخوشایندی از دین ساختن.

- وارد شدن در مجادلات جاهلانه به نام دین بدون استدلال علمی و
 متقن و در کمال بی‌خبری از معارف اصیل اهل بیت علیهم‌السلام. توسط راویان
 درباری و در نتیجه به وجود آمدن مکتب‌ها و نحله‌های مختلف
 انحرافی امّابه نام اسلام و باقی ماندن آثار شوم آن تا امروز.

- به انحراف کشاندن فرهنگ آسمانی اسلام با تفسیر و تأویل آیات
 الهی بر اساس هواهای نفسانی، و خواست حاکمان جور. و گسترش و
 نشر خرافات اسرائیلی به عنوان قصص قرآنی و... و فرمان منع کتابت
 حدیث پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و...

- ترجمه و نشر فلسفه‌های انحرافی شرقی و غربی، و ورود
 صوفیگری و عرفان‌های خودساخته و انحرافی و... انواع ایسم‌ها به
 عنوان تجدید حیات دینی. و روشنفکر مآبانه و نگرشی نوبه دین.

- رفتن به در خانه‌ی هرکس و ناکسی برای دریافت حقائق دینی، با
 اعتراف به این حقیقت که فقط اهل بیت علیهم‌السلام باب مدینه‌ی علم هستند
 و در نتیجه تحریف مبانی اصلی دین، و شعائر اسلامی، مانند مراسم
 عیاد و عزاداری‌ها، و عقاید و مبانی دینی. از توحید گرفته تا بحث
 انتظار و قیام و...

این همه و بلکه فراتر از این‌ها بدعت‌هایی است که به نام دین در
 طول تاریخ پرفراز و نشیب اسلام به وجود آمده است.

یکی از مهمترین اقدامات امام عصر (عج) در عصر جامعه آرمانی
 مهدوی مبارزه با همه‌ی بدعت‌هایی است که به نام دین در طول قرون و

امتیازات و ویژگی‌ها و اصول جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۱۱۷

اعصار حاکم شده است و جامعه‌ی اسلامی را به ورطه‌ی سقوط کشانده است.

امام باقر علیه السلام در این مورد می‌فرماید:

(امام عصر عج) هیچ بدعتی را رها نمی‌کند مگر آن‌که آن را زایل می‌سازد. و با هیچ سنت نیکویی برخورد نمی‌کند مگر آن‌که آن را برپا می‌دارد.^۱

و از همان حضرت نقل شده که:

خداوند به وسیله‌ی حضرت و به دست اصحابش بدعت‌ها و باطل را نابود می‌کند.^۲

آری بدعت‌های فراوانی که بعد از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله از سقیفه به وجود آمدند جز در سایه‌ی رهبری امام معصوم علیه السلام و هدایت او نابود نخواهند شد.

۷ - نورانی شدن زمین به عدالت، خاموش شدن آتش کفر و نفاق و آشکار شدن حق

وَ حَتَّى تُنْبِرَ بِعَدْلِهِ ظُلْمَ الْجَوْرِ وَ تُطْفِئَ بِهِ نِيرَانَ الْكُفْرِ وَ تُوضِحَ بِهِ مَعَاقِدَ الْحَقِّ وَ مَجْهُولَ الْعَدْلِ.

تا این‌که با عدلش تاریکی‌های جور و ستم را روشن کند و به وسیله او آتش کفر خاموش شود و وعده و پیمان‌های حق و مجهولات عدل واضح و روشن گردد.

۱. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۳۵۹.

۲. بحارالانوار جلد ۵۱ صفحه ۴۷.

بیان

بیان شد که یکی از مصادیق نور، عدل است. و هر جا که نور عدل آن را نورانی کرده باشد ظلمت و تاریکی ظلم و ستم از بین خواهد رفت. امام باقر علیه السلام در مورد امام مهدی (عج) می‌فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله آن چه در جاهلیت بود باطل ساخت، و مردم را با عدالت مواجه کرد و این چنین امام قائم عمل می‌کند زمانی که قیام کند آن چه را که در دوران غیبت و در اختیار مردم بوده باطل و نابود می‌کند، و آن‌ها را به سوی عدالت دعوت می‌نماید.^۱

و در زیارت سرداب مقدّس سامرا می‌خوانیم:

خداوند، به امام زمانت علیه السلام وعده داده‌ای که به وسیله او افکار پراکنده را جمع کنی و برای امت‌ها گشایش ایجاد کنی و با عدالتش تاریکی‌ها را نورانی کنی و آتش ستم را به وسیله او خاموش سازی و آتش کفر و آثارش را نابود نمایی.^۲

طرح چند سوال در مورد حقّ

مقصود از معاهد حقّ چیست؟ آیا به تعبیر بعضی روشنفکران حقّ همیشه و تا قیام قیامت کف آلود است؟ آیا قیافه‌ی حقّ گرفتن و تلبیس باطل به صورت حقّ دلیل بر ابهام و کف آلود بودن حقّ است؟ پیروزی حق و نابودی باطل در جامعه‌ی آرمانی مهدوی با کلمات الهی چه مفهومی دارد؟

۱. تهذیب الاحکام جلد ۶ صفحه ۱۵۶.

۲. بحارالانوار جلد ۹۹ صفحه ۸۵.

پاسخ

بحث عمیق حقّ و باطل از زمان خلقت آدم عَلَيْهِ السَّلَام در دو جبهه‌ی متضادّ در میان انسانها مطرح بوده، و این مبارزه تا قیام امام زمان (عج) و نابودی باطل ادامه خواهد یافت. اما آن چه که به عنوان سؤال مطرح شد به طور خلاصه به آن خواهیم پرداخت.

الف - حقّ به معنای امر ثابت و لازم بر معیار عقل و فطرت پاک بشر و وحی الهی است.

ب - معاهد، از عقد، می‌تواند به معنای گره‌ها باشد و یا به معنای عهد و پیمان‌ها، در هر صورت مَعَاقِدُ الْحَقِّ، به معنای اوّل یعنی آن تلبیس‌ها و گره‌ها و مشکلاتی که در برابر حق در طول تاریخ به وجود آمده و چهره آن را گرد آلود کرده است. و به معنای دوّم، عهد و پیمان‌هایی است که ما بر مبنای حقّ با خدا، با مردم با خود و با همه کائنات بسته‌ایم. و عهد و پیمان‌هایی که با ولایت اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام داریم.

ج - قرآن در آیات فراوانی سخن از حقّ را مطرح می‌کند و آن را ثابت، روشن و مشخص بیان می‌فرماید: در آیه ۱۴۷ بقره و ۶۰ آل عمران، و ۳۰ لقمان خداوند با صفت حقّ تعریف و بیان شده است. و در آیه ۱۱۹ بقره، از رسالت پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و در آیه ۱۷۶ بقره از قرآن و در آیه ۶۰ روم از وعده‌های الهی به عنوان حقّ نام می‌برد، در بسیاری از آیات، آیات الهی در نظام هستی را حقّ می‌داند. پس با این ترتیب این کلام که حقّ تا قیام قیامت کف آلود است، جز نشانه‌ی عدم درک حقیقت حقّ چیز دیگری نیست.

د - خود قرآن در آیه ۴۲ بقره می‌فرماید:

حَقِّ را با باطل تلیس (جابجا، لباس اشتباه پوشیدن) نکنید و کتمان حَقِّ ننمایید در حالی که خود می دانید. نشان می دهد که عده ای به اسم حَقِّ، باطل را زیبا جلو می دهند و حَقِّ را دگرگون می کنند. اما این دلیل نمی شود که بگوئیم هر عقیده ی باطلی چون چند سخن حَقِّ هم دارد پس بر حَقِّ است و چون عقاید متفاوت است و هر عقیده ای بخشی از حَقِّ را دارد حَقِّ قابل شناخت نیست و با این ترتیب کف آلود است.

هـ- اما پیروزی حق (روشن، ثابت و مشخص) در جامعه ی آرمانی مهدوی وعده ی الهی، و براساس حَقِّ است. چنانکه قرآن در موارد گوناگونی به آن اشاره می کند:

در آیه ۸۱ سوره اسراء، خداوند به پیامبر ﷺ می فرماید:

بگو حَقِّ آمد و باطل نابود شد همانا باطل نابود شدنی است.

امام باقر علیه السلام در بیان آیه فرمودند:

هر گاه قائم قیام کند دولت باطل می رود و نابود می شود.^۱

و در آیه ۱۸ سوره انبیاء می فرماید:

بلکه حَقِّ را بر سر باطل می کوبیم و (مغزش را متلاشی می کنیم)

پس باطل نابود شدنی است و....

و همچنین در آیات ۷ و ۸ سوره انفال می خوانیم:

... و خداوند اراده کرده است که حَقِّ را با کلماتش تحقّق بخشد و

دنباله ی کافران را قطع نماید تا حَقِّ تثبیت شود و باطل نابود

گردد اگر چه مجرمان را خوش نیاید.

با توجه به این که در روایات متعددی (کلمات) به ائمه علیهم السلام تفسیر

امتیازات و ویژگی‌ها و اصول جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۱۲۱

شده است. مفهوم آیه این می‌شود که خداوند به وسیله‌ی ائمهٔ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ و حضرت مهدی (عج) باطل را قطع و نابود خواهد کرد و حق، تحقق پیدا می‌کند.^۱

علی عَلَيْهِ السَّلَامُ می‌فرماید:

ما امینان الهی بر بندگانش هستیم. و برپادارنده‌ی حق در سرزمین‌هایش، به واسطه‌ی ما دوستان نجات می‌یابند و دشمنان نابود می‌شوند.^۲

روز در بند شب افتاده رهاننده کجاست

عشق بی‌یار شد آن دولت پاینده کجاست؟

عاشقانش همگی زنده به امید ظهور

پرده بردار خدایا تو ز خورشید ظهور^۳

۸ - جمع شدن همه ملّت‌ها تحت رهبری الهی

وَتَجْمَعُ لَهُ لُكُلُ الْمُلْكَاتِ كُلِّهَا قَرِيبًا وَبَعِيدًا، وَعَزِيزًا
وَذَلِيلًا.

و کشور تمام مملکت داران عالم از نزدیک و دور آن‌ها و عزیز و ذلیل آن‌ها را تحت قدرت او درآور.

بیان

پیام اسلام، پیام به همه‌ی ملّت‌ها و همه‌ی انسان‌ها در طول تاریخ

۱. وسایل الشیعه جلد ۷ صفحه ۹۹.

۲. غررالحکم صفحه ۷۰.

۳. قسمتی از شعر مراد علیان.

بوده و هست، و باور اسلام و قرآن این است که انسان‌ها از ابتدا اُمَّت و احدی بودند، اما در اثر حوادث گوناگون و غفلت‌ها و ترفندهای شیاطین با هم اختلاف و افتراق پیدا کردند.^۱

و آیات فراوانی در قرآن با خطاب (یا اَیُّهَا النَّاسُ) آغاز می‌شود و رسالت اسلام را رسالت پیامبر ﷺ به سوی همه انسان‌ها می‌داند:

بگو ای انسان‌ها من رسول خدا به سوی همه‌ی شما
هستم.^۲

و اگر قرار باشد که انسان‌های گوناگون با همین شرایط اختلافات نژادی، فرهنگی، سیاسی، طبقاتی... در ستیز با هم و به قتل و غارت و... یکدیگر ادامه دهند. و سراسر جهان تحت یک حکومت عدل و امن، و حق... با رسالت حیات طیبه‌ی انسان در نیاید اصل خلقت انسان پوچ و عبث خواهد بود و وعده‌ی الهی تحقق نخواهد یافت.

جامعه‌ی آرمانی موعود بارهبری الهی امام معصوم ﷺ، جامعه‌ای جهانی بی‌مرز جغرافیایی، نژادی، اقتصادی، سیاسی و عقیدتی است.

در زیارت سرداب مقدّس سامرا، با این مضمون به خداوند عرضه می‌داریم:

خداوندا وعده دادی که به وسیله‌ی امام زمان (عج) همه‌ی عقاید و سخنان را یک جا گردآوری، و به وسیله‌ی او فَرَج برای اُمَّت‌ها فراهم کنی.... و به دست او همه‌ی کشورها را چه نزدیک و چه

۱. سوره یونس آیه ۱۹.

۲. آیه ۱۵۸ / اعراف.

امتیازات و ویژگی‌ها و اصول جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۱۲۳

دور، چه با عزّت و چه ذلیل و خوار، از شرق و غرب عالم... و از شمال و جنوب، خشکی و دریا یکجا و متحد سازی.^۱
و در زیارت‌های دیگری در مورد امام عصر ع می‌خوانیم:
سلام بر مهدی ع آن‌که خداوند عزّ و جَلّ در مورد او به امت‌ها وعده داده که به وسیله‌ی آن حضرت تمام افکار و ملت‌ها یک‌جا جمع شوند و پراکندگی نابود شود.^۲

و - (سلام بر مهدی امت‌ها که جامع همه‌ی آراء و ملت‌هاست).^۳
کدام مکتب و کدام آئین و کدام ایده‌ی جهانی است که این چنین زیبا انسان زجر کشیده‌ی تاریخ را به بهشت موعود زمینی دعوت کند و زمینه‌ی تحقّق آن را هم خود فراهم سازد.؟

۹ - اجرا شدن احکام اسلامی، رشد جامعه در سایه‌ی معارف الهی

حَتَّى تَجْرِيَ حُكْمُهُ عَلَى كُلِّ حُكْمٍ، وَ يَغْلِبَ بِحَقِّهِ كُلَّ بَاطِلٍ،
اللَّهُمَّ اسْلُكْ بِنَا عَلَى يَدِيهِ مِنْهَاجَ الْهُدَى، وَ الْمَحَجَّةَ
الْعُظْمَى الَّتِي يَرْجِعُ إِلَيْهَا الْغَالِي، وَ يَلْحَقُ بِهَا التَّالِي.

تا این‌که فرمان او بر هر فرمانی جریان یابد و با حقّش بر هر باطلی غلبه کند، خداوندا ما را به دست او در مسیر هدایت و دلایل بزرگ و راه میانه و معتدل رهنمون باش. راهی که غلوکنندگان و تندروها به آن برگردند، و عقب‌ماندگان به آن برسند.

۱. بحارالانوار جلد ۹۹ صفحه ۸۵.

۲. بحارالانوار جلد ۹۸ صفحه ۲۴۶.

۳. بحارالانوار جلد ۹۹ صفحه ۱۰۱.

بیان

امام مهدی (عج) به عنوان حاکم و رهبر جامعه‌ی آرمانی موعود جهان، حکمی جز حکم حق، و عده و عبودیت حق و در یک جمله، حکمی جز حکم خدا و قرآن و اسلام ندارد. و همین حکم است که بر جهان آن روز ساری و جاری خواهد شد.

از امام صادق علیه السلام سؤال می‌کنند که:

اگر شما بر جامعه حاکم شوید چگونه حکم می‌کنید؟ امام علیه السلام فرمودند: به حکم خدا و حکمی مانند حکم و قضاوت حضرت داود علیه السلام. اگر مسئله‌ای برای ما در حکم پیش آید که از آن بی‌خبر باشیم به وسیله‌ی روح القدس بر آن آگاه می‌شویم.^۱

و در سخن زیبایی، امام علی بن ابی طالب علیه السلام در مورد اهل

بیت علیهم السلام می‌فرمایند:

... علم ما اهل بیت علیهم السلام از علم خداست، حکم ما براساس حکم خداست و حکم را از بیان رسول صادق علیه السلام شنیده‌ایم، اگر از آثار ما پیروی کنید هدایت می‌شوید، و یا بصیرت ما بصیرت می‌یابید و اگر چنین نکنید خداوند شما را با دست ما نابود می‌کند، با ما پرچم حق است، کسی که تابع این پرچم باشد به ما ملحق شده، و کسی که از این پرچم عقب بماند غرق می‌شود.^۲

امام صادق علیه السلام در بیان آیه ۸۳ سوره آل عمران: (هر که در آسمانها و زمین است تسلیم او می‌شوند چه از روی میل یا بی‌میلی...) فرمودند: هرگاه قائم قیام کند براساس عدالت حکم می‌کند، و در زمان او

۱. کافی ۱ / ۳۹۸.

۲. بحار ۵۱ / ۱۳۱.

ظلم و ستم از بین می‌رود. و... در بین مردم به حکم داود عَلَيْهِ السَّلَام و حکم پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حکم می‌کند...^۱

در زیارت سرداب مقدس سامرا می‌خوانیم:

خداوندا برای ولیّ خودت همه امکانات را فراهم ساز، و به وسیله او وعده‌ای را که به مؤمنان داده‌ای عملی ساز تا جایی که هیچ کسی چیزی را شریک تو قرار ندهد و حقی نماند مگر آن‌که آشکار گردد و عدالتی نماند مگر آن‌که روشن شود تا جایی که چیزی از حقّ از ترس مردم مخفی نماند.^۲

جامعه‌ی ایده‌آل و آرمانی مهدوی جامعه‌ای رشید خواهد بود و رشد جامعه در سایه‌ی پیروی از راه اعتدال و میانه‌ی امام معصوم عَلَيْهِ السَّلَام تحقق می‌یابد.

امام باقر عَلَيْهِ السَّلَام خطاب به شیعه می‌فرماید:

ای گروه شیعه، مانند شیعه‌ی آل محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، مانند ساده و میانه‌رو باشید که غلوکنندگان به سوی شما بازگردند و کسانی که پشت سر شما مانده‌اند به شما ملحق شوند. مردی از انصار به نام سعد از حضرت پرسید: فدایت شوم (غالی) کیست؟ فرمود: گروهی هستند که در مورد ما مسائلی را مطرح می‌کنند که ما در مورد خودمان نگفته‌ایم و نمی‌گوئیم، این‌ها از ما نیستند و ما از آن‌ها نیستیم. پرسید: (تالی) کیست؟ فرمود: کسی که پشت سر مانده ولی اراده خیر دارد و به آن می‌رسد و مأجور است.^۳

۱. الارشاد ج ۲ صفحه ۳۸۴.

۲. بحار الانوار جلد ۹۹ صفحه ۸۵.

۳. کافی جلد ۲ صفحه ۷۵.

علی عَلَيْهِ السَّلَامُ در مورد اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَامُ می فرماید:

هیچکس از این امت را نمی توان با آل محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مقایسه کرد.... آنها پایه و اساس دین و ستون یقین هستند، انسانهای غلوکننده از آنها دور می شوند و انسانهای عقب مانده به آنها می رسند و ملحق می شوند. برای آنها مشخصات حق ولایت هست و وصایت و وراثت از آنهاست.^۱

و در بیان دیگری می فرماید:

هم انسانهای غلوکننده و هم انسانهای تالی (عقب مانده) در نهایت به سوی ما باز می گردند.^۲

در زیارت ائمه ی سامرا چنین می خوانیم:

خداوندا بر حجت خویش درود فرست حجتی که راه مستقیم تو، و جاده ی عظیم و بزرگ به سوی تو و راه میانه است.^۳ (آمین)

۱. شرح نهج البلاغه جلد ۱ صفحه ۱۳۹.

۲. غررالحکم صفحه ۱۱۸.

۳. بحارالانوار جلد ۹۹ صفحه ۶۳.

۶ فصل

ویژگی‌های جانشینان امام علیه السلام در جامعه‌ی آرمانی

به قرینه‌ی برخی از روایات معصومین علیهم السلام و تشرّف‌ها چنین برمی آید که:

اولاً: حضرت مهدی (عج) در دوران غیبت کبری در تنهایی کامل زندگی نمی‌کنند و یاران و نزدیکان خاصّی با او هستند.

ثانیاً: اگر عمر شریف امام عصر (عج) بعد از قیام تا قبل از وقوع قیامت به پایان برسد برای ایشان جانشینانی خواهد بود که این شرایط جامعه‌ی آرمانی را تا قیامت حفظ کنند. و اعتقاد قطعی شیعه به رجعت، در زمان ظهور امام علیه السلام و رجعت بعضی ائمه علیهم السلام می‌تواند ارتباط با این موضوع داشته باشد.

اما این گروه اول و دوم کیستند و چه ویژگی‌هایی دارند؟، در این دعا و روایات دیگر اشاراتی به آن شده است:

الف: چند روایت

مفضّل بن عمر از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند که فرمود:
هیچکس جای حضرت مهدی (عج) را جز خدمتگزار
مخصوصش نمی‌داند.^۱

ابوبصیر از امام باقر علیه السلام نقل می‌کند که فرمود:
صاحب این امر را چاره‌ای از کناره‌گیری (غیبت) نیست و در این
کناره‌گیری باید از نیرویی برخوردار باشد، و با داشتن سی نفر
همراه دیگر دلتنگی نخواهد داشت.^۲

همچنین مفضّل بن عمر از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند که:
صاحب این امر را دو غیبت است، یکی از آن دو آن قدر طول
می‌کشد که برخی می‌گویند مرده است و برخی گویند کشته شده
است و برخی دیگر گویند از بین رفته است. بر باور به وجود او
جز اندکی از یارانش باقی نمی‌مانند. نه فرزندان و نه دیگری از
جای او خبر ندارند مگر آن کس که کارهای او را انجام می‌دهد.^۳

ب: ادامه دعای امام رضا علیه السلام

امام هشتم در ادامه دعا، با این تعبیرات جانشینان امام زمان (عج) را
دعا می‌فرماید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ وُلَاةِ عَهْدِهِ وَ الْاِئِمَّةِ مِنْ بَعْدِهِ، وَ بَلِّغْهُمْ وَرَد
فِي آجَالِهِمْ، وَ اعِزَّ نَصْرَهُمْ، وَ تَمِّمْ لَهُمْ مَا اَسْنَدْتَ اِلَيْهِمْ مِنْ

۱. تاریخ غیبت کبری صفحه ۱۶۳.

۲. الغیبه طوسی صفحه ۱۰۲.

۳. نجم الثاقب طبرسی صفحه ۲۱۷.

ویژگی‌های جانشینام امام علیه السلام در جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۱۲۹

أَمْرِكْ لَهُمْ وَ تَبَّتْ دَعَائِهِمْ وَ اجْعَلْنَا لَهُمْ أَعْوَاناً وَ عَلَى دِينِكَ
أَنْصَاراً.

خداوندا درود فرست بر والیان عهد امام زمان (عج) و امام بعد از او و آن‌ها را به آرزوهایشان برسان. و بر طول عمرشان بیفزای و نصرت با عزّت به آن‌ها عطا کن. و آن‌چه که به آن‌ها در امر دین خود، مستند فرمودی در حقّشان به حدّ کمال برسان و اساس و ارکان دولت و حکومتشان را ثبات و دوام بخش و ما را از یاران آن‌ها و از انصار دین خود قرار ده.

امام رضا علیه السلام بعد از این فراز از دعا از ویژگیها و خصوصیات والیان عهد و ائمه‌ی بعد از حضرت سخن می‌گوید:

۱ - معدن کلمات الهی و خزانه داران علم او

فَأِنَّهُمْ مَعَادِنُ كَلِمَاتِكَ وَ خُزَانُ عِلْمِكَ.

ارکان توحید، پایه‌های دین خداوند، و والیان از جانب او.

وَ أَرْكَانُ تَوْحِيدِكَ وَ دَعَائِمُ دِينِكَ وَ وُلاةُ أَمْرِكَ.

خالصان و برگزیدگان از بین انسانها و برگزیدگان اولاد

پیامبر صلی الله علیه و آله.

وَ خَالِصَتُكَ مِنْ عِبَادِكَ وَ صَفْوَتُكَ مِنْ خَلْقِكَ وَ صَفْوَةُ أَوْلَادِ

نَبِيِّكَ.

۲ - دوستان خداوند از اعقاب و نسل دوستان او

وَ أَوْلِيَاءُكَ وَ سَلَائِلُ أَوْلِيَاءِكَ

وَ السَّلَامُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ

بیان

صفات و ویژگیهایی که در این فراز از دعا برای جانشینان و والیان عهد حضرت شمرده شده در معدودی از روایات و بخشی از زیارتها و دعاها ذکر شده است، که در این جا در حدّ فقر علمی نگارنده به آنها اشاره می‌شود.

امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

گویا حضرت قائم علیه السلام را بر منبر کوفه ملاحظه می‌کنم که اطراف او را سیصد و سیزده مرد به تعداد اهل بدر فراگرفته‌اند که آنها صاحبان پرچم و حاکمان از جانب خداوند در زمین بر اهل زمین هستند....^۱

در یکی از دعاها به عنوان صلوات بر پیامبر صلی الله علیه و آله و آل او این چنین از خداوند می‌خواهیم:

خداوندا درود فرست بر ولیّ خودت و والیان عهد او و امامان از فرزندانشان و عمرشان را طولانی کن و بر فرصت زندگیشان بیفزای و آنان را به آخرین مرحله‌ی آرزوهایشان در دنیا و آخرت برسان که به راستی تو بر هر چیزی توانایی.^۲

و در دعای پس از هر نماز واجب از امام جواد علیه السلام نقل شده که: خداوندا به حضرت مهدی علیه السلام آن چه را که دوست دارد و باعث روشنی چشم او می‌شود از خودش، ذرّیه‌اش، اهلس، مالش و شیعیانش، و دشمنانش به او بنمایان.^۳

۱. بحارالانوار جلد ۵۲ صفحه ۳۲۶.

۲. صحیفه‌المهدی صفحه ۳۶.

۳. ربیع الانام صفحه ۹۵.

ویژگی‌های جانشینام امام علیه السلام در جامعه‌ی آرمانی مهدوی □ ۱۳۱

و در بخشی از دعای ایام هفته آمده است:
سلام و درود بر والیان عهد حجّت علیهم السلام و بر امامان از فرزندانش
و آن‌ها که به سوی ایشان دعوت می‌کنند.^۱

ذکر یک نکته

با توجه به این‌که ائمه‌ی معصومین علیهم السلام براساس روایات دوازده نفر هستند و از سویی زمین تا روز قیامت بدون حجّت خدا باقی نخواهد بود ممکن است جانشینان حضرت. از همان ائمه باشند که در دوران رجعت در دنیا حضور دارند.

اللهم اجعلنا من اعوانه و انصاره.

چکیده

بر مبنای دعای امام هشتم علیه السلام برای امام زمان (عج) در روز جمعه از:

خصوصیات و صفات امام و رهبر جامعه مهدوی و از ضمانت‌های الهی برای این زعامت و ویژگی‌های کارگزاران و ویژگی‌های دشمنان جامعه و امتیازات و مختصات جامعه‌ی آرمانی و در نهایت از خصوصیات جانشینان امام علیه السلام در جامعه‌ی آرمانی مهدوی سخن گفتیم. و مستندات آن را اشاره کردیم. بدین امید که بتوانیم در حدّ توان فکری خود بیانگر گوشه‌ای از حقیقت عدالت و امنیت و آزادی و عبودیت حقّ در آن دنیایی که جلوه‌ی زیبایی از بهشت دنیایی است باشیم. و بدون هیچ نومیدی و یاسی خود و جامعه را برای دریافت

فیوضات سرشار الهی در سایه‌ی امامت و رهبری و ولایت تنها
بازمانده‌ی سلاله‌ی نبوی آماده سازیم.

و در پایان یا بقیة الله ع‌ا‌ل‌ه‌س‌ل‌م

می‌آیی از آن دورها می‌دانم این را
پر می‌کنی از عدل دامان زمین را
در انتظار گامهایت می‌کنم فرش
این دل، دل شیدایی بی‌بغض و کین را
سر می‌نهم بر شانه‌هایت تا بیایی
تسکین دهی یک لحظه این جان حزین را
موعود ما، کی خواهی آمد می‌شمارم
تا آن زمان این لحظه‌های واپسین را
وقتی بیایی مهربان از شوق دیدار
بر خاک درگاه تو می‌سایم جبین را
در ظهر یک آدینه می‌گویند ای خوب
می‌آیی و فریاد خواهی کرد دین را
می‌آیی و شمشیر سرخ عدل در دست
امضاء کنی آن وعده‌های راستین را
از ریشه می‌گویند خواهی کند ای مرد
در لحظه موعود، نسل ناکثین را

(ابوطالبی نژاد)

اَللّٰهُمَّ اَرِنَا الطَّلَعَ الرَّشِيْدَةَ

متن و ترجمه‌ی دعای امام رضا علیه السلام (اللَّهُمَّ ادْفَعْ عَنَّا وَبَيْنَنَا...)

و از جمله دعاهایی که در این باب روایت شده آن است که جمعی از علمای ما از جمله سید اجل علی بن طاووس رحمه الله در همان کتاب - جمال الاسبوع - روایت کرده‌اند، وی فرموده است: ذکر دعایی که برای حضرت صاحب الامر از حضرت رضا - که بر ایشان بهترین سلام باد - روایت گردیده است:

حدیث گفته‌اند مرا عده‌ای - که پیش‌تر در چند جای این کتاب آن‌ها را یاد کرده‌ام - به سند متصلشان تا جدّم ابو جعفر طوسی، که خداوند - جلّ جلاله - او را روز قیامت در امان و رضوان خود قرار دهد، گفت: خبر داد ما را ابن ابی جیّد، از محمد بن الحسن بن سعید بن عبدالله و حمیری و علی بن ابراهیم و محمد بن الحسن صفّار، همگی اینان از ابراهیم بن هاشم، از اسماعیل بن مدار و صالح بن السنّدی، از یونس بن عبدالرحمن. سید قدّس سرّه گفته: و جدّم ابو جعفر طوسی این دعا را به

چند طریق از یونس بن عبدالرحمن گوید: حضرت امام رضا علیه السلام دستور می فرمود که برای حضرت صاحب الامر - عجل الله فرجه الشریف - چنین دعا شود:

اللَّهُمَّ ادْفَعْ عَنِّي وَعَنْ وَلِيِّكَ وَخَلِيفَتِكَ عَلَى خَلْقِكَ، وَ لِسَانِكَ
 الْمُعَبَّرِ عَنْكَ بِإِذْنِكَ النَّاطِقِ بِحِكْمَتِكَ، وَعَيْنِكَ النَّاطِرَةِ عَلَى
 بَرِيَّتِكَ وَ شَاهِدِكَ عَلَى عِبَادِكَ، الْجَحْجَاحِ الْمَجَاهِدِ الْعَائِدِ
 بِكَ عِنْدَكَ، وَ أَعِذْهُ مِنْ شَرِّ جَمِيعِ مَا خَلَقْتَ وَ بَرَأْتَ وَ
 أَنْشَأْتَ وَ صَوَّرْتَ، وَ احْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ وَ
 عَن يَمِينِهِ وَ عَن شِمَالِهِ وَ مِنْ فَوْقِهِ وَ مِنْ تَحْتِهِ بِحِفْظِكَ
 الَّذِي لَا يَضِيعُ مِنْ حَفَظَتِهِ بِهِ، وَ احْفَظْ فِيهِ رَسُولَكَ وَ آبَاءَهُ
 أُمَّتِكَ وَ دَعَائِمَ دِينِكَ، وَ اجْعَلْهُ فِي وَدِيعَتِكَ الَّتِي لَا تَضِيعُ
 وَ فِي جِوَارِكَ الَّذِي لَا يُحْتَرُّ وَ فِي مَنَعِكَ وَ عِزِّكَ الَّذِي لَا
 يُقْهَرُ، وَ آمِنُهُ بِأَمَانِكَ الْوَثِيقِ الَّذِي لَا يُخْذَلُ مِنْ أَمْنَتِهِ بِهِ، وَ
 اجْعَلْهُ فِي كَنْفِكَ الَّذِي لَا يُرَامُ مَنْ كَانَ فِيهِ، وَ أَيِّدْهُ وَ انصُرْهُ
 بِنَصْرِكَ الْعَزِيزِ، وَ أَيِّدْهُ بِجُنْدِكَ الْغَالِبِ وَ قُوَّةِ بِقُوَّتِكَ وَ
 أَرْدِفْهُ بِمَلَائِكَتِكَ وَ وَالٍ مِنْ وَالَاهُ وَ عَادٍ مِنْ عَادَاهُ، وَ أَلْبَسْهُ
 دِرْعَكَ الْحَصِينَةَ وَ حُفَّهُ بِالْمَلَائِكَةِ حَقًّا. اللَّهُمَّ وَ بَلِّغْهُ أَفْضَلَ
 مَا بَلَّغْتَ الْقَائِمِينَ بِقِسْطِكَ مِنْ أَتْبَاعِ النَّبِيِّينَ. اللَّهُمَّ اشْعَبْ بِهِ
 الصِّدْقَ وَ ارْتُقِ بِهِ الْفَتْقَ وَ أَمِتْ بِهِ الْجَوْرَ وَ أَظْهِرْ بِهِ الْعَدْلَ
 وَ زَيِّنْ بِطُولِ بَقَائِهِ الْأَرْضَ، وَ أَيِّدْهُ بِالنَّصْرِ وَ انصُرْهُ
 بِالرَّغْبِ، وَ قَوِّ نَاصِرِيهِ وَ اخْذُلْ خَاذِلِيهِ وَ دَمِّدْ عَلَى مَنْ

نَصَبَ لَهُ وَ دَمَّرَ مَنْ عَشَّهُ وَ اقْتُلْ بِهِ جَبَابِرَةَ الْكُفْرِ وَ عُمُدَهُ وَ
دَعَائِمَهُ، وَ اَقْصِمْ بِهِ رُؤُوسَ الضَّلَالَةِ وَ شَارِعَةَ الْبِدْعِ وَ
مُمِيتَةَ السُّنَّةِ وَ مُقَوِّیَةَ الْبَاطِلِ وَ ذَلِّلْ بِهِ الْجَبَّارِينَ، وَ اَبْرِ بِهِ
الْكَافِرِينَ وَ جَمِيعَ الْمُلْحِدِينَ فِي مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبِهَا
وَ بَرِّهَا وَ بَحْرِهَا وَ سَهْلِهَا وَ جَبَلِهَا حَتَّى لَا تَدَعَ مِنْهُمْ دَبَّارًا وَ
لَا تُبْقِيَ لَهُمْ آثَارًا. اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ مِنْهُمْ بِلَادَكَ وَ اشْفِ مِنْهُمْ
عِبَادَكَ وَ اَعِزِّ بِهِ الْمُؤْمِنِينَ وَ اَحْيِ بِهِ سُنَنَ الْمُرْسَلِينَ وَ
دَارِسَ حِكْمَةِ النَّبِيِّينَ، وَ جَدِّدْ بِهِ مَا امْتَحَى مِنْ دِينِكَ وَ بَدِّلْ
مِنْ حُكْمِكَ حَتَّى تُعِيدَ دِينَكَ بِهِ وَ عَلَى يَدَيْهِ جَدِيدًا غَضًّا
مَحْضًا صَاحِبًا لَا عَوْجَ فِيهِ وَ لَا بِدْعَةَ مَعَهُ وَ حَتَّى تُنِيرَ
بِعَدْلِهِ ظُلْمَ الْجَوْرِ وَ تُطْفِئَ بِهِ نِيرَانَ الْكُفْرِ وَ تَوْضِحَ بِهِ
مَعَادِقَ الْحَقِّ وَ مَجْهُولَ الْعَدْلِ فَانَّهُ عَبْدُكَ الَّذِي اسْتَخْلَصْتَهُ
لِنَفْسِكَ وَ اصْطَفَيْتَهُ عَلَى عِبَادِكَ وَ اَنْتَمْتَهُ عَلَى غَيْبِكَ وَ
عَصَمْتَهُ مِنَ الذُّنُوبِ وَ بَرَّأْتَهُ مِنَ الْعُيُوبِ وَ طَهَّرْتَهُ مِنْ
الرِّجْسِ وَ سَلَّمْتَهُ مِنَ الدَّنَسِ. اَللّٰهُمَّ فَاِنَّا نَشْهَدُ لَهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَ يَوْمَ حُلُولِ الطَّامَّةِ اَنَّهُ لَمْ يُذْنِبْ ذَنْبًا وَ لَا اَتَى
حُوبًا وَ لَمْ يَزْتَكِبْ مَعْصِيَةً وَ لَمْ يُضَيِّعْ لَكَ طَاعَةً وَ لَمْ يَهْتِكْ
لَكَ حُرْمَةً وَ لَمْ يُبَدِّلْ لَكَ فَرِيضَةً وَ لَمْ يُعَيِّرْ لَكَ شَرِيْعَةً، وَ
اَنَّهُ الْهَادِيَ الْمَهْدِيَّ الطَّاهِرُ التَّقِيُّ النَّقِيُّ الرَّضِيُّ الزَّكِيُّ.
اَللّٰهُمَّ اَعْطِهِ فِي نَفْسِهِ وَ اَهْلِهِ وَ وُلْدِهِ وَ ذُرِّيَّتِهِ وَ جَمِيعِ
رَعِيَّتِهِ مَا تُقِرُّ بِهِ عَيْنَهُ وَ تُسِرُّ بِهِ نَفْسَهُ وَ تَجْمَعُ لَهُ مُلْكًا

الْمُمْلَكَاتِ كُلِّهَا فَرِيْبَهَا وَ بَعِيْدَهَا وَ عَزِيْزَهَا وَ ذَلِيْلَهَا حَتَّى
 يَجْرِي حُكْمُهُ عَلَى كُلِّ حُكْمٍ وَ يَغْلِبُ بِحَقِّهِ كُلَّ بَاطِلٍ. اَللّٰهُمَّ
 اسْلِكْ بِنَا عَلَى يَدِيْهِ مِنْهَاجَ الْهُدَى وَ الْمَحَجَّةَ الْعُظْمَى وَ
 الطَّرِيْقَةَ الْوَسْطَى الَّتِي يَرْجِعُ اِلَيْهَا الْغَالِي وَ يَلْحَقُ بِهَا التَّالِي
 وَ قَوْنَا عَلَى طَاعَتِهِ وَ ثَبَّنَا عَلَى مُشَايَعَتِهِ وَ اَمْنُنْ عَلَيْنَا
 بِمُتَابَعَتِهِ، وَ اجْعَلْنَا فِي حَزْبِهِ الْقَوَامِيْنَ بِاَمْرِ الصَّابِرِيْنَ مَعَهُ
 الطَّالِبِيْنَ رِضَاكَ بِمُنَاصَحَتِهِ حَتَّى تَحْشُرْنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي
 اَنْصَارِهِ وَ اَعْوَانِهِ وَ مَقْوِيَةِ سُلْطَانِهِ. اَللّٰهُمَّ وَ اجْعَلْ ذَلِكَ لَنَا
 خَالِصًا مِنْ كُلِّ شَكٍّ وَ شُبْهَةٍ وَ رِيَاءٍ وَ سُمْعَةٍ حَتَّى لَا نَعْتَمِدَ
 بِهٖ غَيْرَكَ وَ لَا نَطْلُبَ بِهٖ اِلَّا وَجْهَكَ وَ حَتَّى تُحِلَّنَا مَحَلَّهُ وَ
 تَجْعَلَّنَا فِي الْجَنَّةِ مَعَهُ وَ اَعِدْنَا مِنَ السَّامَةِ وَ الْكَسَلِ وَ
 اجْعَلْنَا مِمَّنْ تَنْتَصِرُ بِهٖ لِديْنِكَ وَ تُعِزُّ بِهٖ نَصْرًا وَ لِيْسِيْكَ، وَ لَا
 تَسْتَبْدِلُ بِنَا غَيْرَنَا فَاِنَّ اسْتَبْدَالَكَ بِنَا غَيْرَنَا عَلَيْكَ يَسِيْرٌ وَ هُوَ
 عَلَيْنَا عَسِيْرٌ. اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى وَّلَاةِ عَهْدِهِ وَ الْاَئِمَّةِ مِنْ بَعْدِهِ وَ
 بَلِّغْهُمْ اَمَالَهُمْ وَ زِدْ فِيْ اَجَالِهِمْ وَ اَعِزِّ نَصْرَهُمْ وَ تَمِّمْ لَهُمْ مَا
 اَسْنَدْتَ اِلَيْهِمْ مِنْ اَمْرِكَ لَهُمْ وَ ثَبِّتْ دَعَايِمَهُمْ وَ اجْعَلْنَا لَهُمْ
 اَعْوَانًا وَ عَلَى دِيْنِكَ اَنْصَارًا فَاِنَّهُمْ مَعَادِنُ كَلِمَاتِكَ وَ اَرْكَانُ
 تَوْحِيْدِكَ وَ دَعَائِمُ دِيْنِكَ وَ وَّلَاةُ اَمْرِكَ وَ خَالِصَتُكَ مِنْ عِبَادِكَ
 وَ صَفْوَتُكَ مِنْ خَلْقِكَ وَ اَوْلِيَايَاكَ وَ سَلَاتِلُ اَوْلِيَايَاكَ وَ صَفْوَةٌ
 اَوْلَادِ رَسُلِكَ، وَ السَّلَامُ عَلَيْهِمْ وَ رَحْمَةُ اللهِ وَ بَرَكَاتُهُ؛

خداوندا! دور گردان هر گونه بلا را از ساحت ولی و خلیفه و حجّت بر مخلوقات، زیانت که به اذن تو از تو سخن می‌گوید و به حکمتت نطق کند، و دیده بینای تو بر آفریدگانت و گواه تو بر بندگانت، و بزرگ‌ترین مجاهدان پناه آورده به تو در محضرت می‌باشد، و او را در پناه خود از شرّ تمام آن چه آفریده‌ای و ایجاد کرده‌ای و انشاء و صورت‌گیری فرموده‌ای محفوظ بدار، و او را از پیش رو و پشت سر و راست و چپ، از بالا و پایین [از تمام شرّها] محفوظ بدار، حفظ کردنی که هر کس را آن طور محفوظ گردانی از بین نمی‌رود، و در وجود مبارک او (همه آثار) پیامبرت و پدرانش امامان منصوب از ناحیه تو و ستون‌های دینت را حفظ فرمای، و او را در گنجینه سپرده‌ات قرار ده که هرگز گم نمی‌شود، و در جوار خویش جای ده که به هیچ وجه کوچک نمی‌گردد، و مورد حمایت و عزّت قرار ده که مقهور نمی‌شود، و او را به امان استوار خویش ایمنی ببخش که هر کس را در آن جایگاه بسپاری خواری نخواهد یافت، و او را در پرتو حمایت برگیر که هر کس در آن مستقر شود رنجور و بی‌قرار نگردد، و او را تأیید و به نصرت توام با عزّت پیروز گردان، و با سپاه چیره شونده ات پشتیبانی‌اش کن، و به نیروی خویش تقویتش فرمای، و فرشتگانت را همراهش ساز، و هر آن‌که او را دوست می‌دارد دوستش بدار و با هر کس که با وی دشمنی نماید دشمنی کن، و زره استوارت را بر اندام آن جناب بیوشان و او را با فرشتگانت فرا بگیر فرا گرفتی [همه جانبه]

بار خدایا! و او را به برترین جایگاهی که بپاخاستگان به قسط از

بیروان پیغمبرانت را در آن مستقر فرموده‌ای نایل ساز. خداوندا! پراکندگی‌ها و پریشانی‌ها را به وجود او فراهم آور، و رخنه‌ها را به (ظهور) او مسدود و ترمیم گردان، و ستم را به (دست با کفایت) او بمیران، و عدالت را به او آشکار فرمای، و زمین را با طول اقامتش [در آن] زینت ببخشای، و با پیروزی تأییدش کن، و به وسیله رُعب (وحشت در دل دشمنانش) پیروز گردان، و یاری کنندگان او را تقویت کن، و خوارکنندگان او را خوار ساز، و هر که با او به دشمنی برخیزد را هلاک گردان، و هر که با او به نیرنگ رفتار کند به نابودی رسان، و به (تیغ) او ستمگران اهل کفر و ستون‌ها و ارکان آن را بر خاک هلاکت بیفکن، و به (قدرت) او رؤسای گمراهی و بدعت‌گذاران و سَنّت زدایان و تقویت‌کنندگان باطل را درهم بشکن، و به (عظمت حکومت) او جباران را خوار گردان، و به (ظهور) او کافران و همه ملحدان را در خاورها و باخترهای زمین، خشکی و دریا، دشت‌ها و کوه‌ها ریشه‌کن ساز، تا دیگر هیچ فردی از آن‌ها را وامگذاری و هیچ نشان و اثری از آنان بر جای نسیاری. خداوندا! دیار خویش را از (لوث وجود) آنان پاک گردان، و دل‌های بندگان را از نابودیشان خرسند ساز، و به او مؤمنین را عزّت ده، و به او سَنّت‌های مرسلین و حکمت مندرس پیغمبران را زنده بگردان، و به وجود مبارک او آن‌چه از دینت محو گشته و آن‌چه از احکامت تغییر یافته را تجدید فرمای، و تا این‌که دینت را به وجود آن بزرگوار و بر دست او، نو و تازه و خالص، راست بدون کجی و دور از بدعت بازگردانی، و تا این‌که به عدالت او تاریکی‌های ستم را روشن سازی، و

آتش‌های کفر را خاموش نمایی، و به وجود او مشکلات برپایی حقّ و مجهولات اجرایی عدل را آشکار سازی، که به درستی او بنده توسّط که برای خویش برگزیده‌ای و بر بندگان برتری داده‌ای و بر غیب خود امینش دانسته‌ای، و از گناهان معصومش ساخته‌ای و از عیب‌ها برکنارش داشته‌ای و از پلیدی پاک و از آلودگی سالم قرارش داده‌ای.

بار خدا یا! پس، در روز قیامت که روز تحقّق یافتن حادثه بزرگ است برای او گواهی دهیم که او هیچ گناه نکرد و خلافی نیاورد و نافرمانی مرتکب نشد، و طاعتی از طاعات تو را ضایع نساخت، و حرمتی از تو را هتک نمود، و فریضه‌ای از تو را مبدّل نکرد و برنامه‌ای از تو را تغییر نداد، و البته که او است هدایتگر هدایت شده، پاک با تقوای خالص پسندیده زبده. خداوند! به آن جناب در وجود خودش و خاندانش و فرزندان‌ش و ذرّیه‌اش و امتش و تمام رعیتش عطا فرما آنچه را که به آن، دیده‌اش روشن شود و دلش شادمان گردد و تسلّط بر تمام ممالک دور و نزدیک و سخت و آسان را برایش فراهم سازی، تا حکم او بر هر حکمی برتری یابد و با حقّ خود بر هر باطلی چیره گردد.

بار خدا یا! ما را به دست او در مسیر هدایت و راه گشاده و شیوه میانه که تند رفته، به سوی آن بازگردد و عقب مانده به آن برسد رهنمون ساز و ما را بر فرمانبرداری‌اش نیرومند و بر پیروی‌اش پایدار کن و به تبعیت از او بر ما منّت بگذار و در حزب او قرارمان ده، که به امرش بپاخیزند، در کنار او صبر کنند، و با خیرخواهی برای او خشنودی ات را خواستار باشند، تا این‌که روز قیامت در

شمار یاران و مددکاران و تحکیم کنندگان حکومتش محشورمان سازی.

خداوندا! و آن را برای ما خالص از هرگونه شک و شبهه و ریا و شهرت طلبی قرار ده، تا با آن جز بر تو اعتماد نکنیم و از آن، جز رضای تو را طلب ننماییم و تا آن که ما را به محلّ او وارد فرمایی و در پناه خود نگاه بداری، و ما را از کسانی قرار ده که به وسیله او دینت را یاری دهی و برای پیروزی با عزّت ولیّ خویش خدمتگزارش گردانی، و غیر ما را به جای ما بر این کار مگذار که مبدّل ساختن ما را به غیر ما بر تو آسان است، ولی بر ما بسیار ناگوار.

خداوندا! درود فرست بر متولیان عهد او و امامان پس از او، و آنان را به آرمانها و آرزوهایشان نایل گردان و بر عمرشان بیفزای و پیروزی با عزّت به آنان عنایت فرمای، و آن چه از امر دینت را بر عهده آنان قرار داده‌ای پایدار گردان، و پایه‌های حکومتش را استوار ساز، و ما را یاورهایی برای آنان و یارانی برای دینت قرار ده، که آنان به راستی کانون‌های کلمات تو و ستون‌های توحید تو و پایه‌های دین تو و متصدیان امر تو و برگزیدگان از بندگانت و نخبه‌های از خلق تو هستند و دوستان تو و فرزندان محبتان خاصّ تو و برگزیدگان او، اولاد پیغمبر تواند، و سلام بر همگی آنان باد و رحمت و برکات خداوند شامل حال آنان باد.^۱

فهرست منابع

۱. قرآن مجید، ترجمه بهرام پور
۲. الأقبال، (الاقبال بالاعمال الحسنه) سيدبن طاوس - دارالكتب الاسلامیة تهران
۳. بحار الانوار، علامه مجلسی چاپ بیروت
۴. البدالامین (والدّرغ الحّصین) ابراهیم بن علی عاملی کفعمی
۵. تأویل الآيات الظاهرة فی فضایل العترة الطاهرة: سیّد شرف الدّین علی حسینی
۶. تهذیب الاحکام - شیخ طوسی دارالكتب الاسلامیة تهران
۷. جمال الاسبوع - سیّدبن طاووس - نشر رضی قم
۸. دعائم الاسلام - نعمان بن محمّد تمیمی - نشر دارالمعارف مصر
۹. ربیع الانام فی ادعية خیر الانام: عبدالحسین طالعی، نشر میقات
۱۰. روضة الواعظین: محمّدبن حسن فتال نیشابوری، نشر رضی قم
۱۱. الصّراط المستقیم علی بن یونس نباطی - نشر کتابخانه حیدریّه ی نجف

۱۲. صحیفه المهدی، جواد سیدهاشم، نشر اسلامی جامعه‌ی مدرّسین حوزه

علمیّه‌ی قم

۱۳. غررالحکم، عبدالواحد آمدی ترجمه محمدعلی انصاری

۱۴. غیبت نعمانی، محمدبن ابراهیم نعمانی تهران، مکتبه الصدوق

۱۵. قاموس قرآن سید علی اکبر قرشی چاپخانه فردوسی رضائیّه

۱۶. کافی (اصول و فروع) شیخ کلینی کتابفروشی اسلامیّه

۱۷. کنزالدقائق و بحر الغرائب - تفسیر، شیخ محمدرضا المشهدی - ارشاد

اسلامی

۱۸. مجمع البحرين - طریحی

۱۹. لسان العرب

۲۰. مجله‌ی موعود

۲۱. مستدرک الوسائل محدث نوری - مؤسسه‌ی آل البيت لاحیاء التراث - قم

۲۲. من لایحضره الفقیه - شیخ صدوق - انتشارات اسلامی حوزه علمیّه‌ی قم

۲۳. مفاتیح الجنان، شیخ عباس قمی - دفتر نشر فرهنگ اسلامی

۲۴. وسایل الشیعه شیخ حرّ عاملی چاپ بیروت

